

የማይገለጥ የተከደነ የለም!

ግቴ 10:26

**ከኢጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ፣
ለሕገወጥ የወያኔ ሲኖዶስ የተሰጠ መልስ
ከፍል አንድ**

ታሰመ 2002 ዓ.ም

Published in United States of America
July, 2010

copyright © 2010 E.O.T.C. Holy Synod

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or utilized in any form by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publisher.

ማውጫ	
መቅድም	1-3
መግቢያ	4-6
ክፍል አንድ	7-8
የወያኔ ቤተ ክርስቲያንን የመቆጣጠር ዓላማና አሠራር	9-21
1.1 ዕቅዱ	
1.2 ወያኔ ኮሚሽን ስለሆነ	
1.3 ወያኔ አገር አፍራሽ ታሪክ ደምሳሽ ስለሆነ	
1.4 የማፍረሻ ድርጅቱ ጥንሰሳ ታሪክ	
1.5 የአዲስ አበባው እንቅስቃሴ	
1.6 የመገናኛ ብዙኃን ሽፋን	
ክፍል ሁለት	
የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት	22-44
2.1 የቋሚ ሲኖዶሉ ጥረት	
2.2 ወያኔ ቤተ ክርስቲያን በታጠቀ ሠራዊት ወረረ	
2.3 የቅዱስ ሲኖዶስ አስቸኳይ ስብሰባ	
2.4 የቅዱስ ፓትርያርኩ አጭር ንግግር	
2.5 ቅዱስ ፓትርያርኩ ለክሉ መልስ እንዲሰጡ በቅዱስ ሲኖሱ ተጠየቁ	
2.6 ወያኔ ፓትርያርኩን እንዲያወርድ ቅዱስ ሲኖዶሱን አስገደደ	
ሀ. የቅዱስ ሲኖዶስ ውሳኔ	
ለ. ውሳኔው በሥራ ላይ ሲውል	
ክፍል ሦስት	
ወያኔ የቤተ ክርስቲያኒቱን ቅዱስ ሲኖዶስ አፈረሰው	45-56
3.1 መፈንቅለ ሲኖዶስ	

3.2 ወያኔ አዲስ ሕገ ወጥ ሲኖዶስ አቋቋም

ክፍል አራት
ወያኔ አዲሱን ሲኖዶስ ፓትርያርክ እንዲመርጥ አዘዘው 57-75

- 4.1 የምርጫው ድራማ
- 4.2 የድራማው ሂደት
- 4.3 መራጩና ተመራጮቹ
- 4.4 ምርጫውና ተመራጮቹ
- 4.5 የምርጫው ውጤት

ክፍል አምስት
አባ ገብረ መድኅን ማን ናቸው? 76-118

- 5.1 ትውልድ፣ ዕድገት፣ ትምህርት
- 5.2 የጽሑፍ ሹመት
- 5.3 አባ ገብረ መድኅን በአሜሪካ
ሀ. ትምህርታቸው
ለ. ከፋፋይነታቸው
ሐ. ከሀደታቸው

ክፍል ስድስት
አዲሱ ሕገ ወጥ ፓትርያርክና ሥራቸው 119-169

- 6.1 በዓለ ሚመት
- 6.2 ሥራቸው።
- 6.3 አዎ እኛስ ሃይማኖታውያንም ፖለቲካውያንም ነን።
- 6.4 የሕዝብ አመለካከት
ሀ. በሀገር ውስጥ

- ሲ. በውጭ ሀገር
- 6.5 የነጻ ፕሬሶች አይታ
- 6.6 በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ ያደረሱት ጉዳት
- ሀ. በሞራል
- ለ. በሕግ
- ሐ. በገንዘብ
- 1ኛ. የቤተክርስቲያኒቱን ገንዘብ ለማላቸው ለማድረግ ያላቸው ስግብግብነትና አልጠግብ ባይነት
- 2ኛ. በቤተክርስቲያኒቱ ገንዘብ ለማግኘት ያላቸው ሥጋዊ ስሜት
- 3ኛ. የቤተክርስቲያኒቱን ገንዘብ ለማባከንና ለማጥፋት ያላቸው ድፍረት
- ክፍል ሰባት
- ወፊ ገዝት
7. 1 ምክንያት አልባ ውግዘት
7. 2 ፖለቲካዊ ውግዘት

170-200

ቤተ ክርስቲያን ከተመሠረተችበት ጊዜ ጀምሮ ብዙ የሐሰት እስተማሪዎችና ክርስትናን ለጥቅም የሚያውቁ አንድ ተፈታተኝነት መጽሐፍ ቅዱስ በሰፊው ያስረዳል። በተለይም የሐዲስ ኪዳን ጸሐፊዎች ሰለዚህ ጉዳይ ከፍተኛ ማስጠንቀቂያ ሰጥተዋል። ቅዱስ ሉቃስ የቅዱስ ጳውሎስን ቃል ጠቅሶ በሐዋርያት ሥራ ላይ፤

«በገዛ ደሙ የዋጁትን የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ትጠብቋት ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድረጎ ለሾመባት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ። ከሄድኩ በኋላ ለመንጋው የማይራሩ ጨካኞች ተኩላዎች እንዲገቡባችሁ ደቀ መዛሙርትንም ወደ ኋላቸው ይሰቡ ዘንድ ጠማማ ነገርን የሚናገሩ ሰዎች በመካከላችሁ እንዲነሡ እኔ አውቃለሁ» እንዳለ። የሐዋ 20፡28

እንዲህ ዓይነት ሰዎች ያን ጊዜም ሆነ ዛሬም ለጥቅምና ለሥጋዊ ክብር ሲሉ ብቻ በቤተ ክርስቲያን ላይ ሥልጣን ለመያዝ የፖለቲካ ጉልበተኞችን መከታ እያደረጉ ቤተ ክርስቲያንን ሲያምሷት መኖራቸው ታሪካዊ ሐቅ ነው።

በሀገራችን ኢትዮጵያም የተበላሸ የፖለቲካ ሥርዐት ባመጣው ጠላት ምክንያት ሕዝቡ ለችግርና ለመከራ ከመዳረጉም በላይ የሥነ ምግባር ቀውስም ገጥሞታል። ይህም የሆነበት ምክንያት ጨካኝ መሪዎች በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ በጉልበት ያስቀመጧቸው ሰዎች፤ ቤተ ክርስቲያኒቱን በሕገ ወጥ መንገድ ከተቆጣጠሩ በኋላ መንጋውን በመርገጥ፤ በመበተን፤ በማሳደድ፤ ሥርዓቱንም በማፍረስ በአጠቃላይ የኢትዮጵያዊነት መታወቂያ የሆነውን መልካም ሥነ ምግባር ሁሉ እንዲጠፋ በማድረጋቸው ነው።

ለዚህ መጽሐፍ መዘጋጀት መነሻ ምክንያት የሆነው።

1ኛ እነዚህ ለጥቅማቸውና ለሥጋዊ ክብራቸው የቆሙ ሰዎች ዓለም እቀፉን ቀኖና ቤተ ክርስቲያንና የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ሥርዐት አፍርሰው መንጋውንም በመርገጥ በጭካኔ መግዛታቸው አልበቃ ብሏቸው፤ በሰደት ያሉትን ብፁዕን አባቶችና ምእመናን ጭምር እውግዘናል የሚል የሐሰትና የክህደት መጽሐፍ ጽፈው በመበተናቸው ምክንያት፤ ምእመኖን እውነቱን እንዲያውቁ ተብሎ የተዘጋጀ የታሪክ መጽሐፍ ነው።

2ኛ ይህ መጽሐፍ እነ አባ ገብረ መድኅን እውግዘናል ስለ እሱ ከእነሱ ጋር የአስጥ አገባ መልሰ ስመሰጠት በእልክ የተጻፈ መጽሐፍ ሳይሆን፤ የወያኔ መንግሥት መሪዎች ቤተ ክርስቲያኒቱን ለመቆጣጠር ያደራጁባቸውን ዕኩያን ሰዎች መሳሪያ እድርገው፤ ከሰኔ ወር 1993 ዓም እስከ ሐምሌ ወር 1984 ዓም ድረስ በቅዱስ ፓትርያርኩ በብፁዕ ወቅዱስ እቡን መርቆሬዎስ ሳይና በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሳይ የፈጸሙትን ታሪካዊ ግፍና በደል ዝርዝር ታሪኩን በግልጽ ለማሳወቅ የተዘጋጀ መጽሐፍ ነው።

3. መጽሐፉ ስምንት ክፍሎች ያሉት ሲሆን በመጀመሪያው ክፍል የወያኔ መንግሥት ቤተ ክርስቲያኒቱን ለማፍረስ ማን ማን እንደ መደበና ለመደባቸው ሰዎችም ሙሉ የመገናኛ ብዙኃን ሽፋኑን ጭምር ምን ያህል የማፍረስ ሥልጣን ሰጥቷቸው እንደ ነበረ በቂ ግንዛቤ ይሰጣል።

4ኛ ቀጣዩ ክፍል ደግሞ በወቅቱ የነበረው ቤተ ክርስቲያን ከወያኔ መንግሥት የተሰነዘረውን ጥቃት ለመከላከል ያደረገውን ጥረትና ቅዱስ ሲኖዶስ የነበረውን ኅብረት፤ የቅዱስ ፓትርያርኩንም እባታዊ ትእዛዝና ቅዱስ ሲኖዶስም የወያኔን ሴራ ለጥቂት ጊዜም ሲሆን እከሸፎት እንደ ነበር ያብራራል።

5ኛ ቀጣዩ ክፍል የወያኔ መንግሥት በጉልበት ሲኖዶስን አፍርሶ በምትኩ ያቆመው ሕገ ወጥ ሲኖዶስም በወያኔ መንግሥት መሪዎች ቀጥተኛ ትእዛዝ በተቀነባበረ የምርጫ ድራማ አማካይነት ተመረጡ የተባሉትን የአባ ገብረ መድኅንን ማንነትና የእስተዳደራቸውንም ብልሹነት ያባያል።

6ኛ በመጨረሻም የሕገ ወጥ ፓትርያርክ የአባ ገብረ መድኅንን ብልሹ እስተዳደር በሕዝብና በነጻ ጋዜጦች እይታ ምን እንደሚመስልና በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይም ያደረሱትን ብርቱ ጉዳት በማጋስጥ በውግዘት ይደመድማል።

7ኛ ይህ መጽሐፍ በቅዱስ ሲኖዶስ በተመረጡ ሲቃወሙት ክፍተኛ ጥናትና ምርምር ተደርጎ ከተዘጋጀ በኋላ ተጨማሪ ምሁራን እንብበውትና እስተያየት ሰጥተውበት ምእመናን ሲያነቡት በቂ የሆነ ግንዛቤ ይሰጣል ተብሎ ስስታመነበት እንዲታተም ተደርጓል።

መቅደም

ይህ መጽሐፍ በታላቅ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ላይ የተፈጸመውን እና በቤተ ክርስቲያኒቱ ታሪክ የፊት ሐፍረት የሆነውን አሳዛኝ ሁኔታ በግልጽ ያሳያል። የወያኔ መንግሥት በዘርና በቋንቋ በመከፋፈል የሀገሪቱን አንድነት ለማጥፋት አገሪቱን እንደተቆጣጠረ በቅድሚያ የመታው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን ራስ ነበር። የቤተ ክርስቲያኒቱ ቅዱስ ሲኖዶስም ራሱን አለለደፍርም አባቱንም አለሰነዝም ብሎ (ካለፈ ቃረክ ተምሮ ነበርና) በተወሰነ ደረጃ መከቶ ነበር። ይሁን እንጂ በመከፋፈል ችሎታው ወደር የሌለው የወያኔ መንግሥት አባቶችን በመከፋፈል እና በማታለል ብኩርናቸውን እና የቤተ ክርስቲያን ሰውነታቸውን አሳጥቶ ግብረ - አበሮቹ አደረጋቸው። በዚህ ምክንያት የኢትዮጵያን ሕዝብ የመከፋፈል ተግባሩን የአንድነት ሐዋርያ የሆነችውን ቤተ ክርስቲያን በመበታተን ጀመረ። በቤተ ክርስቲያኒቱ ታሪክም ሆነ በሀገራችን ለትውልድ ህፍረት የተመለሰች ሥራ ወራ። ሕዝባችን በቀደመች መጋቢት ታላቅነትን ክብርን እንድትን ኩራትን ተገናክሮ እንዳልኖረ እንገት የሚያስደፋ፣ ታሪክ ገዳይ፣ ወሰን አፍራሽ መንግሥት ሆነ።

ለላዚህ ይህ መጽሐፍ የወያኔ መንግሥት በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ላይ ያደረሰውን ታላቅ በደል ደረጃ በደረጃ ያሳያል። የቅዱስ ሲኖዶስን አባላት በዘር፣ በቋንቋ፣ በሥልጣን አምሮት አታልሉ እንደት እንደተጠቀመባቸው ያመለክታል። በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን አራተኛ ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ ላይ ያደረሰውን አሳዛኝ ግፍ በግልጽ ይተርክል። ሕጋዊውን ፓትርያርክ ለከፋፋይ ፖሊሲው ስለልተመቸት የራሱን ታማኝ ፖለቲከኛ በቤተ ክርስቲያኒቱ መንበር ላይ አስቀምጦ አርሱ ወደ ፈቀደው አቅጣጫ ቤተ ክርስቲያኒቱን እንደበታተነ ዘግቶ ይመራት ዘንድ በተቀነባበረ ሰልጥ እንደት እንዳከናወነ፣ ሲያስፈልግ በጠመንጃ ሲታል ደግሞ ዓለማ ቢስ ግለሰቦችን በመጠቀም ዓለማውን እውን እንዳደረገው ይናገራል። የአባ ገብረ መድሃኒን (አባ ጳውሎስ ወጉዝ) ማንነት ምን እንደሚመስል እና ቤተ ክርስቲያን በአርሳቸው ወያኔ ወለድ የማስጨነትና የግድ የለሽ አመራር ምክንያት በእንደት ያለ አሳዛኝ ፈተና ውስጥ መሆኗን ያስገነዝባል። ይህ መጽሐፍ በሰተመጨረሻው የኢትዮጵያ ሕዝብ በተሰማው ጎዘን ምክንያት በቤተ ክርስቲያኑ በነጻነት አግዚአብሔርን ማምለክ ባለመቻሉ ጨዋው ሕዝቡ «ለባለጌ» አልገዛም ብሎ በሃይማኖት በጸሎት በመጋደል ላይ መሆኑን እና የአገራችን መገናኛ ብዙኃኖች ይህንኑ መዘግባቸውን በመረጃ ያቀርባል።

ይህ መጽሐፍ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት በኢትዮጵያን ኢሕዳግም ሆነ ሲኖዶስ አለወረዳቸውም፣ ታምሜአለሁ ብለው በራሳቸው ስቀቁ የሚለውን የአሉባልታ ወራ ዘግቶ በቅዱሳንታቸው ላይ የተፈጸመውን ሰውር ደባ በግልጽ ያሳያል። ቅዱስ ፓትርያርኩን ክሥራ ያገደው ፊርማቸውን አልቀበልም፣ ውሳኔአቸው ተግባራዊ አይሆንም ፣ በአርሳቸው ስም እና ፊርማ የተሰለፈ ማንኛውም የቤተ ክርስቲያኒቱ ጉዳይ በመንግሥቱ ተቀባይነት እና ሕጋዊነት አይኖረውም «ክአባ መርቆሬዎስ ጋር እንሠራም» ብሎ ቤተ ክርስቲያኒቱን በቀኖና ቤተ ክርስቲያን መሠረት እንደተሾመ እንዳይመራ ያደረገው የወያኔ መንግሥት ነው። ቅዱስ ፓትርያርኩ በቅዱስ ሲኖዶስም ሆነ በቤተ ክርስቲያኒቱ ወራተኞች እንዲሁም በሕዝብ ክርስቲያኑ

ዘወቅቱ ድጋፍ ቢኖራቸውም የወያኔ መንግሥት በማስፈራራትና የቤተ ክርስቲያኒቱን ወራተኞች ደመወዝ በማገድ የሲኖዶስንም አባላት በመከፋፈል ፓትርያርኩን አሳድዶአል። የቤተ ክርስቲያን ቅጽር ግዚ ዘከባድ መሣሪያ በመከበብ በቅዱስ ፓትርያርኩ ላይ አሳዛኝ እና ኢሰብአዊ ጽርፊት (ነቀፌታ) በማሰማት መንፈሳዊ አባቶችታቸውን በመጋፋት ሰብአዊ መብታቸውንም በመግፈፍ ግፍ ፈጽሞዛቸዋል። ይህ መጽሐፍ ይህንን ነው ለታሪክ በመረጃ አስደግፎ ያስቀመጠው። ይህም ለወያኔ መንግሥት እና ለግብረ - አበሮቹ በኢትዮጵያ ታሪክ ላይ ከፈጸማቸው ዋና ዋና ዘዴዎች አንዱ ሆኖ ዘትውልድ ሲያስወቅሰው ይኖራል። ሥልጣን ያልፋል ኃይል ይሻራል ትውልድ እና ታሪክ ግን ይቀጥላል። ከወያኔ አብረክ ለተወለዱ ሁሉ ዘቀጣዩ ትውልድ እና በኢትዮጵያ ታሪክ እንገት የሚያስደፋ ሆኖ ይህ ታሪክ ወደፊት ይኖራል። የቅዱስ ፓትርያርኩ በደል ለወያኔ ተባባሪ መሆን አለመቻል በአርሱ የጠባብነት መመዘኛ የአኔ ከሚለቸው ሰዎች ውስጥ አንዱ አለመሆናቸው ነበር እንጂ ሌላ አንዳት ነውር አልተገኘባቸውም። ነገር ግን ስለ ሕዝቡ ክብር የሚያስበው፣ ታላቁቱን የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ዝቅ ለማድረግ ታሪኳንም ለማጥደፍ የተሰለፈው ኢሕአዲግ በጫካ ባለህ ቤተ ክርስቲያንን የጦር ምዝግ አድርገህ አቃጥለህል ተብያለሁ ለዚህም ተጠያቂው ፓትርያርኩ ናቸው በሚሉና በሌሎችም መሠረት የሌላቸው ወንጀለኞች አመካካች በቅዱስ ፓትርያርኩ ላይ ግፍ፣ ለደት፣ መክራ አጽንቶባቸው በሰደት ላይ መገንታቸውን ይህ መጽሐፍ ዘግልጽ ያሳያል።

ይህ መጽሐፍ በተጻፈበት በዚህ ወቅት ቅዱስ ፓትርያርኩና ብፁዓን ሲታነ ጳጳሳት በሰደት ይገኛሉ። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ነገርን ሁሉ አግዚአብሔር ለበጎ እንደሚያደርገው እንደተናገረ እውነተኛው የኢትዮጵያ ንጉሥ አግዚአብሔር የአባቶችን ግፍ ለቤተ ክርስቲያን ክብር አድርጎታል። በሞት አስጠፋኛሰ በቤተ ክርስቲያን ላይ በደረሰው ሰደት ቤተ ክርስቲያን ሰፋች እንጂ አላሳሳችም። እነ አስጠፋኛሰ ሲሞቱ እነ ሄሮድስ እነ ያዕቆብን ሲያስገድሉ እነ ጴጥሮስን ሲያሰሩ የቤተ ክርስቲያን ጸሎት ተሰማ ወንጌልም ሰፋ እንጂ አልደከመም ነበር። እነ አኖንያን እነ አዛርያን እነ ሚሳኤልን እነ ዳንኤልን እነ ሕዝቅኤልን በምርኮ በሰደት ከሚኖረው ሕዝብ ጋራ እንዲሰደዱ በማድረግ አግዚአብሔር በቀደመው ዘመን ሕዝቡን እንዳጽናና በዘመናችንም በዓለም ለተሰተነው አያለቀስ ከቤቱ ለወጣው የኢትዮጵያ ሕዝብ ቅዱስ ፓትርያርኩን እና ጳጳሳቱን ካህናቱን አጽናኝ አድርጎ ልከለታል።

ቅዱስ ፓትርያርኩም በወያኔ የዘር እና የቋንቋ መመዘኛ ባለማለፋትው በወንድሞቻቸውም ትናት እንደ የሴፍ አልፈው በመሰጠታቸው አግዚአብሔር የሰጣቸውን ክብር አላጎደለውም። እንደ የሴፍ ያሰ ክብር አላሳደራቸውም። በሄዱበት ዘደረሱበት ሁሉ በራሱነታቸውን የሚጠባበቅ ከአባቶቻቸው ከቅዱሳን ሐዋርያት ወደ አርሳቸው የተላለፈውን ጸጋ አግዚአብሔር ከአጃቸው የሚጠባበቀው ሕዝብ እጅግ ብዙ ነው። እነሆ ዛሬ 13 ኢዲስ ቆጶሳትን ለዚሁ አገልግሎት ቹመው በሐዋርያት በመለክ የአግዚአብሔርን መንግሥት ቤተ ክርስቲያንን በመለው ዓለም በማሰፋፋት ላይ ይገኛሉ። ሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስም በሰደት ላይ ይገኛል ። በመሆኑም የወያኔ መንግሥት ቤተ ክርስቲያኒቱን አዋረድጉ ብሎ በፈጸመው ግፍ አግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያኒቱን በመለው ዓለም እንድትሰፋፋ አድርጎአታል። በየኖይትድ ሰቲትስ በካናዳ በአውሮፓ በአፍሪቃ በአውስትራልያ በአሁኑ ሰዓት በሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ ጸሎት እና በራሴ አብረው ዘተሰደዱት መምህራን ወንጌል ትምህርት፣ በምእመናን ጽኑ ሃይማኖታዊ አገልግሎት በመሰፋፋት ላይ ትገኛለች።

ክፍል አንድ

የወያኔ ቤተ ክርስቲያንን የመቆጣጠር ዓላማና አሠራር

1 - 1 እቅዱና ምክንያቱ።

በትንቢተ ኢሳይያስ «በአንተም ላይ ወንጀል ሳይደረግ ወንጀል የምታደርግ ወዮልህ» የሚል ቃል ተጽፎአል። ኢሳ 33፤1

በዚህ ቃል መሠረት እነ አባ ገብረ መድሃኒን መወገዝ የሚገባቸው ነውረኞች እነርሱ ሁነው ሳለ፤ የእነርሱን ከህደትና ወንጀል የእኛ አስመስለው «ቀኖና ቤተ ክርስቲያንን ያፈረሱት አባ መርቆሬ ዎስና ተከታታቸው በቅዱስ ሲኖዶስ ተወገዙ» የሚል አንድ የውግዘት መጽሐፍ ጽፈው በትንዋል። ጽሑፉ የእውነት ጠላቶች ስለጸፉት ፀረ እውነት የሆነ ፍጹም የሐሠትመጽሐፍ ነው።

ከላይ በጥቅሱ እንደተገለጠው ጥፋታቸውን በራሳቸው የሚመስክሩ አመፀኞችና ወንጀለኞች ናቸው። ነውራቸውና ጥፋታቸው እዚያው እውስጣቸው ቢቀር መልካም ነበር፤ ግን የአመፃቸው ብዛትና የከፋታቸው መጠን ከልክ አልፎ በወረቀት ተጽፎ ለንባብ በቅቶአልና ስጸፉት ሐሰት እውነተኛውን መልስ መስጠት አስፈላጊ ሁኖ ተገኝቶአል።

መልሱ ግን የእነ አባ ገብረ መድሃኒን የሐሰት ጽሑፍ ከወረቀት ማባከን ያለፈ ፋይዳ ኑሮት የእኛን እውነት ይሸፍናል ተብሎ ሳይሆን፤ ይህ ትውልድ እውነትን በአግባቡ መረዳት ስላስበት እውነት የሆነውን ነገር ለማስረዳት ተብሎ ነው። በዚህ እውነትም የአባ ገብረ መድሃኒንና የግብረ አበሮቻቸውን ኢቀኖናዊነት፤ ኢሕጋዊ

ነትና ሐሰተኛነት በግልጽ ማሳወቅ ታሪካዊ ግዴታችን ስለሆነ ነው።

በእነ አባ ገብረ መድሃኒን ውንብድና ቀኖናው ተጥሶ ቤተ ክርስቲያኒቱ ፈርሳ፤ እውነተኛው የቤተ ክርስቲያኒቱ አባት ተሰድደው፤ በበደት የገኛሉ፤ ይሁን እንጅ በፈቃድ አግዚአብሔር ሕጋዊውን ሲኖዶስ በበደት ሥራ እንዲጀምር አድርገው፤ ሐዋርያዊና አባታዊ ተልእኮአቸውን አያከናውኑ ይኸውና አሥራ ሰባት ዓመት ሆኖቸው።

ይህንኑ የበደት ሐዋርያዊ አገልግሎት አግዚአብሔር በጥበቡ ስመልካምና ለበጌ ስላደረገው በበደት የምትገኘው ቤተክርስቲያን ከጊዜ ወደ ጊዜ እየሰፋችም እየጠነከረችም ትገኛለች። የእነ አባ ገብረ መድሃኒን አእምሮ ፅረፍት የነሣውም፤ ይኸው የስድተኛይቱ ቤተክርስቲያን መጠናከርና መስፋፋት ነው። የችግሩ ዋና ማዕከልም ሕገ ወጦች መንበሩን በሕገ ወጥነት መያዛቸው ስለሆነ፤ መንበሩ ለሕጋዊው ባለ መንበር እስኪ መሰስ ድረስ ሐዋርያዊ አገልግሎቱም እንደዚሁ በበደት ይቀጥላል።

ይኸው ሐዋርያዊ አገልግሎት አየተከናወነ እነ አባ ገብረ መድሃኒን ሕገ ወጥ መሆናቸውንና በወያኔ ቀጥተኛ ድጋፍና ጣልቃ ገብነት በሕገ ወጥ መንገድ በቅዱሱ መንበር ላይ ርኩሱ እንዴት እንደተቀመጡ ለተተኪው ትውልድ በግልጽ ማሳወቅ በቸልታ የማይታ ስፍ ታሪካዊም ሐዋርያዊም ግዴታ ሁኖ አግኝተነዋል።

በዚህ መሠረት ይህን በቤተክርስቲያኒቱ ላይ የተሠራ ደባ ከሥር ከመሠረቱ ጥናታዊ ይዘት ባለው መልኩ ምክንያቱን ዘርዘር አድርጎ ማቅረብ አስፈላጊና ወሳኝ ነው። ከግብር አባቱ ይልቅ በተንኮል የተራቀቀው ወያኔ አገር በሚይዝበት ጊዜ፤ ከሚፈራቸውና አምርሮ ከሚጠላቸው አገር በቀል ተቅዋማት እንዲያዩ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ነበረች። በመሆኑም ዋና ዓላ

ማጢ ከሥሯ ነቅሎ ለመጣል ነው፤ ለዚህ ብዙ ምክንያቶች ቢኖሩትም ዋና ዋናዎቹ ግን ከዚህ የሚከተሉት ናቸው።

1 - 2 ወያኔ ኮሚኒስት ስለ ሆነ

አንደኛው የወያኔ በተፈጠረበት ጊዜ ዓለም በኮሚኒስት መንፈስ ተጠለቅልቃ ነበር። ወያኔም ተቀፍቅፎ የተፈለፈለው የኮሚኒስቱ መንፈስ ሠልጥኖ በነበረት ጊዜ በኮሚኒስቱ ርእዮተ ዓለም ውስጥ ነበር። ኮሚኒስት አምላክ የለሽ ሲሆን፤ ወያኔ የተፈሰፈሰ ባት ክፍለ ሀገራችን ትግራይ ደግሞ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የተመሠረተችበትም፤ የተስፋፋችበትም ታሪካዊ ክፍለ ሀገራችን ናት። አንቱ የተባሉ ታላላቅ ገዳማት በብዛትና በጥራት የሚገኙት በትግራይ ነው። ገዳማቱ የብዛታቸውንና የጥራታቸውን ምልክት በኅብረተሰቡ ዘንድ የኢኮኖሚ፣ የፖለቲካና የዕውቀት ም የበላይነት ነበራቸው።

በግብርናው ክፍለ ኢኮኖሚም በግብርና ከሚውሰው መሬት በመቶ ሰማንያ ፐርሰንቱ የገዳማቱ ነው። በግብርና የሚተዳደረው ኅብረተሰብ የገዳማቱ ጢስኛ ገባር በመሆን ነበር። የኮሚኒስት ድቃላ ወያኔም በዚህ አጅግ በጣም ይናደድ ስለነበር፤ ኢትዮጵያን ከሃይማኖት ውጭ ለማድረግ ኮሚኒስታዊ ጥረት ያደርግ ነበር። ይኸው ሃይማኖትን የማጥፋቱ ሂደት ትግራይን ከማዳረሱ ጀምሮ ሌት ተቀን የሚሠራው ሥራ ነበር። በዚህም ምክንያት ብዙ የገዳማት አባቶችን አስርዷል፤ አስቃይቶአል፤ ብዙዎችንም የደረሱበት እንዳይታወቅ አድርጎአል።

ይህ በአግዚአብሔርም በሰውም ይቅርታ የሌለውን ወንጀል የፈጸመ ነፍስ ገዳይና አገርአጥፊ ድርጅት፤ የሚከሰስበት ሕግ፤ የሚጠይቀው አውነተኛ ተቋም፤ አርሱ ወደፊት በሚቆጣጠራት ኢትዮጵያ እንዲኖርበት አይፈልግም ነበር። አጥፊዎች የሚፈሩት ጥፋትን ሳይሆን ጥፋታቸውን የሚያጋልጥን አካል ነው። በመሆኑም ወያኔ አውነተኞች ኦርቶዶክሳውያን አማኞችን አምርሮ ይጠላቸዋል።

ዋል። ለዚህም ነው መተኪያ የሌላቸውን የትግራይ ገዳማትና አድባራት አባቶችን በጭካኔ ያንገላታቸውና ያጠፋቸው።

ወያኔ ለወደፊት አገር ለማጥፋት ዘመቻው አይለማመድም የሚላቸውን ሁሉ ማጥፋት ባሕርይና ግብሩ ስለሆነ፤ ከምእመናንም፤ ከካህናትም ብዙዎችን አጥፍቶአል፤ ንብረታቸውንም ዘርፎአል፤ የገዳማቱንም መሬት ቀምቶአል። ይህን ሁሉ ጥፋት የፈጸመ ድርጅት አንድ ቀን ለፍርድ እንደሚቀርብ ያውቅ ነበር። በዚህ ምክንያት ጭካኔውን አያጠነክረና የሃይማኖት ጥላቻውን በተግባር አየገለጠው ሄደ። በመሆኑም ምስክር የሚሆንበት አውነተኛ መሪ በኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መኖር እንደሌለበት አመነበት።

1 - 3 ወያኔ አገር አፍራሽ ታሪክ ደምሳሽ በመሆኑ ነው።

ወያኔ ከተመሠረተበት ጊዜ ጀምሮ እንደ አምነት አድርጎ የያዘው አገሪቱን በቋንቋ መከፋፈል ነበር። የቋንቋ ዶክትሪኑን ለጥፋቱና ለሥልጣን መወጣጫው እንደ ትልቅ መሣሪያ አድርጎ ተጠቅሞ በታል። ለዚህ የማጥፋት ዘመቻ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የምትስማማው አይደለችም። ይህን ሥራ በፖለቲካ ማታለልና ማጭበርበር ወያኔ ቢችልም በቤተ ክርስቲያን ግን የሚቻል ሁኖ አልተገኘም። የሕዝቡ አንድነትና መሠረት የቤተ ክርስቲያኒቱ ህልውና ነው።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሕዝቡ አንድነት መሠረት ናት ሲባል እንዲሁ በቃል ብቻ ተነግሮ ሊታሰፍ የሚችል አይደለም። የአንድነቱ መሠረት የሥጋና የነፍስ አንድነት ያህል ነው። ቤተ ክርስቲያኒቱ በአሥራ አራቱም ክፍላት ሀገር በሁሉም ኅብረተ ሰብ፤ በሁሉም ቋንቋ ተናጋሪ ዘንድ መሠረቷን ጥላለች። በዚህም መሠረት ኢትዮጵያውያን እንደ አንድ አባት ል

ጆች ቤተሰባዊነታቸው እጅግ የጠነከረ ነው። ሁሉም በተመሳሳይ መልክ ሰንበቴ ይጠጣሉ፤ የጽዋ ማኅበር አላቸው፤ አበልጅነት ተነሣሰተዋል፤ በጋብቻ ተዋልደዋል፤ በአንድ ቃል ለመግስጥ ቤተ ክርስቲያን ትእምንት አልፎ የማኅበራዊ እንድንታም የጉሳ ነው። ይህ ዓይነቱን እንድንት የቋንቋ ፖለቲካ ሊያፈርሰው አይችልም። ሊፈርስ የሚችለው ቤተ ክርስቲያን ስትፈርስ ብቻ ነው።

ስዚህ የማፍረስ ሥራ ደግሞ በወያኔ የቋንቋና የጉሳ ፖለቲካ ያመኑና የተጠመቁ ግለሰቦችን ማግኘትና ማሰባሰብ ማደራጀትም ወሳኝና ዋናው የወያኔ ሥራ ነበር። ቀጥሎም በእነዚህ የፖለቲካ እና ማንያገና ጥሙቃን አዲስ ወያኔ ሠራሽ ቤተ ክህነት ማቋቋም ነው። ስዚህ ስለዲሁ ወያኔ ሠራሽ ቤተ ክህነት አቋቋሚና አደራጅ ግለሰቦች የተገኙት በአመዛኙ ከትግርኛ ተናጋሪ ኢትዮጵያውያን ክፍል ነው። ከነዚህም ውስጥ ቄስ ሀብተ ማርያም ተደላ የተባለው ግለሰብ አንዱና ዋናው ነው።

1 - 4 የማፍረሻ ድርጅቱ ጥንሰሳ ታሪክ

ቄስ ሀብተ ማርያም ተደላ በጠቅላይ ቤተ ክህነት ሥር የሰብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ ውስጥ ይሠራ ነበር። በዚህ ሥራ ላይ አንዳስ የጡረታ ጊዜው ስለደረሰ ጡረታ እንዲወጣ ተጠየቀ። ግለሰቡ ግን የጡረታ ጊዜው እንዲራዘምስት ጠየቀ። በዚህ ግለሰብ ጥያቄ መሠረትም የጡረታ ጊዜው እንዲራዘምስት ተደረገ።

ቀጥሎም ሱዳን ውስጥ የምትገኘውን ቤተ ክርስቲያን እንዲያገለግል ተሳክ። ይሁን እንጂ የተሳከበትን መንፈሳዊ አገልግሎት ትቶ ስለገር አጥፊው ወያኔ ሲሠራ ተደርሶበት፤ ቢቆይ ቤተ ክርስ

ቲያንቱን እንደሚያስነውር ስለ ታመነበት፤ ወደ አገር እንዲመለስ ተደረገ። እንደ ተመለሰም የጡረታ መብቱን እንዲያስከብር ተጠየቀ። ይህም የሆነው ወደ ሱዳን ከመላኩ በፊት የጡረታ ጊዜው ተራዝሞለት ስለ ነበር ነው።

ቄስ ሀብተ ማርያም ተደላ ሱዳን ሳለ የቤተ ክርስቲያንቱን አገልግሎት ትቶ ሲሠራለት ከነበረው ከወያኔ ጋር ተዋውሎ ስለ ነበር፤ ከሱዳን መመለሱንና ጡረታ ውጣ መባሉን እንደ በደል ቆጥሮ የተሳከበትን የክህነት ሥራውን ትቶ ሲሠራለት ወደ ነበረው ወደ ወያኔ ሂዶ ተቀላቀለ። በዚህም ግለሰብ አማካይነት ወያኔ ቤተ ክርስቲያንቱን የሚያፈርስበትን የመጀመሪያውን «ጭቁን የካህናት ማኅበር» የሚባለውን ድርጅት አቋቋመ። የዚህ ድርጅት ኃላፊም ቄስ ሀብተ ማርያም ሆነ። ቄስ ሀብተ ማርያም ተደላ የተመደበበትን የጥፋት ሥራ በሁለት ዘርፍ መደበው።

አንደኛው፡ በእነሱ አባባል «በደርግ ሲኖዶስ» ጥፋት ናቸው ብለው የሚያምኑባቸውን በመዘርዘር መረጃ ማሰባሰብ ነው። ይኸም በጦርነቱ ወቅት የተደረጉትን ጥፋቶች ሁሉ ለደርግ በመሰጠትና የጥፋቱ ተባባሪም የአዲስ አበባው «የደርግ ሲኖዶስ» ነው በማለት በሬዲዮ መዝለፍና ስም ማጥፋት ነው። በተጨማሪም በጠቅላይ ቤተ ክህነት የሚደረገውን ማንኛውንም ሥራ አዲስ አበባ በሚገኙት ሰላዮቻቸው አማካይነት እየሰበሰቡ ማሰራጨት ነበር።

ሁለተኛው፡ ወያኔ ነጻ እውጥቻችኋለሁ ከሚላቸው አካባቢዎችና ደርግ ከያዛቸውም አካባቢዎች የተውጣጡ የወያኔ ካህናት መለል ካድሬዎችን ማሠልጠን ነው። ይህ ሥራ በግልጽ የተጀመረው በ1983 ዓ.ም ሕዳር 21 ቀን የምትከበረውን የአክሱም ጽዮን በዓለንግሥ ምክንያት በማድረግ ከየቦታው ተሰብስበው ባካሄዱት ሰፊ የጥፋት ጉባኤ ነበር። ከተሰባሳቢዎቹም አንዱ ጎንደር በሐዲሳት ትርጓሜ ተማሪ ስም የነበረው አባ ሠረቀ ብርሃን የተባለው ግለሰብ ይገኝበታል።

ይህ አባ ሠረቀ ብርሃን የተባለ ግለሰብ ለዚሁ ስብሰባ ወደ እክሱም ሊሄድ ስለ ጠቅላላነቱ መጠንቀቅ እንዳለበትና በዚያ ወቅት ጊዜው አስቸጋሪ ሰለሆነ ወደ እክሱም መሄዱ ለአደጋ እንዳይጋስጥ በማለት መምህሩ ምክር ሰጥተውት ነበር። ሁኖም ግን ይህ ግለሰብ የያዘውን ያውቃልና የመምህሩን ምክር ከምንም ላይቆጥር ዓላማውን ለማሳካት ተጉዞ ለሦስት ወር ያህል ቆይቶ እንደተመለሰ ብዙም ሳይቆይ ወዲያው ወያኔ ጎንደርን ተቆጣጠረ።

ወያኔ ጎንደርን እንደ ተቆጣጠረ አባ ሠረቀ ብርሃን እክሱም ላይ በተሰጠው ሥልጠና መሠረት በጎንደርና በጎንደር ዙሪያ በሚገኙት አድባራትና ገዳማት የሚያገለግሉ ትግርኛቋንቋ ተናጋሪ የነበሩትን አገልጋይ ካህናትና በትምህርት ላይ የሚገኙ ተማሪዎችን ማሰባሰብና ማሰልጠን ጀመረ።

ሥልጠናውም በሰፋት እንዲካሄድበት ተብሎ አንድ ትልቅ የቀበሌ አዳራሽ በወያኔ ተፈቀደላቸው። የሥልጠናው ሂደትም በጀማሪ ካድሬዎቹ በእነ አባ ሠረቀ ብርሃን ብቻ ሳይሆን ቆየት ባሉና የረቀቀ ወያኔያዊ እውቀት ባላቸው ምርጥና በሳል ካድሬዎችም ጭምር በየላምንቱ ሁለት ቀን በሰፋት ይካሄድ ነበር።

የሥልጠናው ዋና ዓላማ ወደ ፊት ወያኔ መላ አገሪቱን ሲቆጣጠር ምን ዓይነት የቤተ ክህነት መዋቅር መቋቋም እንዳለበት፤ እሁን በሥራ ላይ ያለው ቤተ ክህነት የማያስፈልግና ወያኔ እሠራታለሁ ለሚላት ኢትዮጵያም መሰናክልና «የራሱን እድል በራሱ መወሰን እስከ መገንጠል» ለሚለው የጥፋት መርሐ ግብር እንቅፋት ነው የሚል መሠረታዊ ትምህርት ማስጨበጥ ነበር።

ወደ ፊት ወያኔ ለሚይዛት ቤተ ክህነት በሥልጠናው የሚሳተፉት በሙሉ የባለቤትነት መብት ይኖራቸዋል። በጭቁን የኢትዮጵያ ልጆች የሚመራው የወያኔ መንግሥት፤ የእርሱ አካልና አምላል የሆነ በጭቁን የኢትዮጵያ ካህናት የሚመራ አዲስ ቤተ ክህነት ይተካል። በዚያ ወቅት አሳሳቢው ዋና ነገር ፓትረያርኩ የሚወር

ዱበትን ወንጀል ማሰባሰብ ነው። ካድሬው አስተምሮ ሲጨርስ ከሥልጠናው ተሳታፊዎች አያንዳንዱ እየተነሣ እውቀቱን የሚሰውን የፓትረያርኩን ወንጀል መናገር አለበት፤ ስለ እውነተኛነቱ ግን ማረጋገጫ አስፈላጊ አልነበረም።

በአባ ሠረቀ ብርሃን የሚመራው ይኸው የጭቁን ካህናት እንቅስቃሴ አድማሱን በማሰፋት ከጎንደር ርእሰ ከተማ ወደ አውራጃና ወረዳ ከተማዎች በመዛመት የአውራጃና የከተማ ሊቃነ ካህናትን እና የልማት ኃላፊዎችን ያለምንም መረጃ ማሳሰርና ማስቃየት ጀመሩ። በዚያ ጊዜ የሀገረ ሰብከቱ ሊቀ ጳጳሳ የነበሩት እቡን ያዕቆብና ዋና ጸሐፊው ዲያቆን ገብረ መስቀል ዘርዑ በውስጠ ታዋቂ ከነዚሁ ከጭቁን ካህናት መሪዎች ጋር አብረው ይሠሩ ነበር።

በአንጻሩ ደግሞ የሀገረ ሰብከቱ ሥራ እስኪያጅና ሠራተኞች ወያኔ ሠራሽ የሆነውን የጭቁን ካህናት እንቅስቃሴን ለማስቆም ከፍተኛ ጥረት በማድረግ ላይ ነበሩ። ይህ በዚህ ላይ እንዳለ ግንቦት 20 ቀን 1983 ዓ.ም ወያኔ አዲስ አበባን ተቆጣጠረ። በዚህ ጊዜ እነ አባ ሠረቀ ብርሃን ይመሩት ከነበረው ማኅበር ለመግባት ፈራተባ ይሉ የነበሩ እቡን ያዕቆብና ዲያቆን ገብረ መስቀል ዘርዑ በግልጽ የአቋም ድጋፍ ማሳየት ጀመሩ።

1 - 5 የአዲስ አበባው እንቅስቃሴ

የእነ አባ ሠረቀ ብርሃን ማኅበር በዚህ መልክ እየተንቀሳቀሰ በወያኔ አሠልጣኝነት ፓትረያርኩ የሚወርዱበትንና በምትካቸው የወያኔ ፓትረያርክ የሚሾምበትን መመሪያና አቅድ አጠናቀቀ።

በሴላ በኩል በዋልድባ መናኞችና ምናኔ ስም ዋልድባ ገዳም የነበረው ቀንደኛ የወያኔ ሰላይና ካድሬ የነበረው አባ ተክሥተ (አሁን አባ ሳሙኤል ተብሎ በአባ ገብረ መድኅን የተሾመው) የዋል

ድባ ገዳም ወኪል በመሆን ጎንደር ርእሰ ከተማ ተቀምጦ በገዳሙ ስም ለወያኔ ይሠራ ነበር። አባ ተክስተ ወያኔ ጎንደርን ከመያዙ በፊት ትንሽ ቀደም ብሎ ወደ አዲስ አበባ ተዛወረ። ይህ አባ ተክሥተ የተባለ ግለሰብ ስለ ገዳሙ ክብር ቅድስት ሥላሴ ማረፊያ ይሆነው ዘንድ ቦታ ቢሰጠው አርሱ ግን መቃብር ቤት አልቀመጥም ብሎ ወያኔ አዲስ አበባን እስከሚቆጣጠር ድረስ በሆቴል ይኖር ነበር።

ወያኔ አዲስ አበባን እንደ ተቆጣጠረ ወዲያውኑ በአዲስ አበባ ገዳማትና አድባራት የውስጥ የወያኔ የሰለላ ሠራተኞች የነበሩ ትግረኛ ተናጋሪ ካህናት ለሁለት ዓመት ያህል ከወያኔ ጋር ተቀላቅሎ ይሠራ በነበረው በቂስ ሀብተ ማርያም ተድላ እና በአባ ተክስተ መሪነትና አስተባባሪነት መሰባሰብ ጀመሩ።

በቂስ ሀብተ ማርያምና በአባ ተክስተ ትግረኛ ተናጋሪ ካህናትን ማሰባሰብ አልቻገራቸውም፤ ምክንያቱም ወያኔ ከመግባቱ ቀደም ብሎ አዲስ አበባ የገባው አባ ተክስተ አስቀድሞ ሥራውን አጠናቅቆ ስለ ነበር ነው። ጥረት መደረግ ያለበት ግን ሥልጣን ፈላጊ የመሆኑ አገር አማረኛ ተናጋሪ ካህናትንና መኳንንትን ማሰባሰቡ ላይ ነበር። ስዚህ ሥራቁስ ሀብተ ማርያም የተዋጣለት ሠራተኛ ሁኖ ተገኝቷል።

ምክንያቱም ቂስ ሀብተ ማርያም የጠቅላይ ቤተ ክህነት ሠራተኛ ስለ ነበረ የመሐል አገር አማርኛ ተናጋሪ የሆኑ ሥልጣን ፈላጊ ግለሰቦችን ፍላጎት ጠንቅቆ ያውቅ ነበር። ከቅዱስ ፓትርያርኩ ጋርም የአያንዳንዱ ሠራተኛ ግንኙነት ምን ደረጃ ላይ እንዳለ አጥንቷል። ጠቅላላ ባለ መልኩ ከሊቃነ ጳጳሳት ጀምሮ በጠቅላይ ቤተ ክህነት ውስጥ የአያንዳንዱን ሠራተኛ የልብ ትርታ ያውቃል። ምክንያቱም አብሮ አደግ ስለ ሆነ።

ግንቦት 20 ቀን 1983 በኢትዮጵያ የመጨረሻው የውድቀት ቀን ነበር። በዚህ ቀን ነፍሰገዳዩ ወያኔ መላ ኢትዮጵያን ተቆጣጠረ።

ከላይ ስማቸውን የጠቀስናቸው የቤተክርስቲያኒቱ አጥፊዎችም ይህንኑ አጋጣሚ ተጠቅመው የጥፋት ሥራቸውን በሰፊው ተያያዙት።

አባ ሠረቀ ብርሃን ከጎንደር መጥቶ ከአባ ተክስተ ጋር በአዲስ አበባ ይኖሩ የነበሩ ትግረኛ ተናጋሪ የነበሩ ካህናትን፣ ቂስ ሀብተ ማርያም ተድላ ደግሞ አማርኛ ተናጋሪ ካህናትንና በቤተ ክህነት ይሠሩ የነበሩ ከዋና ሥራ አስኪያጁ ከዶክተር ማርቆስ ጀምሮ ማሰባሰብ ቀጠለ። ከዚያም በአየ ክፍለ ሀገሩ በቂስ ሀብተ ማርያምና በሌሎች አውቅ የወያኔ ካድሬዎች የሠለጠኑ ነውረኛ ካህናት አዲስ አበባ ተሰባስቡ።

የመጀመሪያው የቅዱስ ፓትርያርኩ ወንጀል የተባለው የክስ ደብዳቤ በዶክተር ማርቆስ፣ በመምሬ ፍሥሐ፣ በቀሲስ ዳኛቸው፣ በሊቀ ካህናት ክፍሌና በሌሎችም የመሀል አገር አማርኛ ተናጋሪዎች ተጽፎ ስቀጠና አራት ተሰጠ። በዚህ ጽሑፍ መነሻነት ሁለተኛው ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ እንዴት እንደ ተገደሉና ምን ምን ወንጀል እንደ ተሰጠላቸው በእነ ዶክተር ማርቆስ መጠናት ተጀመረ።¹

ይህ የሐሠት ጥናታዊ ጽሑፍ ከተዘጋጀ በኋላ የወያኔ መንግሥትም ስላመነበትና የፓትርያርኩን መውረድ በደንብ እንደሚደግፍላቸው ስላረጋገጡ ወደ ጠቅላላ ውሳኔ ደረሱ። የጠቅላላው ውሳኔ ግብም ነባር ወያኔዎቹ እነ ቂስ ሀብተ ማርያምና አዲሶቹ ወያኔዎች እነ ዶክተር ማርቆስ በአንድ ላይ ሁነው የመጀመሪያውን ዕኩይ ጉባኤ በብሔራዊ ስተሪ የመሰብሰቢያ አዳራሽ አደረጉ። በዚህ ዕኩይ ስብሰባ ላይ ቅዱስ ፓትርያርኩ ከሥልጣን መውረድ እንዳስባቸው ወስነው፤ ውሳኔውንና ዘላቂውን በመገናኛ ብዙኃን ይፋ አደረጉ። «አባብ ለአባብ ይተያያሉ ካብ ለካብ» አንዲሉ። እዚህ ላይ ነው ነባር ወያኔዎቹና አዲስ ወያኔዎቹ የተበላሉት።

¹ መረጃው ከተቀመጠበት ላይ ኮፒውን ይመልከቱ

አዲሶቹ ወያኔዎች ምንጊዜም ቢሆን ትናንትም ቢሆን ዛሬም ቢሆን ሥልጣን በእጃቸው አስከፊነት ድረስ ዕረፍት በሰጡላቸው፤ የትናንቱን አቡነ ቴዎድሎስን ለሥልጣን ሲሉ እንዳስገደሉ ሁሉ፤ የዛሬውንም አቡነ መርቆሬዎስን ለሥልጣን ሲሉ ለማስገደል ከነባር ወያኔዎች ጋር ተስማሙ። ያልተሂዱትና ያልገባቸው ነገር ቢኖር ነባር ወያኔዎች ለቦታው ገና በረሀ ሳሉ አባ ገብረ መድኅንን እንደ መደቡና ሥልጣኑንም እንደማያቃወሟቸው አስማወቃቸው ነው።

ነባር ወያኔዎቹ እና ቄስ ሀብተ ማርያም ግን በወያኔ መንግሥት በተሰማቸው ትእዛዝና መመሪያ መሠረት፤ አዲስ ወያኔዎቹን እነዶክተር ማርቆስን የቅዱስ ፓትርያርኩ መውረድ አስከፊነት ድረስ እንዳይነቁባቸው በጥንቃቄ ይዘው እንደ አቃ ተጠቅመውባቸዋል። በዚህ ነው «ሁለቱ ተበላሉ» ያልነው።

የወያኔ መንግሥት በዚህ ወቅት ሁሉም ነገር ወደሚፈልገው አቅጣጫ እየሄደበት ነው። በክፍለ ሀገር የነበሩ በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ ላይ ቀረጥታ አላቸው የሚባሉ ግለሰቦች ከእየቦታው እየተፈለጉ የውሎ አበል፤ የመጓጓዣ፤ የሆቴል እየተከፈላቸው ወደ አዲስ አበባ እንዲመጡ ተደረገ። ልብ ቢሮቹና ሥልጣን ፈላጊ አዲሶቹ ወያኔዎች እነዶክተር ማርቆስ ወልደ ኢየሱስ ይህንኑ ዕኩይ ሥራ ለማቀናበር ተግተው በመሥራት ላይ ናቸው። የወያኔ መንግሥትም የሚፈልገው ይህንኑ ነበር። ይሁን እንጂ ብዙ ገንዘብ ወጭ ተደርጎ ብዙ ጥናታዊ ሥራም ተሠርቶ ከወያኔ የጦር ሠራዊት አባላትና ካድሬዎች ውጭ ለተቃውሞ ሰልፍ የተገኙ ሰዎች ከሃምሳ አይበልጡም ነበር። በግልጽ ቋንቋ ለመናገር የተቃውሞ ሰልፉን ያካሂደውም፤ በተቃውሞ ሰልፉ ላይ የተገኘውም ወያኔ ራሱ ብቻ ነበር። ይህን ተቃውሞ ሰልፍ ነው እነ አባ ገብረ መድኅን ፓትርያርኩ የወረዱት በሕዝብ ተቃውሞ ነው እያሉ በሐሰት በመሰበክ ላይ የሚገኙት።

የተቃውሞ ሰልፉን የወያኔ መንግሥት ያዘጋጀውና ያቀነባበረው መሆኑ የሚታወቀው፤

1ኛ ተቃዋሚዎቹ ነባር ወያኔና አዲስ ወያኔ መሆናቸው፤

2ኛ ተቃዋሚዎቹ በወያኔ ሠራዊት ታጅበው የሸግግር መንግሥቱ ቻርተር ያወጣውን የተቃውሞና የሰላማዊ ሰልፍ ሕግ ጥሰው እስከ ፓትርያርኩ ልዩ ጽሕፈት ቤትና መኖሪያ ቤት ድረስ በከባድና ቀላል የጦር መሳሪያዎች ታጅበው ለማስፈራራት መግባታቸው ነው።

ይህ ድርጊት እነ አባ ገብረ መድኅንን የሚያሳፍርና የሚያጋልጥ እንጅ ለማስረጃነት የሚጠቅሱት ባልሆነም ነበር። ዳሩ ግን ምን ይሆናል የሚያሳፍረው አያሳፍራቸውም። ምክንያቱም ማስተዋል ስለ ተነሳቸው፤ እያዩም በሰማያዊ ነው።

1 - 6 የመገናኛ ብዙኃን ሽፋን

እንደ ማንኛውም ዓለም አምባ ገነኖች ወያኔም የመገናኛ ብዙኃኑ በእርሱ ቁጥጥር ስለሆነ ለራሱ ፖለቲካ ይጠቅመኛል የሚለውን ማንኛውንም እንቅስቃሴ በሐሰትና በማጋነን ያስተላልፋል። ስለ እውነተኝነቱና በታሪክ ስለሚያስከትለው ጥቁር ነጥብ ወያኔ ግድ የለውም።

በመሆኑም እነዚሁ ጭብጥ የማይሞሉ አዲሶች ነባር ወያኔዎች ያካሂዱት የሐሰት ተቃውሞ ሰልፍና አጀንዳ እንደ እውነትና ትልቅ ነገር ተደርጎ ረዥም ጊዜ ተሰጥቶት በመገናኛ ብዙኃን ተሰተጋባ። ከተቃዋሚ ሰልፈኞቹ ብዙዎቹ በሰልፍ ላይ የሚናገሩትን ወያኔ በራሱ ፖለቲካ ቋንቋ ጽፎ ሰጥቶላቸው እንጅ ከራሳቸው ምን እንደሚናገሩ አያውቁም ነበር።

ጥሩ ሥነ ምግባር ያላቸውንና በራሳቸው የሚተማመኑ ኢትዮጵያውያንን ፈልጎ ማግኘት የማይችለው ወያኔ በገንዘብም፣ በሥልጣን ታገኛለህም፤ አታልሎ ያስባስባቸው የተቃውሞ ሰልፈኞች በሙሉ የሥነ ምግባር ጉድለትና የሞራል ችግር ያለባቸው ግለሰቦች ነበሩ። ከእነዚህም መካከል ላንዱ «መምሬ ወርቁ» በሚል የሌብነት መጠሪያ ለሙ የሚታወቀው መምሬ ፍሥሐ ይገኝበታል። የወያኔ ባለ ሥልጣናት ይህን ግለሰብ እንደ ትልቅ ሰው ቆጥረው ቤተ ክርስቲያንን ለማፍረስ ከተጠቀሙበት በኋላ ከኢትዮጵያ የዕቃማከፋፊያ ድርጅት በአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ስም እያወጡ ሲነግዱበት መኖራቸውን ስለ ደረሱባቸው የቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ ከነበረው ከአዲሱ ወያኔ ከዶክተር ማርቆስ ጋር ዘብጥታ መውረዳቸው የሚታወስ ነው። ወያኔ እውነተኛ ሞራል ቢኖረው በእነዚህ ግለሰቦች ተጠቅሞ ቤተ ክርስቲያንን በማፍረሱ ማፈር ይገባው ነበር።

ነገር ግን እነ ዶክተር ማርቆስ ለራሳቸው የሚጠቅም ልብ አይኑራቸው እንጂ የሠሩት ወንጀል ለወያኔ ስለ ጠቀመው እነርሱን እሥር ቤት እስገብቶ፤ እነርሱ ጽፈው በሰጡት የሐሰት ሰነድ የፓትርያርኩን ክስ በአየ አቅጣጫውና በተገኘው መንገድ ሁሉ ማፋጠን ጀመረ። በመሆኑም የእነ ዶክተር ማርቆስን የሐሰት ሰነድ መሠረት በማድረግ የቤተ ክርስቲያኒቱን በጀት እንዳይንቀሳቀስ አደረገ። ቅዱስ ሲኖዶሱንም ፓትርያርኩን እንዲያወርድ ትእዛዝ ሰጠ። እነ አባ ገብረ መድኅን ይህን ሁሉ የወያኔ ወንጀል ሸሽገው ነው የሚቀባጥሩት።

ክፍል ሁለት

የቤተ ክህነቱ አጸፋ

2.1 የቋሚ ሲኖዶሱ ጥረት

ወያኔ እንዳበደና እንደ ተለከፈ ውሻ ቤተ ክርስቲያኒቱን ለማፍረስ ከላይ በዘረዘርነው መልክ በእርሱ በወያኔ ፓስቲክ አምነው የተጠመቁ አዲሱና ነባር ወያኔዎች እንዲሁም የሥነ ምግባር ችግር ያለባቸውን ግለሰቦች አለባለሰ ሲጣደፍ፤ ቤተ ክርስቲያን በበኩሏ በዚያ ወቅት የሰክነ እመራር መስጠት ነበረባት።

በመሆኑም ቅዱስ ሲኖዶሱ ይህ በቅዱስ ፓትርያርኩ ላይ የተደረገው ውንጀላ የቅዱስ ፓትርያርኩ የግላቸው ነው? ወይስ የቤተ ክርስቲያኒቱ ነው? የሚል አጀንዳ ያዘ። መልሱም የቤተ ክርስቲያኒቱ ነው። የሚል ነበር። በዚህም መሠረት ጉዳዩ የቤተ ክርስቲያኒቱ ክህነና ምን መደረግ እንዳለበት በሰፊው ከተወያየ በኋላ ከዚህ የሚከተሉትን አርምጃዎች ደረጃ በደረጃ መውሰድ ጀመረ። ይህንን ታላቅ ኃላፊነት የሚጠይቅ ሥራ በኃላፊነት እንዲመሩ ሥልጣናቸውና ደረጃቸው የሚፈቅድላቸው የቅዱስ ፓትርያርኩ እንደራሴ ብፁዕ እኩነ ዜና ማርቆስ ኃላፊነቱን መውሰድ ነበረባቸው።

አርሳቸውም የመጀመሪያ ሥራ ያደረጉት በወያኔ መንግሥት ውስጥ ቁልፍ ቦታ አላቸው የሚባሉ ባለ ሥልጣናትን ማነጋገር ነበር። በመጀመሪያ የጸጥታ ኃላፊ ወደ ነበረው ወደ አቶ ክንፈ ገብረ መድኅን ቢሮ ነበር የሄዱት። የሄዱትም እንደራሴው ብቻቸውን ሳይሆን ወያኔ በፓትርያርኩ መውረድ ጉዳይ ላይ አጁ እንዳለበትና እንደ ሌለበት ለማወቅ ምስክሮች ይሆኑ ዘንድ ሦስት ጳጳሳትን አስከትለው ነበር የሄዱት። ሂደውም ለባለ ሥልጣኑ ለአቶ ክንፈ በፓትርያርኩ ላይ የተደረገው የሐሰት ውንጀላ ቤተ ክርስቲያኒ

ቱን መድፈር ስለሆነ፤ እንዲቆምና ለከላላቸው መመሪያ እንዲሰጣቸው ጠየቁ።

የወያኔ ባለሥልጣን የነበረው አቶ ክንፈ ግን የቅዱስ ፓትርያርኩ ወንጀል አውነት መሆን አላመሰሆን ሳይሆን ወያኔ ከእርሳቸው ጋር እንደማይሠራና እርሳቸው በሥልጣን እንዲቆዩ እንደማይፈልግ ገልጠላቸው። ወያኔን ወንጀለኞች አያስጨንቁትም። እንዲሁም ወንጀለኞቹ በሥራቸው ለሰማይተማመኑ እርሱ የፈለገውን የጥፋት ሥራ እንዲሠራ ይተባበሩታል። ለዚህም አባ ገብረ መድኅንና ግብረ አበሮቻቸው ምስክሮች ናቸው። ስለ ሆነም ከአቶ ክንፈ ሲሮ ተሰፋ ሳይገኝ ተመለሱ።

ከዚህ ቀጥሎ የወያኔ አባት አየተባላ ወደ ሚኒገርሰት ወደ አቦይ ሰብሐት እንደራሴው ብቻቸውን ሄዱ። እንደ አስመታደል ሁኖ ወያኔ ትልቅ የሚላቸው ሰዎች የመጨረሻ ትንሾቹን ስለሆነ ትልቅና የወያኔ አባት የተባለው አቦይ ሰብሐት መያዣ መጨበጫ የሌለው እንኳን ለቤተ ክርስቲያን ትክክለኛ መልሰ ሊሰጥ የሚናገረውን እንኳ የማያውቅከአብዶች ያልተሻለ ሁኖ ተገኘ። ይህ ሁኔታ ለቤተክርስቲያኒቱም፤ ለሀገሪቱም ፍትሕ የሌለበት የጨለማ ዘመን መሆኑ ግልጽ እየሆነና አየታወቀ መጣ። በዚህ ምክንያት የቤተክርስቲያኒቱ ሁኔታ አደጋ ላይ እየወደቀ ሄደ። ለዚህ ችግር መፍትሔ ለመስጠት ይቻል ዘንድ ጠቅላላ የቅዱስ ሲኖዶስ አስቸኳይ ስብሰባ አሰፈላጊ ሁኖ ተገኘ።

2.2 ወያኔ ቤተ ክህነቱን በታጠቀ ሠራዊት ወረረ

ከላይ ለዚህ በተሰጠው ነጥብ ላይ እንደ ተጠቆመው የጠቅላይ ቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ የነበረው ዶክተር ማርቆስ፤ ቅዱስ ፓትርያርኩን ከሥልጣን ለማውረድ በወያኔ ተገዝቶ ከላይ ከታች ሊል ተደርሶበት የጠቅላይ ቤተ ክህነት ሠራተኛ ተባብሮ ከሥልጣኑ አውርዶ አባረረው። ዶክተሩ ለተገዛለት ወያኔ ወደ ሥልጣኑ እንዲመልሰው አቤት አለ።

የዶክተሩን አቤቱታ ምክንያት በማድረግ ወያኔ በኃይሉም የሚመራ ጦር ልኮ ቤተ ክህነቱን ወረረው። ከዚያም የቅዱስ ፓትርያርኩን እንደራሴ በልዩ ኮማንዶ እንዲያዙ አድርጎ መንግሥት የሾመውን ሥራ አስኪያጅ ሰላባረሩ እርሱም ይታሰራሉ አላቸው። ከኃይል እርምጃ ያለፈ መፍትሔ መስጠት የማይችለው ወያኔ ከመሰቀል በቀር ሌላ ነገር በእጃቸው የማይጨብጡትን ሊቀ ጳጳስ በጦር መሣሪያ አያስፈራራ አፋጣጣቸው። የሌባውን ሥራ አስኪያጅ መባረር ምክንያት በሕግ ጠይቆ መረዳትና መፍትሔ መስጠት ሲቻል ሰላማዊውን የቤተ ክህነት ግቢ በታጠቀ የጦር ኃይል ገብቶ ሽብር መፍጠር ምን ይሉታል? ወያኔ አሁንም ሽፍታ እንጅ መንግሥት መሆኑን አያምንበትም ነበር ያሰኛል።

በዚሁ በኃይሉም በሚመራው ጦር ተከበው የተያዙት የቅዱስ ፓትርያርኩ እንደራሴ ሊቀ ጳጳስ፤ ሥራ አስኪያጁን ሠራተኛው እንጂ እርሳቸው እንዳላባረሩት ገለጹ። ኃይሉም ሠራተኛውን እንዲሰበሰቡለት ትእዛዝ ሰጥቶ፤ ቀጠሮ ይዞ፤ ከበባውን አንሥቶ ተመለሰ። በቀጠሮው ሰዓትና ቦታ የጠቅላይ ቤተ ክህነት ሠራተኛ በሙሉ በአዳራሹ ተሰብለዋል ሲጠብቅ ሳለ፤ ኃይሉም በወታደሮቹ ታጅቦ በቂስ ፍሥሐ እየተመራ ከአዳራሹ መድረክ ላይ ሲወጣ፤ ሠራተኛው በሙሉ ድምጽ «ፍሥሐ ሌባ ፍሥሐ ሌባ» በማለት የተቃውሞ ድምፁን አስተጋባ። በመቀጠልም «ከሌባ ጋር የመጣ ኃይሉም ሌባ ነው፤ ዐባይ ፀሐይ የሌባ ነው» በማለት የሠራተኛው ተቃውሞ ሲስተጋባ፤ ኃይሉም ደነገጠ። አጅብው የመጡ ወታደሮችም እኛ የሌባ መጠቀሚያዎች ነን አንዴ? በማለት ተከፋፈሉ። እዚህ ላይ ኃይሉም ግራ ተጋብቶ ጧት ሲያፋጥጣቸው የነበሩትን ሊቀ ጳጳስ፤ ምን ይሻላል? ብሎ ጠየቃቸው።

ምንጊዜም የአንባ ገንንነት መጨረሻው ውረደት ነው። ምንም ዓይነት ጥፋት የሌለባቸውን ቅዱስ ፓትርያርክ ለማውረድ የሚጣደፈው ወያኔ ራሱ ከሌለችና ከነውረኞች ጋር ተባባሪ ሁኖ ተገኘ። ከዚህ አሳፋሪ ድርጊት መውጣት የሚቻለው የእንደራሴውን ምክ

ርሲሰማ ብቻ መሆኑን እመነበት። በመሆኑም ምን ማድረግ ይኸላል? ብሎ ጠየቃቸው። እርሳቸውም «የሌቦቹን ትተህ የሠራተኛውን ድምፅ ሰማ» ብለው መክሩት።

በአንደራሴው ምክር መሠረት ከሠራተኛው የተወከሉ አምስት አባላትን ይዘው ሲቀ ጸጸሱ ወደ ጠቅላይ ሚኒስቴር ቢሮ ከኃይለማርያም ጋር ሄዱ። ከዚያም ምክትሉን እግኝተው በተባረረው ሥራ አስኪያጅ ምክንያት በቤተ ክህነት የተከሰተውን ብጥብጥ ሪፖርትና ማብራሪያ አቀረቡ። ኃይለማርያም ኢህአዴግ ዶክተር ማርቆስን መደገፍ እንደ ሌለበት ማሳሰቢያ ስለ ሰጠ በዚያው ዕለት ዶክተር ማርቆስ ወደ ሥራው እንዳይመለስ ተወስነበት። በዚህም መሠረት የጠቅላይ ቤተ ክህነት ሠራተኛ ለቅዱስ ፓትርያርኩ ያለውን ታማኝነት አረጋገጠ። በተባረረው ሥራ አስኪያጅ ምትክም ራሱ ሠራተኛው ጊዜያዊ ሥራ አስኪያጅ መደቦ ነበር። ይህ ሁሉ ለቅዱስ ፓትርያርኩ የሚደረገው ድጋፍ አየጉሳ በሄደ ቁጥር ወያኔ በማስተዋል ፈንታ ሥልጣኑን ፈልጉታልና በውንብድናው አየገፋብ ት ሄደ።

2.3 የቅዱስ ሲኖዶስ አስቸኳይ ስብሰባ

ከግንቦት 20 እስከ ነሐሴ 16 ቀን 1983 ዓ ም ድረስ ወያኔ አገሪቱን በሚመቸው መንገድ አያፈረሰ እንደ ቆየ ሁሉ፤ ቤተ ክርስቲያኒቱን የማፍረስ ተልዕኮውንም በማይነቃበትና በተቀናባበረ መንገድ ሲያካሂድ መቆየቱ ከዚህ በላይ በመጠኑ የዘረዘርነው ታሪካዊ መረጃ ያረጋግጣል። ለኢትዮጵያ ዲሞክራሲ ይገፍ መጥቻለሁ፤ ማንም ኢትዮጵያዊ ያመነውን እምነቱን በነጻነት ያራምዳል፤ የሐሳብ ልዩነት በኔ በኩል ችግር የለብኝም፤ ለእያንዳንዱ ጎሳ እስከ መገንጠል ድረስ አንኳ መብት አሰጣለሁ፤ አያለ ያውጅ የነበረው ወያኔ፤ በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ ያደረሰው ግፍና በደል ግን ኢዲሞክራሲያዊ ባሕርዩን ገህድ አድርጎ አውጥቶ አሳይቶበታል። ወያኔ በቤተክርስቲያኒቱ ላይ ያዘነመውን ግፍና በደል በሚከተሉት ዋና ዋና ነገሮች እንመለከታለን።

የወያኔ ነባርና አዲስ ነውረኛ የካህናት ካድሬዎች ስለ ጸምሙ፤ ስለ ሱባኤም ግድ ስለሌላቸው የተቃውሞ ሰልፋንም፤ ስብሰባውንም ሲያደርጉት የሰነበቱት በጸመ ፍልሰታ ነበር። ጠቅላላ የቤተ ክርስቲያኒቱ ሠራተኞች ግን ጸሙን በሱባኤና በጸሎት ነበር ያሳለፉት።

ሱባኤው እንዳበቃ ነሐሴ 16 ቀን 1983 ዓ.ም ሲቃነ ጸጸባቱ ከአየሀገረ ስብከታቸው ወደመንበረ ፓትረያርክ በአስቸኳይ ተጠርተው ተሰበሰቡ። በዚያው ዕለት ግታ የቅዱስ ሲኖዶሱ ጠቅላላ ጉባኤ ተጀመረ።

2.4 የቅዱስ ፓትረያርኩ አጭር ንግግርና ትእዛዝ

ምንም እንኳ በወያኔ ስውርና ግልጽ ቅስቀሳ በተሰለፉ ነውረኞች በተደረገባቸው የሰም ማጥፋት ዘመቻ ከፍተኛ የሆነ የሕሊናና የአእምሮ ጉዳት ቢደርስባቸውም የአባትነት ማዕረጋቸውንና ኃላፊነታቸውን የችግሩ ክብደት እንዲዘነጉ አላደረጋቸውም ነበር። በመሆኑም ለቤተክርስቲያኒቱ ሰላም አርቀው ያሰቡ ነበር። ይህ አርቆ አባቢነታቸውና ኃላፊነትን የመውበድ አቋማቸው ችግሩ የቅዱስነታቸው የግል ጉዳይ ሳይሆን የጠቅላላዋየቤተክርስቲያን ጉዳይ ስለሆነ ቅዱስ ሲኖዶሱን ስብስበው ኃላፊነቱን አብሮ እንዲሸከም አደረጉ። የቅዱስ ሲኖዶስ አስቸኳይ ጉባኤም የዚህ ጥሪ ውጤት ነው። እንደ አባትነታቸው በጉባኤው መክፈቻ ላይ ያደረጉት አጭር እና ፍሬያማ ንግግርም የሚከተለው ነበር።

«ብፁዐን አባቶች ከዚህ የመጣሁት በፈቃደ እግዚአብሔርና በጥበብ እግዚአብሔር መሆኑን ታውቃላችሁ። አሁንም የወያኔ መንግሥት አብረን አንሠራም በማለት ያለ ሰሜ ስም አየሰጠኝ ነው። በዚያውም ላይ ስላመመኝ ከዛሬ ጀምሮ ሥራው እንዳይበደልና ቅዱስ ሲኖዶስ ኃላፊነቱን መወጣት ስለአበባኝ ከኔ ጋር እንዲቆምና መንግሥት ያነሳውንጥያቄ እስኪመልስ ድረስ ቤተ ክርስቲያ

ኒቱን ከአደጋ ለማዳን ይቻል ዘንድ አብሮኝ እንዲሠራ ይሁን» በማለት አባታዊ መመሪያ እና ትዕዛዝ ከሰጡ በኋላ ቅዱስ ሲኖ ዶሱ ተወያይቶ ሥራውን እንዲቀጥል አድርገው ወደ ጸሎት ቤታ ቸው ሄዱ።

የቅዱስ ፓትርያርኩን ታሪካዊ ንግግር በአውነትና በቅንነት ለተመ ለከተው ቀኖና ቤተ ክርስቲያንን የጠበቀ ጥልቅ ምሥጢር ያለው ፤ ኃላፊነት የሚሰማው እውነተኛ አባት ሲያደርገው የተገባ ወቅ ታዊ ንግግር ነው። ቅዱስ ፓትርያርኩን ያሳስባቸውና ያስጨነቃቸው የእርሳቸው የዜግነት ሰብአዊ መብት ስለመጣሉ ሳይሆን፤ የቤተክርስቲያኒቱ ሕጋዊ መብት በሕገ ወጥ መንገድ በወያኔ መንግሥት ስለመገፈፉ ነው። በዚህ ምክንያት ነበርየወያኔ መንግሥት ምን አልባት ልብ ገዝቶ የገፈፈውን የቤተ ክርስቲያን መብት እስኪመልስ ድረስ ቅዱስ ሲኖዶሱ አብሮአቸው እንዲሠራ ያዘዙት ።

በጉባኤውም በእንደራሴው የሚመራው ቋሚ ሲኖዶስና የጠቅላይ ቤተ ክህነት ሠራተኞች በወያኔ ለየተገፉ ቤተ ክርስቲያንን ለአደጋ ያጋለጡ ግለሰቦችን ሁኔታ ለየተከታተለ እንዴት እንደ ተቋቋመና ደረጃ በደረጃ በተወሰዱ እርምጃዎች ግን ቤተ ክርስቲያኒቱን ከአደጋው ለመታደግ እንዳልተቻለ ሪፖርት ቀረበ። እስከዚህ ቀን ድረስ ወያኔ ቤተክርስቲያኒቱን ለማፍረስ እንደተነሣ ግልጽ አልነበረም። በመሆኑም የቅዱስ ሲኖዶሱ አባላት በንፁህ ሲኖዶሱ በአጠቃላይ ቤተ ክህነት ሠራተኞችም የተደረገውን የመከላከል ጥረት ሁሉ አድንቀው ቀጣዩ ምን ይሁን የሚለውን ከባድ ኃላፊነት የሚጠይቀውን አቢይ ጥያቄ አነሡ።

ከዚህ ቀደም የተደረጉት ጥረቶች ውጤት ያሳስገኙት ምን አልባት ዋና ዋናዎቹ የወያኔባለ ሥልጣናት ስላላወቁ ይሆናል የሚል ግምት ነበር። ነገሩ እውነት መሆን አለመሆኑ የሚረጋገጠው የወያኔ ባለ ሥልጣናት ሲጠየቁ ብቻ በመሆኑ የቅዱስ ሲኖዶስ አባላት

በሙሉ በወቅቱ ጠቅላይ ሚኒስቴር የነበረውን አቶ ታምራት ላይ ኔን ለማነጋገር ሄዱ።

በዚህ ጊዜ ወያኔ የሚናገረውና የሚሠራው ፍጹም የተለያየ መሆኑ ፤ ከበረሃ ይዞት የመጣው የአውሬነት ባሕርይ ያለቀቀው መሆኑ፤ ለሃይማኖት አስጣሰሁ ያለው ነጻነት የሐሰት ፕሮፓጋንዳ መሆኑ በግልጽ ታወቀ። ምንም እንኳን በተቀመመ ቋንቋ ለማታለል ቢሞክርም ወያኔ የርሱን የቋንቋ ፖለቲካ ዶክትሪንን የማይደግፉና የማይስማሙ ሰዎችና ድርጅቶች ወያኔ በሥልጣን እያለ በኢትዮጵያ ምድር መኖር እንደማይችሉ አረጋገጠ።

ይህንንም ያረጋገጠው አቶ ታምራት የአያንዳንዱን የሲኖዶስ አባል ንግግርና ሐሳብ ማስታወሻ እየያዘ በሥርዓት ካዳመጠ በኋላ «የኢሐዴግ መንግሥት ካሉት ፓትርያርክ ጋር መሥራት አይፈልግም። በርሳቸው የተፈረመ ማንኛውም ሕጋዊ የቤተክርስቲያኒቱ ደብዳቤ በአኛ ዘንድ ተቀባይነት የለውም፤ እርሳቸው ካልወረዱ የቤተክርስቲያኒቱ በጀትአይሰቀቅም፤ የእርሳቸውን ዓይን ማየት እንፈልገም። እናንተ እርሳቸውን ካላወረዱትሁለኛም የቤተክርስቲያኒቱን መብት አንጠብቅም» በማለት ተስፋ አስቆርጦ መሰላቸው። እነዚህ ላይ ነው ወያኔ በቤተክርስቲያኒቱ ላይ ያለውን አቋም በግልጽ የተረዱት።

ወያኔ የቤተ ክርስቲያኒቱን መብት ገርዷል። ሕጋዊነቷን ከይዘች። ሕጋዊውን ፓትረያርክ አልቀበልም ብሏል። ነገር ግን ይህን የሚያደርግበት የቀኖና ቤተ ክርስቲያንም የሕገመንግሥትም ድጋፍ ፈጽሞ የለውም። ሲኖረውም የሚችለው በሥልጣኑ ተጠቅሞ የሚተገብርበት ሕገ ወጥነቱ ብቻ ነው።

በወያኔ ተፀንሶ የተወለደው ሕገ ወጥ ሲኖዶስ መቀበልም መስማትም የማይፈልገው ይህንን ሐቅ ነው። በወቅቱ የነበረው ሕጋዊ ው ቅዱስ ሲኖዶስ ግን ይህን በታሪክ ክፍተኛቦታ ያለውን ኃላፊነት ለመወጣት ብዙ ጥረት አደረገ። ወያኔ ያዘዘውን ሕገ ወጥ ትዕዛዝ አልተቀበለም። የወያኔን ሕገ ወጥ የፓትርያርኩን አውርዱ

ትዕዛዝ እንቀበልም፤ ከአባታችን ጋራ አብረን እንሞታለን በማለት በጥብቅ ተቃወመ። ቅዱስ ሲኖዶስ በዚህ ጊዜ የወሰደው አቋም በታሪክ የማይዘነጋ አቋም ነበር።

በታሪክ ተወቃሽ እና አጥፊ የሆነው ወያኔ የቅዱስ ሲኖዶስ ውሳኔ አናዶታል። ስለሆነም የቅዱስ ሲኖዶስ አባላት የሚከፋፈሉበትን መንገድ ማመቻቸት ጀመረ። ይሄም በቅዱስ ፓትርያርኩ ላይ የተደረገውን የተቃውሞ ሰልፍ እና ስብሰባ ይመሩ የነበሩ ግለሰቦችን አሰባሰቦ ቅዱስ ፓትርያርኩን የሚወነጀል ባለ 15 ገጽ የክስ ሰነድ አዘጋጅቶ በቅዱስ ሲኖዶስ እንዲታይላቸው አስደረገ። ሆኖም ግን በዚህ የክስ ሰነድ ላይ የከሳሾቹ ስማቸውም ፊርማቸውም ስለሌላቸው ከሳሾቹ እነማን መሆናቸው ስላልታወቀ ከማን መጣ ብልን እንቀበላለን? ባለቤት የሌለውን ጉዳይ መቀበልና ማየት ሕጋዊነት የለውም በማለት ቅዱስ ሲኖዶስ በሙሉ ድምፅ ውድቅ አደረገው።

ከሕግ ጋር ፊት ሰፊ የሚጋጨውን ወያኔን ይህ ውሳኔ አርቃኑን አስቀረው። በሕግ አልባካሰት ያለውን በትዕዛዝ ማስገደድ ጀመረ። በመሆኑም ማንም ይጸፈው ማን ለተጸፈደብዬ ሲኖዶስ መልስ መስጠት አስባለች ብሎ አዘዘ። በዚህ ጊዜ ከቅዱስ ሲኖዶስ አባላት ውስጥ ሁለት ዓይነት ሐሳብ ተከሰተ። አንደኛው ክፍል ከሱ ሕጋዊነት ባይኖረውም መንግሥት ስላዘዘን ማየት አስብን አለ። ይህ ሐሳብ ወያኔ ከቅዱስ ሲኖዶስ አባላት ውስጥም ስርጎ እንደገባ የሚያረጋግጥ ነበር። በመሆኑም ሕጋዊነት የለውም የሚሰውን እውነተኛውን ሐሳብ የወያኔ ሐሳብ አራማጆች አሸንፈው ጉዳዩ በሲኖዶስ እንዲታይ ተደረገ።

2.5 ቅዱስ ፓትርያርኩ ለክሱ መልስ እንዲሰጡበት በቅዱስ ሲኖዶስ ተጠየቁ

ሐሰት መፍጠር የማይታከተው ወያኔ የፖለቲካ እምነቱን አስተምሮ አሳምኖ ባጠመቃቸው ነውረኛ ካህናት አማካይነት ያዘጋጀው

የክስ ሰነድ አንድም እውነት የሌለበት ካሉባልታ ያስፈ አልነበረም። ስለሆነም በሰነዱ ላይ የተዘረዘረው ወንጀል ቅዱስ ፓትርያርኩን የሚመሰክት አልነበረም። ሆኖም ግን በሲኖዶስ አባላት ውስጥ ያዘጋጃቸው አዲሶቹ ወያኔዎች በክሱ ውስጥ ፓትርያርኩን የሚያስጠይቅ የግል ወንጀል ሲያጡ ቅዱስ ፓትርያርኩን ለማንገባታት እና ለማሳዘን ሲሉ በቃል ብቻ ሲሰጥ የሚገባውን መልስ ስዚህ የሐሰት ክስ በጽሑፍ እንዲያዘጋጁና በጉባኤው ፊት እንዲያነሱ አስገደዱላቸው የእውነተኛ ሰው አስደሳችነቱ በእንደዚህ ያለ ጊዜ ነው። ምንም እንኳ ወያኔ የገዛቸው አንዳንድ ተሰፊኛ ጳጳሳት በሐሰት በቀረበው ሰነድ ላይ ፓትርያርኩ ከሚሰጡት መልስ በሕተት ተገኝቶ እናወርዳለን ብለው ቢመኙም እውነተኛውና ንጹሑ ቅዱስ ፓትርያርክ ግን አንድም ስሕተት ሳይገኝባቸው ቀረ።

ወያኔና ደጋፊዎቹ ጉዳቸው ፈላ፤ ገመናቸውም ተጋስጠ። ምክንያቱም ወያኔ ገና በርህ ሳስ ጀምሮ የሰበሰበው የቅዱስ ፓትርያርኩ ወንጀል የተገኘው አንድም ሐሰት መፍጠርከማይታከተው ከራሱ ከወያኔ ሌላውም በምግባረ ብልሹነታቸው ከታወቁ ነውረኛ ነባርና አዲስ የወያኔ ካህናት ነበር። ስለሆነም ቅዱስ ፓትርያርኩ የተከሰሱበት ወንጀል ሁሉ ፍጹም ሐሰት ነበር።

ይህ ሐሳብ ሲጠቃሰል የተቃውሞ ሰልፍ ተደረገ በሌሉበት ሀገርና በሌሉበት ጊዜ ሁሉ ወንጀል ይሆናል የተባለው ሁሉ ተሰብስቦ ቅዱስ ሲኖዶስም ይህንን ሁሉ ወንጀል እንዲያጣራ ታዞ ነገር ግን ቅዱስ ፓትርያርኩን ወንጀለኛ ማድረግና በወንጀል ምክንያት ከሥልጣን ማውረድ አልተቻለውም። ምክንያቱም ንጹሕ ሰለሆኑ ነው። ²

አሁን ሊሆን የሚችለው እና የሆነው ነገር አንድ ብቻ ነው። ይኸውም ወያኔ ከበርህ ባመጣው መርሐ ግብሩ በጉልበቱ እና በሥልጣኑ ተጠቅሞ ሕጋዊውን ፓትርያርክ እውርዶ የራሱን ማበቀመ

² ዝኒ ከግሁ

ጥ ነው። በሌላ አነጋገር እንደ ሕግ ሆኖ በሥራ ላይ መዋል ያለ በት የወያኔ አንባ ገንናዊ አንቢተኝነት ነው። ስለሆነም ፓትርያር ኩ እስካልወረዱ ድረስ ወያኔ ሠራተኛውን በማሳደም የቤተክርስቲያኒቱን በጀት በመክልከል የቅዱስ ሲኖዶስ-ንዲሳላት በመከፋፈል የቤተክርስቲያኒቱን ልሳን በመገፃፃፍ ብዙኅን እንዳይሰማ በማፈንና በመዝጋት የማፍረስ ሂደቱን ቀጥሰበት።

2.6 ወያኔ ቅዱስ ፓትርያርኩን እንዲያወርድ ቅዱስ ሲኖዶስን አስገደደ

ወያኔ ገና በረሀ ሳለ ጀምሮ ቅዱስ ፓትርያርኩን ከሥልጣን ለማውረድ ያግባበለው የሐሰት ወንጀል ሁሉ እንዲሁ እንኳ ሳይሠራለት ቀረ።

ቅዱስ ሲኖዶስ ቅዱስ ፓትርያርኩን በመደገፍ አንድ ሆነ። የጠቅላይ ቤተ ክህነቱ ሠራተኛ በሙሉ ቅዱስ ፓትርያርኩን ደገፈ። የአዲስ አበባ ሀገረ ሰብክት የገዳማትና የአድባራት አስቆች፣ የካህናት፣ የምእመናን፣ የሰንበት ትምህርት ቤት ተወካዮች የሽግግር መንግሥቱ በነውረኛ ካህናት አየተመራ በቅዱስ ፓትርያርኩ ላይ በሐሰት የሚያካሂደውን ውንጀላ እንዲቆም በጠቅላይ ቤተ ክህነቱ አዳራሽ ተሰብስበው ጠንካራ መግለጫ አወጡ። መግለጫውንም ለወያኔ ባለሥልጣናት ሰጥተው ሁኔታውን የሚያስረዱ ተወካዮችን መርጠው ላኩ።

በአየ ሀገረ ሰብክቱ ያሉ የቤተ ክህነት ሠራተኞች፣ የገዳማትና የአድባራት አስተዳዳሪዎች ለቅዱስ ፓትርያርኩ ያላቸውን ድጋፍ ገለጹ። ስምሳሌ ወያኔ በደብረ ሲባኖስ ገዳም የቅዱስ ፓትርያርኩን መውረድ እንዲበብኩ የላካቸው ካድሬዎች ባደረጉት ቅስቀሳ ቅዱስ ፓትርያርኩን በመጥላት ፈንታ የገዳሙ መምህራንና ደቀመዛሙርት፣ የገዳሙ መናንያን አበው መነኮሳት በአንድነት ተሰብስበው ቅዱስ ፓትርያርኩ የሚወርዱበት ተጨባጭ ምክንያቱ ምንድን ነው? በማለት በጥያቄ እፋጥጠው ቅዱስ ፓትርያርኩን

በመደገፍ የወያኔ መልእክተኛ ካድሬዎችን አሳፍረው መለሱአቸው።

የአዲስ አበባ ምእመናን በራሳቸው አነሳሽነት ተነሳሥተው ቅዱስ ፓትርያርኩን በመደገፍ ከተማውን ያጥለቀለቀ ታላቅ ሰላማዊ ስልፍ አደረጉ። አሉባልታንና ሐሰትን መሠረት አድርጎ የቤተክርስቲያኒቱን ቅዱስ መንበር በአጁ ለማስገባት ቀላል የመሰለው ወያኔ አገር ምድሩ ሣር ቅጠሉ ቅዱስ ፓትርያርኩን ሲደገፍ አይቶ በማስተዋል ፈንታ ቅዱስ ሲኖዶስን ፓትርያርኩን ካላወረዳችሁ በጀቱን አለቅም ብሎ ዘጋ። በሌላ አነጋገር የቤተ ክርስቲያኒቱን የራሷን ሥልጣን በሕገ ወጥ ሕጉ ተጠቅሞ በራሷ ገንዘብ የራሷን ሥልጣን ለመግዛት ወስኖ በጀት አይለቀቅም ብሎ ዘጋ።

«አመል ሳያስቀብር አይለቅ» እንደተባለ ወያኔ በረሀ በነበረበት ጊዜ ገንዘብ አላቸው የተባሉ አርሶ አደር ገበሬዎችን በፖለቲካ አመካኝቶ ያሥርና ይህን ያህል ካልከፈልክ አትለቀቅም በማለት የራሳቸውን ገንዘብ ለራሳቸው ቅጣት ከፍለው እንዲለቀቁ በማድረግ ሲዘርፍ ኑሮአል። ይህ ባሕርይው ከተማ ሰለገባና መንግሥት ነኝ ስላለ ሊለወጥ አልቻለምና ወያኔ አሁንም በየምክንያቱ ራሱ ከላሸ፣ ራሱ ምስክር፣ ራሱ ዳኛ እየሆነ በሕግ መልክ ይዘርፋል፤ ይቆማል። በቅዱስ ፓትርያርኩ ላይ ያደረገው እንደዚሁ ነው። ገና በረሀ ሳለ ለማጥፋት አቅድ ከያዘላቸውና ሊቆጣጠራቸው ከሚፈልጋቸው ብሔራዊተኛዎች አንዷ ይህችው ጥንታዊቷ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ናት። ወያኔ የዚችን ቤተክርስቲያን ሥልጣን ማጣት አይፈልግም ስዚህም ነው በጀቷን አለቅም ብሎ የዘጋው። በዚህም መሠረት ወይ ቅዱስ ፓትርያርኩ በቤተክርስቲያኒቱ በጀት ተሸጠው መውረድ አለባቸው ወይም ቤተክርስቲያኒቱ ፓትርያርኳን ይዛ ያለ በጀት መኖር አለባት።

ቅዱስ ሲኖዶስ በእነዚህ ሁለት ፈታኝ ታሪካዊ ጥያቄዎች አጣብቂኝ ውስጥ ገባ። በዚህም መሠረት መመለስ ያለበት የመጀመሪያ

ው ጥያቄ በወያኔ ትዕዛዝ መሠረት ፓትርያርኩን ማውረድ አለብን? ወይስ በጀቱ ይቅርብን ምን እናድርግ? በሚል ቅዱስ ሲኖዶስ ተወያየ። መልሱ ቅዱስ ፓትርያርኩ መውረድ የለባቸውም በጀቱንም ከዚህ በሚከተለው መንገድ ማግኘት እንችላለን ከሚል ድምዳሜ ላይ ተደረሰ።

ሕግን ተመርኩዞ የሚሠራ ተቋምና በአምባ ገነናዊ ሥርዓት በሚመራ መንግሥት መካከል ያለው ልዩነት በአንደዚህ ዓይነት ውሳኔ ጊዜ ነው። ወያኔ ለሰው ሕይወትና መብት ግድ ስለሌለው የቅዱስ ፓትርያርኩን ሥልጣን ካላገኘ በስተቀር በበጀቱ መታገድ ምክንያት በቤተ ክህነቱ ሠራተኞችና በቤተሰባቸው ላይ የሚደርስ ውጥረት አሳስጨነቀውም። ለቅዱስ ሲኖዶስ ግን ይህ ነገር በወቅቱ እጅግ አሳስቦት ነበር።

ሌላው አሳሳቢ ጉዳይ ቤተክርስቲያኒቱ በወያኔ መንግሥት ሕጋዊ መብቷ መገፈፋ ነው። ምክንያቱም ወያኔ ፓትርያርኩን ሥልጣናቸውን ካልሰጡ በርሳቸው የምትመራዋ ቤተ ክርስቲያን የምትሠራው ማንኛውም ሥራ ሁሉ ሕጋዊነት የለውም ብሎ ወስኖ ነበር።

-ለምሳሌ በአርሳቸው ስብሳቢነት ቅዱስ ሲኖዶስ ውሳኔ ቢወስን በወያኔ መንግሥት ዘንድ ሕጋዊነት የለውም።

-ቤተክርስቲያኒቱ ከሌሎች ተቋማት ጋር የምትዋዋስው ውል በወያኔ መንግሥት ሕጋዊነትም ተቀባይነትም የለውም

-ቤተክርስቲያኒቱ ሐብቷ ንብረቷ ቢዘረፍ ሠራተኛ ቢጉዳባት በወያኔ መንግሥት መክሰስ አትችልም

-በጠቅላላ በዚያ ወቅት ወያኔ የቤተክርስቲያኒቱን ሕጋዊ መብት የመግፈፋ አዋጅ በዘመነ ሰማዕታት በቤተክርስቲያን ላይ ዲዮቅል ጥያቄ ካወጀው አዋጅ የተለየ አልነበረም። ወያኔ በዚህ ሁኔታ የቤተክርስቲያኒቱን መብት የገፈፈው ሕግ ፈቅዶለት ሳይሆን አምባ ገናንነቱን አንደ ሕግ ተጠቅሞ ነው። እንዲህ ዓይነቱን ሕግ ወጥ መንግሥት ለመቋቋም ብልህነት የተመላበት አመራር ወሳኝ ነበር። በመሆኑም የመጀመሪያው የቅዱስ ሲኖዶስ ውሳኔ በወያኔ

መንግሥት የተገፈፈውን የቤተክርስቲያኒቱን መብት ማስከበር ነበር። ከዚህ አንጻር ቅዱስ ሲኖዶስ አመራሩን ቢይዝ

1ኛ. ቅዱስ ሲኖዶስ አንደ ሕጋዊ ድርጅት በሀገሪቱ ውስጥ መንቀሳቀስ ይችላል

2ኛ. ለቅዱስ ፓትርያርኩም የፓትረያርክነት ሥልጣን በሕገ መንግሥትም፣ በሕገ ቤተ ክርስቲያንም መከራከር ይችላል።

3ኛ. የታገደውን የቤተክርስቲያኒቱን በጀት ማስለቀቅ ይችላል።

በዚህም ምክንያት ሠራተኛውንና የሠራተኛውን ቤተሰቦች ከችግር ማዳን ይችላል። ምክንያቱም የሠራተኛ ደመወዝ ከታገደ ከሦስት ወር በላይ አልፎት ነበርና። በዚህ ወቅት የሠራተኛ ችግር ለቅዱስ ሲኖዶሱ ከሁሉም በላይ አሳስቦት ነበር። ችግሩም ጊዜ የማይሰጥ እጅግ አጣጣሪ ነበር። እነዚህን አበይት ጉዳዮች በሥራ ላይ ስማዋል የቅዱስ ፓትርያርኩ በሥልጣን መቆየትና አለመቆየት ወሳኝ ነጥብ ነበር።

ቅዱስ ሲኖዶሱ ቅዱስ ፓትርያርኩን ከሥልጣን እንዳያወርድ ቀኖና ቤተ ክርስቲያን አይፈቅድም። ዝም እንዳይል፤ ወያኔ የፓትርያርክነቱን ሥልጣን ስለፈለገው የቤተክርስቲያኒቱን መብት ገፍቶ አልፎ በመሆኑም ቀኖናውም ሳይሻር የቤተክርስቲያኒቱም መብት ተጠብቆ ከወያኔ መንግሥት ጋር ተስማምቶ መኖር ይቻል ዘንድ ቅዱስ ፓትርያርኩን በሕማም አመካኝቶ ሳይታመሙ ታመዋል በማለት የሚከተለውን ውሳኔ ወሰነ።

2.7 የቅዱስ ሲኖዶስ ውሳኔ

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ ፓትረያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ በላመማቸው፡

1ኛ. ሥራው እንዳይበደል አሰኪሻላቸው ድረስ ቅዱስ ሲኖዶስ በኃላፊነት ሥራውን ተረክቦ እንዲሠራ

2ኛ. የወር ደመዎዛቸውን ከሰበካ ጉባኤ ገቢ ላይ እንዲያገኙ

3ኛ. የሚላላኩአቸው ሠራተኞችና መኪና ከነሹፌሩ፤ ከነዳጁ ወጭ ጋር እንዲመደብላቸው

4ኛ. ጤንነታቸው ተሟልቶ ወደ ሥራቸው እስኪመሰሉ ድረስ ስማቸው በእየ አብያተ ክርስቲያናቱ በጸሎት እንዲጠራ ተወስኖአል።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ቢኖዶስ።

2.8 ውሳኔው በሥራ ላይ ሲውል

ከዚህ ውሳኔ በኋላ ቤተክርስቲያኒቱን የሚመራ በየሦስት ወሩ የሚቀየር ኮሚቴ ተመደበ። ይህ ውሳኔ የቤተክርስቲያኒቱን ሕጋዊ መብት አስከብሮአል። በመሆኑም ሥራውን እንዲሠሩ የተመደቡት የኮሚቴ አባላት የሥራ መደባቸውንና የቢኖዶስን ውሳኔ ሰወደ ኔመንግሥት አሳወቁ። ቅዱስ ቢኖዶስ ኃላፊነቱን ተረክቦ ሥራውን ሲጀምር የመጀመሪያዎቹ የኮሚቴ አባላት የሚከተሉት ነበሩ፡

1ኛ. ብፁዕ አቡነ ዜና ማርቆስ፤ ሰብሳቢ

2ኛ. ብፁዕ አቡነ መቃርዮስ፤ አባል

3ኛ. ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ፤ አባል

4ኛ. ብፁዕ አቡነ ናትናኤል፤ አባል

5ኛ. ብፁዕ አቡነ ኒቆሊሞስ፤ ጸሐፊ ሆነው ሥራቸውን ቀጠሉ። የቅዱስ ቢኖዶስ ውሳኔ ሲገመገም የሰጠው ጠቀሜታ እጅግ የሚደነቅ ነው። የወያኔን ባለ ሥልጣናትም ግራ አጋብቶአቸው ነበር። ይሄውም፤

1ኛ. ወያኔ የፈለገውን የፓትርያርክ ሥልጣን እንዳያገኝ አድርጎታል። በአንጻሩ ደግሞ የገፈፈውን የቤተክርስቲያኒቱን መብት አውቅና ሰጥቶአል። ቅዱስ ቢኖዶሱም የፈለገው ይህንኑ ነበር። ምክንያቱም ቤተክርስቲያኒቱ መብቷ የተገፈፈው በሐሰት አሉባልታ እንጅ በእውነተኛ መረጃ ሰላልነበረ ከላሾቹንና ስም አጥፊዎቹን

ም ወደፊት በሕግ ፊትአቅርቦ እውነቱን ከሐሰት መለየትና ቅዱስ ፓትርያርኩን ወደ ሥራቸው መመለስ ይቻላል።

2ኛ. ወያኔ በአንባ ገንናዊ ሕጉ ተጠቅሞ ያገደውን የሠራተኛውን ደመወዝና የቤተክርስቲያኒቱን የሥራ ማሰኬጃ በጀት ሰቅቶአል።

በዚህም ምክንያት ሠራተኞችና ቤተሰቦቻቸው ከረጋብ ከችግር ድነዋል። ቤተክርስቲያኒቱም የዕለት ክዕለት ሥራዋን ያለምንም ችግር በማከናወን ላይ ነበረች። ይህ ሲታይ ወያኔ ከሰረ እንጂ ቅዱስ ቢኖዶስ ባደረገው ውሳኔ ቤተክርስቲያኒቷ አልተጉዳችም ነበር።

ቅዱስ ቢኖዶሱ በተወሰነው ውሳኔ ሁሉም የተሰማማበት ስለነበረ ቅዱስ ፓትርያርኩን ከሥልጣን ሰማውረድ መግቢያ ቀዳዳ አልነበረም። ሰወያኔ የቅዱስ ቢኖዶሱ ውሳኔ ዓላማው የገባው ዘገይቶ ነበር ማለት ይቻላል። ምክንያቱም በውጭ የሚጮኹት አዲስና ነባር ከላሸ ወያኔዎች ቢያገበግቡም ከቢኖዶሱ አባላት ውስጥ ልዩነት ሳይኖር የመጀመሪያው ሦስት ወር የሥራ ጊዜ ያለምንም ችግር በሰላም አስቀ።

ስዚህም ማረጋገጫ የነበረው በነባርና በአዲስ ወያኔ ካህናት ቀስ ቃሸነት በእየ ሃገረ ሰብከቱ ደፍርሶ የነበረው ሰላም ይረጋጋ ዘንድ የ1984 ዓ.ም የጥቅምቱ ቢኖዶስ ጠቅላላ ጉባኤ ድርጊታቸውን አውግዞት ነበር።

የቅዱስ ቢኖዶሱ ውሳኔ ቋሚነት እንዳይኖረው ይከፈላቸው የነበሩ እንዳንድ የቢኖዶስአባላት ቅዱስ ፓትርያርኩን በገንዘብ ብክነት ለመክሰስና ከሥልጣን ሰማውረድ አሰበው ከሰበካ ጉባኤው ገቢ ላይ በወጣ ወጭ በጥቅምቱ ጠቅላላ ጉባኤ ፊት ለማሳጣት ሞክረው ነበር። ሆኖም ግን ብፁዕ አቡነ ዘካርያስ «ቅዱስ ፓትርያርኩ ከቅዱስ ቢኖዶሱተሰይተው በገንዘብ ላይ ወሰነው አያውቁም።» እሁን ስላመማቸው የወረዱ መሰላችሁ፤ አሳቸው ከእኛ የተለየ ምን የሠሩት ሥራ አለና ነው እንደ ትልቅ ነገር ከዚህ የምታቀ

ርቡት?» በማለት ቀስቃኞችን አባፍረው ቅዱስ ፓትርያርኩ በሥልጣን ላይ እንዳሉ አረጋግጠው ተቀመጡ። በዚያን ጊዜ የተደረገው የ1984 የጥቅምቱ ሲኖዶስ ዓመታዊ ጠቅላላ የሰበካ ጉባኤ የተረዳውም ቅዱስ ፓትርያርኩ በሥልጣን ላይ ያሉ መሆናቸውን ነበር።

ሆኖም ግን ሕገ ወጡ የአራት ኪሎው የወያኔ ሲኖዶስና አባ ገብረ መድሃኒን መስማትምማወቅም የማይፈልጉት እንዲህ ዓይነቱን ሐቅ ነው። ይህን ሐቅ እነ አባ ገብረ መድሃኒን ብቻ ባይሆኑ ጥንቱንም ሰወያኔ መሳሪያ ሆነው በአዲስ ወያኔነት ተመዝግበው ቤተክርስቲያኒቱን ያፈረሱና ለመከፋፈሉ ዋና ተዋናይ የነበሩ እነ ሹመት አያምልጠኝ የመሀል አገር አማርኛ ተናጋሪ የወታደርና የሲቢል ጠረተኛ መኳንንት ጭምር ናቸው።

እነዚህ ነፍስ በላ ጠረተኛ አማርኛ ተናጋሪ መኳንንት ሁለተኛውን ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስን ለማስገደል የተሐድሱ ጉባኤ ከተባለው ነፍስ ገዳይ አካል ጋራ ተባባሪ ነበሩ። ያልበቃቸው ብሎ አራተኛው ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ እንደ ሁለተኛው ፓትርያርክ እንዲሆኑላቸው ከፍተኛ ጥረት ያደርጉ ነበር። የነዚህ ግስሰቦች አመለካከት አባዛኝም አስገራሚም ነው።

ቅዱስ ሲኖዶስ ስለሥር ወራት ያህል በወያኔ ሲታመስ ቤተክርስቲያኒቱ መብቷ ሲገፈፍከሕግ አንጻር ምን መደረግ እንደነበረበት በምክር ደረጃ እንኳን የሰጡት አገልግሎት አልነበረም። በዚያ ፋንታ ወያኔ የጥፋት ሥራውን እንዲያፋጥን ይመክሩትነበር። እነዚህ በደጃዝማች ወልደ ስማዖትና በኮሎኔል አምላዕሉ ወረደ የሚመሩ የመሀል አገር አማርኛ ተናጋሪ ጠረተኛ መኳንንቶች የሚያማክሩላቸው እንደ እነሱው ጠረተኛ ጳጳሳትነበሩላቸው። እነዚህ ጠረተኞች መኳንንት የቤተክርስቲያን መፍረስ፣ የቀኖና መጣስ፣ የሃይማኖት መስወጥ፣ የሕዝብ መከፋፈል አያሳዝናቸውም አያስደንግጣቸውምም። እነዚህ ጠረተኛ መኳንንቶች እንደ ዶግ

ማ እንደ ዶክትሪን አድርገው የሚያምኑበት የእኛየሚሉት የአካባቢያቸው ሰው መንበሩን ሲይዝ ብቻ ነው። ይህ ካልሆነ ግን ምድር ብትገስበጥ ግዳቸው አይደለም።

ይህንኑ እምነታቸውን በሥራ ላይ ለማዋል ያደርጉት በነበረው የአድማ ስብሰባ ላይ የመክፈቻና የመዝጊያ ጸሎታቸው «መንበርን ሰባስ መንበር ተመልሶ እንድናየው ያድርገን» የሚል ነበር። እነዚህ አገር አጥፊ ጉጠኛ የመሀል አገር አማርኛ ተናጋሪ ጠረተኛ መኳንንቶች፣ በጣም ያሳዘናቸው የቤተክርስቲያን ሕግ መሻር አይደለም። እነሱን የሚያሳዝናቸው የቅዱስ ፓትርያርኩ አስመሞት ነው።

ስለእነሱ የዕውቀት ብቃት፣ የእምነት ጥራት፣ አያስጨንቃቸውም። መዋሸት፣ የሐሰት ትንቢት፣ የቅድስና ጉድስት አያባፍራቸውም። እነሱ «የእኛ» የሚሉት ሰው ከሆነ ስሁሉም ብቁ ነው። በሌላ አነጋገር እነሱ «ቦታችን» ከሚሉት የመጣ ከሆነ እንደ ልዩ ባስ መብት ይቆጥሩታል። በመሆኑም ለቤተክርስቲያኒቱ የተደረገው ተጋድሎ በእነሱ ዘንድ ዋጋ የለውም።

አፋቸውን ሞልተው ቅዱስ ፓትርያርኩ መሞት ነበረባቸው ብለው ይናገራሉ። በቅዱስፓትርያርኩ ላይ የተደረገው የዜግነት፣ የሰብአዊ መብት ገፈፋ አይታያቸውም። ያንጊዜ በቅዱስ ፓትርያርኩ ላይ ይደረግ የነበረው ስም ማጥፋት፣ በዜና ማስራጫ ይደረግ ባቸው የነበረው ዘስፋ በእነሱ ጀሮና ዓይን አይሰማም አይታይምም።

ቅዱስ ፓትርያርኩ ከወያኔ ጋር ፊት ለፊት ተጋፍጠው የአባትነታቸውን ግዱታ ሲወጡ፣ እነዚህ መንደረተኛ መኳንንቶች በአዲስ ወያኔነት ተመዝግበው ሰወያኔ ቅዱስ ፓትርያርኩ የሚከሰሱበትን ሐሰተኛ ሰነድ ያቀርቡ ነበር።

እነዚህ ጡረተኛ መኳንንት ይህን ሁሉ ያደርጉ የነበረው ልባቸው ን ጥቁር አሞራ ስለ ወሰደባቸውና ማስተዋል ስለተሳናቸው ወያኔ የፓትረያርክነቱን ሥልጣን ይሰጠናል ብለው በእርግጠኝነት አምነው ነበር። በዚህ የቤተክርስቲያን ሥልጣን አማካይነትም ወያኔ ሸፍታ ስለሆነ በአድማና በተቃውሞ ስልፍ አስወግደን መንግሥቱንም እንይዛለን የሚል ከንቱ ተስፋ ነበራቸው። ስዚሁ ሥራቸው መሰከትም ሐሰተኛ ባሕታውያንን አዘጋጅተው ያሰብኩ ነበር። ይኸው ሞቶታቸው በሥራ ላይ እንዲውልላቸው ነበር ቅዱስ ፓትረያርኩ እንዲሞቱላቸው የሚመኙት።

በእነዚሁ ጡረተኛ መኳንንት ውትወታ አማካይነት በቅዱስ ሲኖዶስ አባላት መካከል ልዩነት ተፈጠረ። በተለይም ትግረኛ ተናጋሪ ጳጳሳት ከወያኔ ሂደው ተስጥፋ፤ እነዚሁ አገር አጥፊ ጡረተኛ መኳንንትም ቅዱስ ፓትረያርኩ ሥራ አላቆሙም፤ ሲኖዶሱ የሚሠራው ከእርሳቸው መመሪያ እየተቀበለ ነው። በማለት ያለ ዕረፍት ለወያኔ ነገር ይሰሩ ነበር። የዚህ ሁሉ ውጤት በአባ መቃርቦስና በአባ ጢሞቴዎስ የተመራ በዓለም ታሪክ የመጀመሪያው መፈንቅለ ሲኖዶስ ተካሄደ።

2. 9 የወያኔ ዲሞክራሲ በተግባር ውሸት ሆነ

ከዚህ በላይ በገለጽነው መሠረት ቅዱስ ሲኖዶስ ኃላፊነቱን ተረክቦ ወያኔ ከሚያደርስበትም ተጽእኖ፤ አዲስና ነባር ወያኔዎችም ከሚያደርሱት ውሸት-በር እየተከላከለ ሥራውን በማካሄድ ላይ ነበር።

ቅዱስ ሲኖዶስ አምኖበት በወሰነው መሠረት ቤተክርስቲያኒቱ ከመንግሥት ጋር ያላት ነባር ግንኙነትና እሠራር በአዲስ መልክ መዋቀር እንዳለበት ስለሚያስፈልግ ለወያኔ መንግሥት ጥያቄ መቅረብ ነበረበት። ለጥያቄው መቅረብ በር የከፈተውም ወያኔ በሽግግር መንግሥቱ ቻርተር ላይ ያስቀመጠውና እስጠዋሰሁ ያለው የይስሙላ ዲሞክራሲ መብት ነበር።

ምንም እንኳ ፓትረያርኩን አውርዱ ብሎ ሲኖዶሱን ባስገደደ ጊዜ ትዝብት ላይ ቢወድቅም ሌሎች የቤተክርስቲያን መብቶች ግን የሱን ሥልጣን ስለማይጋፉ ምንአልባት ይሰጥ ይሆናል ተብሎ ስለ ተገመተ የሚከተሉት ዓበይት ጉዳዮች ቀርበውለት ነበር። እነዚህ ዓበይት ጉዳዮች የቀረቡት አብዛኞቹ ለሽግግር መንግሥቱ ለአቶ መለስ ዜናዊ ሲሆን ቀሪዎቹ ደግሞ ለጠቅላይ ሚኒስቴሩና ለመዘጋጃ ቤቱ ነበር። ነጥቦቹም፡

ሀ. ቤተክርስቲያኒቱ ራስዋን ትቻል።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ብሔራዊት እንደመሆንዋ መጠን መንግሥት ራስዋን ትባ እንድትኖር አላደረጋትም፤ በተለይም ከጥንት ጀምሮ አስከ ቀዳማዊኃይለ ሥላሴ ድረስ የነበሩት ነገሥታት ክርስቲያን ስለ ነበሩ የቤተክርስቲያኒቱ የበላይ ጠባቂዎች ነበሩ። የጽጵስና ሥልጣን ወደ ኢትዮጵያ ከገባበት ጊዜ ጀምሮ ጳጳሳትን ከግብፅ በማስመጣት የባለቤትነቱን ኃላፊነት ይዘው የነበሩት ነገሥታቱ ነበሩ። ኋላም ቤተክርስቲያኒቱ በከህነት ራስዋን ስትችል የአስተዳደሩን የበላይነት የያዘው መንግሥት ነበር። ይኸም በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ሕገመንግሥት። «ንጉሠ ነገሥቱ የቤተክርስቲያኒቱ የበላይ ጠባቂ ነው» በሚለው ይታወቃል።

በዚህ የሥልጣን ትስስር መሠረት መንግሥት ለቤተክርስቲያኒቱ ዓመታዊ በጀቷን ይሰጣል፤ የጠቅላይ ቤተክህነቱን ዋና ሥራ አስኪያጅም ይሾማል። ጳጳሳት እንዲሾሙ ይፈቅዳል፤ ደመወዛቸውንም ይመድባል። መንግሥቱ በደርግ ሲተካ የቤተክርስቲያኒቱ ንብረት ቢወረስም ዓመታዊ የድጎማ በጀቱንና የጠቅላይ ቤተክህነት ዋና ሥራ አስኪያጁን ሹመት እንደያዘው ነበር። በሌላ አነጋገር ቤተክርስቲያኒቱ በደርግ መንግሥት ቁጥጥር ሥር ነበረች። አሁን ደግሞ የደርግ መንግሥት በወያኔ ሲተካ መንግሥትና ሃይማኖት የተሰያየ ስለሆነ፤ መንግሥት በሰጠው ዲሞክራሲ መብት መሠረ

ት ቤተክርስቲያን ራሷን መቻል ስለሚገባት የቤተክህነቱን ጠቅላይ ሥራ አስኪያጅ ራሳችን እንድንሾም ይፈቀድልን በማለት ቅዱስ ሲኖዶስ ለሽግግር መንግሥቱ ፕሬዝዳንት ለአቶ መለስ ጥቁ አቀረበ።

እቶ መለስ ዜናዊ «ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ነጻነት መስጠት ማለት በኢትዮጵያ ሁለት መንግሥት ማቋቋም ማለት ነው። ስለዚህ የኃይለ ሥላሴን ቻርተር እናነሳም» በማለት በስጦት መልስ መንግሥታቸው በቤተክርስቲያኒቱ ላይ ያለው ንዕኩይ አቋም ከማንጸባረቃቸውም በላይ፣ የወያኔን አንባ ገንንነት፣ የዲሞክራሲውንም ሐሰትነት አረጋግጠው ተናግረው ነበር።

ዛሬ በአዲስ አበባ አራት ኪሎ የሚገኙት አንቡዘ ልብ ጳጳሳት፣ ቤተክርስቲያን ነጻነት ተስጥቶአታል አያሉ የሚያወሩት፣ በአቶ መለስ ቀኝ እጅ በአባ ገብረ መድኅን የሚገዙ መሆናቸውን የሚያስተውል አካምሮ ስለሌላቸው ነው። ወያኔ ከፓርቲው አባል ውጭ ለሆነ ሰው የቤተክርስቲያንን አስተዳደር እንደማይሰጥ አስቀድሞ አረጋግጦአል።

ለ የተወረሰባት የቤተክርስቲያኒቱ ንብረት ይመለስ

ደርግ በማንኛውም ኢትዮጵያዊና ኢትዮጵያውያን ድርጅቶች እንዳደረገው ሁሉ፣ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያንንም አንጡራ ህብቷን ቤቷን ንብረቷን ሁሉ፣ በዓላት የምታከብርባቸውን አደባባዮቿን ሳይቀር ወርሶ ነበር። አሁንም ወያኔ አስጣለሁያለችውን ዲሞክራሲ በተግባር ያውል እንደሆነ ተብሎ ተጠይቆ ነበር። ወያኔ ግን የሰጠው መልስ የዝምታ አምቤታ ነበር። ወያኔ በአሁኑ ሰዓት ለፓርቲ አባሉ ለአባ ገብረ መድኅን መንደላቀቂያና የሕዝምና ወጭ የሚሸፍን ከፊል የቤት ንብረቶቿን መልሶአል።

ይህም የወያኔ ውሳኔ ቀላል ወጭ የማይጠቅማቸውን የአባ ገብረ መድኅንን ፍላጎት ከውስታቸው አንጸር ለማሟላት ተብሎ ነው። ሕገ ወጡ ሲኖዶስ ይህንንም ወያኔ ስቤተክርስቲያኒቱ ዲሞክራሲያዊ ቸርነት እንዳደረገ ሲነግረን ይፈልጋል።

ሐ. ከሌሎች ሃይማኖቶች ጋር አታጋጩን

ወያኔ የሚጠላውን ድርጅትና ሰው ብዙ ጊዜ ራሱ ከሚጋፈጥ ይልቅ በሌሎች ጠላትነት ስም እንዲያን ካንዱ በማጋጨት በጠላትነት እንዲገዳደሉ ያደርጋል። በመጨረሻም የሚፈልጋቸውን ሰዎች የጥፋቱ ተጠያቂ አድርጎ ያስራል። ሰላማዊ ሰልፍ የሚጠይቁትን ግለሰቦች ሰልፉን ይፈቅዳል፤ ከመካከላቸው በሰልፈኛ መልክ ሰውር ታጣቂ አስገብቶ ጠብ ያስነሳል፤ ጥይት ያስተኩሳል፤ ይህን ምክንያት አድርጎ የሰላማዊ ሰልፉን አስተባባሪዎች ያስራል። ጠቀም ያለ ገንዘብ ቀጥቶ ዳግም እንዳይሰምዳቸው በፍርድ ቤት አስፈርሞ ይሰቃቸዋል። በዚህ አሥራ ስምንት ዓመታት ውስጥ ይህን ዓይነት የወያኔ አካሄድ በርባሪነት ታሪክ አብረውት የሚሰሩት የሃይማኖትና የፖለቲካ ድርጅቶች አሳምረው ያውቁታል።

ይህን ተንኮሉን መወረት በማድረግ በአውቀት ከአቅሙ በላይ የሆኑትን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን አባቶችን ለማሰርና ለማዋረድ እንዲያመቸው ቤተክርስቲያኒቱ በዓለ መስቀሉን በምታከብርበት ቀን፣ በዓትና ቦታ፣ የጅሆባ ዊትነስ አባላት ስብሰባ እንዲያደርጉበት ፈቅዶ ነበር። ይህን የወያኔ ተንኮል የተረዱ የቋሚ ሲኖዶስ አባላት የመዘጋጃ ቤቱን ሹም በጥያቄ አፋጥጠው ፈቃዱን በማስለወጥ ሕዝቡን ከደም መፋሰስ አድነውታል።

መ. የሰላም ጉባኤ

ከጥር 7 ቀን እስከ ጥር 10 ቀን 1984 ዓም ድረስ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ፣ ከመላ ኢትዮ

ጽያ የተሰበሰቡ የቤተክርስቲያኔቱ አባላት ተወካዮችና፤ ይለየጎሳ ው አባላት ተጠሪዎች፤ የተሳተፉበት፤ ወቅቱን በሚመስከት እን ድታሪካዊ የሰላም ጉባኤ አዘጋጅቶ አካሂዶ ነበር።

ጉባኤው የተካሄደው በአዲስ አበባ ከተማ በገነተ ጽጌ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን የሰብከተ ወንጌል አዳራሽ ሲሆን የጉባኤ ው ዓላማም አዲሱ የወያኔ የሽግግር መንግሥት «ስኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንና ስኢትዮጵያውያን ያለው ዓላማ ምንድን ነው?» የሚ ልነበር። በቋሚ ሲኖዶሱ አስተባባሪነት የተጠራው ይህ ጉባኤ መ ሳው የቅዱስ ሲኖዶሱ አባላት በተገኙበት የተካሄደ ታሪካዊም፤ ወቅታዊም የሆነ ታላቅ ጉባኤ ነበር።

ሁኖም ግን የሕዝቡን ብዛት፤ የጉባኤውን መሳካት ሲያዩ ውስጠ ወያኔ የነበሩት ጳጳሳት

1. አባ መቃርዮስ
2. አባ ገብርኤል
3. አባ ማትያስ
4. አባ ጳውሎስ (የአሁኑ ሕገ ወጥ ፓትረያርክ)

ይህ ጉባኤ መንግሥትን የሚቃወም ስለ ሆነ አንባተፍም ብለው ወጥተው ሲሄዱ፤ በታዛቢነት ተሳተፉ ተብለው ተገልግለው ከገ ቡ በኋላ፤ ጉባኤው ግን አባ መቃርዮስን ሰብሳቢ አድርጎ አስቀ መጣቸው። እርሳቸውም ውስጣቸውን እየከፋው ጉባኤውን መርተ ዋል።

የጉባኤው ተሳታፊ አባላት እውቅ ምሁራን፤ ታዋቂ የአገር ሽማግ ሌዎች፤ ታሪክ አዋቂ የጎሳ መሪዎች፤ ሰለናት ሀገር ዳር ድንበር ማስከበር መላ ሕይወታቸውን የሰጡ ዓርበኞች፤ ለአምነታቸውና ለባህሳቸው የሚቆረቆሩ አዛውንቶች፤ የተካተቱበትና የተሳተፉበት ነበር። ነገር ግን እንዲህ ዓይነቱ ሰብስብ፤ ለወያኔ አይመችም። ምክንያቱም የወያኔ አእምሮ ጠጠር ያስ የፖለቲካ ራሳይ፤ በባል አመለካከት፤ በአገር አንድነት ሳይ ያተኮረአጀንዳ አይችልም።

ወያኔ በቋንቋ የሚታለቡ፤ ሕጻናተ አእምሮ የሆኑ፤ ከዕለታዊ ጥቅ ም ያስፈ ራሳይ የሌላቸው፤ እርሱ ራሱ የሚለገግባቸውና የሚፈ ታቸው ግለ ሰቦች ያሉበት ሰብስብ ነው የሚመቸው። በመሆኑም በባል የአገር አንድነትና የሀገር አድገት ራሳይ ያላቸው አዛውን ትኢትዮጵያውያን በሦስት ቀናቱ ጉባኤ ያነሱአቸው ነጥቦችና የተ ወያዩባቸው አጀንዳዎችበመጨረሻም በስምምነት ያወጡት የአቋ ም መግለጫ የአገር አጥፊውን የወያኔን አእምሮ የሚረብሽ ሆነ።

የዚህ ጉባኤ ውጤት በቤተክርስቲያኔቱ ላይ የነበረውን የወያኔን ጥላቻ እየከረረ እንዲሄድ አደረገው። ከዚህ ጉባኤ ፍጻሜ በኋላ ወያኔ ሕጋዊውን ሲኖዶስ ካሳፈረሰ በቀር መንግሥት መሆኑን ማ መን አስኪያቅትው ድረስ አክለፈለፈው። በመሆኑም ከሳይ በገለ ጥነው መሠረት ሕጋዊውን ሲኖዶስ አፍርሶ ሕገ ወጡን ሲኖዶስ አቋቋመ።

ቤተክርስቲያን ወያኔን ኢዲሞክራሲያዊ ነው ስትል ዝም ብላ ስ ም አያጠፋች አይደለም። በወረቀት የጻፍከውን፤ በአደባባይ የተ ናገርከውን፤ ዲሞክራሲ የፖለቲካ ፕሮግራሜ ነው ያልከውን፤ በ ሥራ ተርጉመው ብላ ነጻነቷን እንዲሰጣት፤ መብቷን እንዲያከብር ላት፤ ንብረቷን እንዲመልሰላት አፋጥጣ ጠየቀችው። ወያኔ ግን ከባሕርዩ የሌለውንሲያደርግ ሰባልቻለ፤ ነጻነቷን ገፈፈ፤ መብቷ ን ረገጠ፤ ገንዘቧን ቀማ፤ ሲኖዶሷን አፈረሰ፤ አባቶቿን አሳደደ። አሁንም ይህ ሁሉ አልጠቅመው ብሎ የፓርቲ አባሉን በመንበ ጅ ላይ አስቀምጦ ይሰድባታል፤ ይወነጅሳታል። እርሱ የጠሳውን የፖለቲካ ድርጅት ስም ይስጥፍባታል።

ቀማኛውና ግፈኛው እርሱ ሁኖ ሳለ፤ ራሱ እንደፈለገ በሚቀባጥርበት የመገናኛ ብዙኃንቤተክርስቲያኔቱን ይዘልፍበታል፤ የፓርቲ አባላቱ ጳጳሳት ባለባቸው የሞራል ችግር ቤተክርስቲያኔቱ እየተነ ቀፈች ትገኛለች።

ክፍል ሦስት

ወያኔ የቤተክርስቲያኒቱን ቅዱስ ሲኖዶስን አፈረሰው

3.1 መፈንቅለ ሲኖዶስ

ጥንቱን ሲመሠረት ጀምሮ የያዘው የፖለቲካ ፍልስፍና እገራቱንና ሕዝቦችን በቋንቋና በወንዝ በመከፋፈል ካልሆነ በቀር፤ ባማረ በነጠረ የፖለቲካ ፍልስፍና በመምራት በማስተዳደር ያልታደሰው ወያኔ፤ በእያንዳንዱ ተቅዋምና ድርጅት የሚሠሩትን ግስሶች በቋንቋና በልዩ ልዩ ጥቅማ ጥቅሞች በመደበል የጥፋት ዓላማው ተገዥ አንዲሆኑ ያደርጋቸዋል።

ቤተ ክርስቲያኒቱን በማፍረስ በእነ ቄስ ሃብተማርያም የመሠረተውን ድርጅት ሲያቋቁም እንዳደረገው ሁሉ ሲኖዶሱንም በማፍረስ የተጠቀመበት ዘዴ ያው ነው። በመሆኑም ከቅዱስ ሲኖዶሱ መካከል ትግረኛ ቋንቋ ተናጋሪዎችን አላምኖ የመፈንቅለ ሲኖዶሱን ዝግጅት ጀመረ።

በዚህ ዝግጅት ላይ መፈንቅሉን እንዲያካሂዱ የተመረጡት ጳጳሳት፤ ጳጳስ ከሆኑበት ጊዜ ጀምሮ ለፓትርያርክነት ሥልጣን ሲሉ ከአድማ ተሰይተው የማያውቁት አባ መቃርዮስና በልማት መምሪያው ገንዘብና ሥልጣን ከአባ ገብረ መድኅን ጋር ሲወዛገቡ የኖሩት አባ ጢሞቴዎስ ቀንደኞቹ ናቸው።

ዋናው የወያኔ ምሥጢርና ታሪክ ሥልጣን መቆጣጠር ስለሆነ። ሥልጣኑ ከትግረኛ ተናጋሪዎቹ እንደማይወጣ አረጋግጦላቸዋል። በዚህ ተስፋም ለሥልጣን የሚንሰፈሩትን አባ መቃርዮስን በእጁ

ያስገባ ሲሆን፤ አባ ጢሞቴዎስ ደግሞ አኔ አሸማሰሁ የሚል ተስፋ ባይኖራቸውም አባ ማትያስን ለማሾም በሚል ተስፋ በወያኔ እጅ ተይዘዋል። ይህ አሠራር መንግሥቱን ወያኔ ስለያዘ የፓትርያርክነቱም ሥልጣን ከትግረኛ ቋንቋ ተናጋሪዎቹ አይወጣም የሚለውን የወያኔን ይክትሪን ያሟላ ስለ ነበር በቋንቋ ምሥጢረኛነት ተግተው እንዲሠሩ አድረጓቸዋል።

በሌላ መልኩ ደግሞ እነዚህ ወያኔ ታላቅ አደራ የጣሰባቸው ትግረኛ ቋንቋ ተናጋሪ ጳጳሳት እነሹመት እያምልጠኝ የመሀል እገር አማርኛ ተናጋሪ ጳጳሳትን የፓትርያርክነቱ ሥልጣን ለእናንተ ነው። መንግሥቱ ትግራ ከሆነ ቤተ ክህነቱ ሸዋ ነው መሆን ያስበት በማለት በጉህሉትና በሽንገላ ልባቸውን በሥልጣን ተሰፈኝነት ማርከውታል።

እንኳን ሥልጣን ታገኛላችሁ ተብለው ጥንቱንም በየምክንያቱ በሆነው ባልሆነውም ሁሉ አድማ የሚጣፍጣቸው የመሃል እገር አማርኛ ተናጋሪ መኳንንትና ጳጳሳት ጥሩ አጋጣሚና መልካም አድል ያገኙ መስሎአቸው የመፈንቅሉን ሥራ በጥድሬያ ያካሂዱት ጀመር። በዚህ በኩል በሐሠተኛ ትንቢት በመታመን በፍቅረ ሲመት ልባቸው የነደደባቸው አባ ማቴዎስና አባ ተክለኃይማኖት ግንባር ቀደም ሲሆኑ የእነዚህ የሁለቱ ተባባሪዎች በመሆን አሳፋሪውን የግልበጣ ታሪክ ያሳኩት ባለ አዞ እንባውና የቀበሮ ባህታዊው አባ ቀውስጦስና አባ በላማ ነበሩ። በዚህ መልክ መፈንቅሉን እንዲያካሂዱ የታዘዙት ጳጳሳትልማት መምሪያ ከአባ ጢሞቴዎስ ቢሮ ተሰብስበው ከመከሩ በኋላ ሲኖዶሱ እንደፈረሰና እነሱ እንደተተኩ አወጁ።

3.2 ወያኔ አዲስ ሕገ ወጥ ሲኖዶስ አቋቋመ

እገር አጥፊው ወያኔ በቋንቋና በጉጥ ተመሥርቶ የጀመረው የጥፋት ተልእኮው፤ በዘዴና በፖለቲካ መሄድ አላዋጣውም። በተሰጠ ይም እንዲህ ዓይነቱን ትልቅና ነባር የቤተ ክርስቲያኒቱን ድርጅ

ት በኃይል መደምሰስ ካልሆነ በቀር በሕግም ስላማዊ በሆነ በማናቸውም መንገድ መስወጥ አልተቻለም ነበር።

በመሆኑም ከላይ በተገለጠው መልክ በዋና ዋና ትግርኛ ቋንቋ ተናጋሪ ጳጳሳት መሪነትናበተወሰኑ የሥልጣን ሱሰኛ የመሀል አገር አማርኛ ተናጋሪ ጳጳሳት አማካይነት ሕጋዊውንሲኖዶስ አፍርሶ ወያኔ በራሽ ሕገ ወጥ ሲኖዶስ አቋቋመ። ይኸው ሲኖዶስ ገልባጭ ቡድን በወያኔ አየታገዘና እየተመራ ከዚህ የሚከተሉትን ታሪክ ይቅር የማይላቸውን የክህደትና የጥፋት ሥራዎችን ሠሩ።

1ኛ. ከአባ ጢሞቴዎስ ቢሮ ተሰብስቦ ሲኖዶሱን ያፈረሰው ቡድን ሲኖዶሱን አፍርሸዋለሁ አንዳስ ወዲያውኑ የቅዱስ ሲኖዶሱን ጽሕፈት ቤት መያዝ አልተቻለውም ነበር። በመሆኑም በአንድ በኩል የልማት መምሪያውን ጽሕፈት ቤት መልቀቅ አስበት። በሌላ በኩል በሕገ ወጥነት ቤተ ክህነቱን መቆጣጠር አልቻለም ነበር። ስለሆነም በአመጽ ሲኖዶሱን አንዲ ገለበጡ የቀጠራቸውን ወያኔን ኃይል አንዲያዝላቸው ጠየቁ።

ከዚህ በመነሣት በወያኔ የደህንነት መሥሪያ ቤት ውስጥ ትልቅ ቦታ በተሰጠውና በአፋኝነት ተልእኮው ተወዳዳሪ በሌለው በአቶ ልዑል የሚመራ የታጠቀ ሠራዊት ታዘዘ። አባ ጢሞቴዎስና አባ ገብርኤል አፋኙን ሠራዊት አየመሩ ቤተ ክህነት ገብተው ተወልደው ያደጉበትን፣ ለአባትነት ማዕረግ የበቁበትን ቤት፣ የቤተ ክርስቲያኒቱን ራስ የቅዱስ ሲኖዶሱን ጽሕፈት ቤት አሸጉ። ለሦስተኛ ጊዜ የቤተ ክህነት ግቢ በታጠቀ የወያኔ ሠራዊት ተወረረ፤ ተደፈረ።

2ኛ ወያኔ ቅዱስ ፓትርያርኩን ለማውረድ የቀሰሰ መንገድ መስሎት አዲስ ሥራ አስኪያጅ ሹም ነበር። አዲስ የተሾመው ሥራ አስኪያጅ አቶ ዘመነ ህላዌ ግን በቅዱስ ፓትርያርኩ ላይ ይካሄድ የነበረው የሰም ማጥፋት ዘመቻ ሐሰተኝነቱ ገብቶት በሰ ነበረና ቅዱስ ፓትርያርኩ ከሚወርዱ ይልቅ በከብራቸው መቆየት

አንደሚገባቸው አምኖበት ስለ ነበር፤ ለአዲሱ ሕገ ወጥ ወያኔ ሠራሽ ሲኖዶስ አልመች ሰላስ ከቦታው አንዲነሣ ተደረገ።

3ኛ በተነሣው ሥራ አስኪያጅ ምትክ ዋና ሥራ አስኪያጅ በመመደብ ፈንታ ትግረኛቋንቋ ተናጋሪውን አስቃ መኮንንን ከምሥራቅ ሐረርጌ ሀገረ በብከት ሥራ አስኪያጅነትአንስተው የጠቅላይ ቤተ ክህነት የአስተዳደር መምሪያ በማድረግ የሥራ አስኪያጁን ቱን ሥራ አዲሠራ አደረጉት።

4ኛ የትግራይ ሀገረ በብከት ሠራተኞች ደርግ ከትግራይ ሲወጣ ጀምሮ አብረው በመውጣት አዲስ አበባ መጥተው ቤተክህነት ውስጥ በአየመምሪያውና በአየ ክፍሉ ተመድበው ደመወዛቸውን ያገኙ ነበር። በውስተ ታዋቂ ግን ሰወያኔ ይሠሩ በሰ ነበር አሁን በዚህ ሰዓት በጠቅላላው በቤተ ክህነቱ ቁልፍ ቦታዎች ሁሉ አማርኛ ተናጋሪ ነባር ሠራተኞችን አያባረሩ እነሱ ተተኩ።

5ኛ. አመጸኛውና ሕገ ወጥ ሲኖዶስ፣ ፓትርያርክ የሰም ለማስት ኤርትራዊውን አባ ያዕቆብን ዓቃቤ መንበር አድርጎ አስቀመጠ። ይህ እርምጃ ባንድ በኩል ወያኔና ሻቢያ የጫጉላ ጊዜአቸው ከማብቃቱ በፊት አገሪቱን ለማጥፋት ምን ያህል ይተባበሩ አንደ ነበረ የሚያስረዳ ሲሆን፤ በሌላ በኩል ደግሞ አማርኛና ትግረኛ ቋንቋ ተናጋሪ የሆኑት አመጸኛ ጳጳሳት ሁሉም ለፓትርያርክነቱ ሥልጣን ምርጫ ለመወዳደር ይፈልጉ በሰ ነበርዐቃቤ መንበርነቱን አሳልፈው ለኤርትራዊው ሰሟቸው። ይህን ሁሉ የጥፋት ሥራ ሲሠሩ የቅዱስ ሲኖዶሱ ጽሕፈት ቤት አንደታሸገ ነበር። ሥራውን ግን ለአንግዳ ማረፊያ ተብሎ ከተዘጋጀው ግቢ ውስጥ ሁነው ይሠሩ ነበር።

3.3 አዲሱ ሕገ ወጥ ሲኖዶስ ያጋጠመው ችግር

ከዚህ በላይ በተዘረዘረው መሠረት ወያኔ ክፍት አለበት የተባለውን ሁሉ እየዘጋ፣ ያሰበው ሁሉ ትክክለኛውን እቅጣጫ የያዘለት

መስሎት ነበር። ሁኖም ግን ወያኔም ያሳሰበውና ይሆናል ብሎም ያልገመተው ሁለት አስቸጋሪ ሁኔታዎች ተከሰቱ።

1ኛ ወያኔ የያዛቸውና መፈንቅሉን አካሂደው ሕገ ወጥ ሲኖሩሉ ን ያቋቋሙለት ጳጳሳትበቁጥር ጥቂት ከአንሱም አብዛኞቹ ሕመያ ነ ግብርና ሕጹዳን ሃይማኖት ስለ ነበሩ። የሚወሰኑት ውሳኔ በሕዝብ ዘንድ ተቀባይነት የለውም ነበር። በሌላ መልኩ ሁለት ሦስተኛው የሕጋዊው ሲኖሩለ አባላት መፈንቅሉን ተቃውመውት ነበር።

2ኛ አኒሁ መከረኛ ቅዱስ ፓትርያርክ ከሥልጣናቸው ገና አልወረዱም። ወያኔ ዓቃቤመንበር አስቀመጥኩ ይበል አንጂ መንበሩ የሕጋዊው ፓትርያርክ ነበር።

በአነዚህ ሁለት ምክንያቶች ወያኔ የቋመጠለትን የፓትርያርክነትን ሥልጣን በቀላሉ ሲያገኝ አልቻለም ነበር። ስለ ሆነም ከአምባገነንና ከኃይል አርምጃ ወደ አጭበርባሪነትናወደ አታላይነት አራሱን ለወጠ።

መጀመሪያ የአጭበርባሪነትና የአታላይነት ሥራውን አዲስ ባቋቋመው ሁለት ዓይነት የዕርቅና የሰላም ኮሚቴ ማካሄድ ጀመረ። እንደኛው ኮሚቴ ከሴት ወይዘሮችና ከወንድ መኳንንት የተወጣጣ ሲሆን አብዛኞቹ የመሃል አገር አማርኛ ተናጋሪዎች ነበሩ። ሁለተኛው ኮሚቴ ግን የጠራ የነጠረ የወያኔ ፓርቲ የማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት የነበሩበት ኮሚቴ ነበር።

መሠርዩ ወያኔ የሁለቱን ኮሚቴ አባላት እንድ ዓይነት ዓላማ እንዲኖራቸው በሁለቱምለየገባ መመሪያ ይሰጣል። በተለይ ለዚህ ጉዳይ የተስየሙት የወያኔ ማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት ከውጭ አገርና ከሀገር ውስጥ የተወጣጡ ሲሆኑ ያነጣጠሩት በቅዱስ ሲኖሩሉስ ብሳቢ በብፁዕ አቡነ ዜና ማርቆስ ሳይ ነበር። ከወይዘሮችና ከ

መኳንንት የተወጣጣው ኮሚቴደግሞ በኮሚቴ አባልነት ከብፁዕ አቡነ ዜና ፓር በሚሠሩት ጳጳሳት ሳይ ነበር።

የሁለቱም ኮሚቴ ቋንቋ እንድ ዓይነት እንዲሆን ወያኔ ባደረገው መጠበብ «ቤተ ክርስቲያን ስትፈርስ እንዴት ዝም ብላችሁ ታያላችሁ? ስሕተት እንኳን ቢኖር ገብታችሁ አስተካክሉ ታሪክ አደራ ጥሎባችኋል» በማለት በሁለቱም የኮሚቴ አባላት የተመደቡት አስታራቂ ተብየወች የወያኔ ዓላማ ግብ እዲመታ ይጥሩ ነበር።

በዚህ የግርግረ ወቅት አወናባጁ ወያኔ ከአድማው ባልገቡትና ድርጊቱን በተቃወሙት ንጹሐን ጳጳሳት ሳይ ከፍተኛ የሆነ የሰም ማጥፋት ፕሮፓጋንዳ ማስራጨት ጀመረ። ከሰም ማጥፊያው መንገድ አንዱ፤ በተለይም የእነ ብፁዕ አቡነ ዜና ማርቆስን ስም እየጠሩ የፓትርያርክነቱን ሥልጣን ይፈልጉታል በማለት ስማቸውን በሐሠት ያጠፉ ነበር። ስለዚህ ጉዳይ በኋላ እንመለስበታለን።

በዚህ መልክ አዲስ አበባ የሚኖሩትን ሕገ ወጡን ሲኖሩስ ተቃዋሚ የነበሩትን ጳጳሳታመከፋፈል ጀመሩ «ገብታችሁ አስተካክሉ» የሚለውን የወያኔን ማታለያ ቋንቋ እንደ አውነት ተቀብለው ወደሕገ ወጡ ሲኖሩስ ለመግባት ሲወስኑ በአየሀገረ ስብከታቸው ያሉት ሁሉ ሳይመጡ ብቻችንን እንገባም የሚል ቅድመ ሁኔታ ያቀረቡ ነበሩ።

ከተወሰኑት ጳጳሳት የተሰነዘረው ቅድመ ሁኔታ ለወያኔ ትልቅ በር ከፈተለት። በዚያም ሆነ በዚህ ወያኔ የሚፈልገው ጳጳሳቱ ተሰብስበው ቅዱስ ፓትርያርኩን አውርደው የግሉን ፓትርያርክ እንዲሾሙለት ስለ ሆነ የጠቅላላው ጳጳሳት መገኘት ለወያኔ ዓላማ መሳካት ወሳኝነት ነበረው።

በዚህም መሠረት በአየ ሀገረ ስብከቱ ያሉት ጳጳሳት በሕገ ወጡ ሲኖሩስ የተሳሰሉውን ጥሪ አልቀበል ብለው ስለ ነበር «ገብታች

ሁ አስተካክሉ» የሚለው ጥሪ በወያኔ መንግሥት በኩል እንዲተላለፍ ተደረገ። ስለዚህ በውጭ አገርም በህገር ውስጥም የሚኖሩት ጳጳሳት በወያኔ መንግሥት ጥሪ ተሰበሰቡ። ተሰብስበውም ሳይወዱ በግድ ወያኔ በመፈንቅለ ሲኖሩበት ባቋቋመው ሕገ ወጥ ሲኖሩበት በተሰየሙት ዓቃቤ መንበር ስብሰቢነት እንዲሰበሰቡ ተደረገ።

«ገብታችሁ አስተካክሉ» የሚለውን የወያኔ ማታሰያ የፖለቲካ መመሪያ ተቀብለው ከየህገረ ስብከታቸው በወያኔ ጥሪ የመጡት ጳጳሳት ሁሉ ሳያሰቡት ወያኔ ካዘጋጀው የክህደት እርግቃ ገብተው ተዘፈቁ። እስከዚህ ጊዜ ድረስ ከዚህ ጊዜም በኋላ ቢሆን ብዙ ጳጳሳት ለቤተ ክርስቲያናቸው፣ ታሪክ የማይረሳው መሥዋዕትነት ከፍለዋል።

ብዙዎችም ከአቅማቸው በላይ በመሄድ አስከ ጊዜ ሞታቸው ድረስ ሐሠተኛውን የወያኔ ሲኖሩበት ሳይቀበሉ በቤተክርስቲያኒቱ ላይ በተደረገው ግፍ አያዘኑ አልፈዋል። በዚህ አስቸጋሪ ወቅት ራሳቸውን በእውነት አሳልፈው የሰጡትንና በሐሠት ቤተ ክርስቲያኒቱን ያፈረሱትን ስም ዝርዝር በተገቢው ቦታ ላይ እናስቀምጣለን።

ከዚህ በላይ በተዘረዘረው መሠረት ወያኔ ያዘጋጃቸው የሰላም ኮሚቴዎች ከሞላ ጐደልሥራቸው ተሳክቶላቸው ነበር። ይሁን እንጂ ጠቅላላ ጳጳሳት አሁንም ቢሆን ገና አልገቡም ነበር። ሆኖም ይበልጡ ስለገቡ የጥቂቶች መቅረት ለወያኔ አሳሳቢውም። ስቀሩትም ቢሆን ስቀሩበት ምክንያት የሚለቀልቀው ስም ለስማያጣ ብዙም አሳሳቢውም ነበር። ሁኖም ግን ዋናውና ትልቁ የፓትርያርኩ አስመውረድ አጅግ አሳሰቦት ስለ ነበር። ሐሰት በመሆኑ ወድቅ ሁኖ የነበረውን አዲስ የተገኘ ወንጀል አስመስሎ አጠናክሮ በማቅረብ ቅዱስ ፓትርያርኩ የሚወገዙበትንና የሚወርዱበትን የክስ ሰነድ አዘጋጀ። ይኸ ሁሉ የወያኔ ውጣ ውረድ ፓትርያርኩ

የወረዱትና እዲሱ ፓትርያርክ የተተኩት በቅዱስ ሲኖሩበት ውሳኔና ፈቃድ ስለ ሆነ፣ እኔ በነገሩ የሰሁበትም ከደሙ ንጹሕ ነኝ ለማለት ነበር።

የመጀመሪያው የእዲሱ ሕገ ወጥ ዓቃቤ መንበር ሥራ መፈንቅለ ሲኖሩበት ባካሄዱት በዘጠኝ አማጽኖን ጳጳሳትና በወያኔ ካድሬዎች ትብብር በሥራ ላይ እንዲውል የተዘጋጀው የሐሰት ቅዱስ ፓትርያርኩን የማውረድ ሰነድ የመጀመሪያ አጀንዳ ሁኖ እንዲቀርብ ነበር።

ነገር ግን ብዙዎች ንጹሐን ጳጳሳት በነገሩ አጅግ አዝነው ሳያበቡት ወያኔ ካዘጋጀው የክህደት አዘቅት መዘፈቃቸው አጸጽቶአቸው ነበር። ይሁን እንጂ ከዚህ ዓዘቅት ለመውጣት ከወያኔ ወጥመድም ለማምለጥ ከማይችሉበት ደረጃ ላይ ስለ ነበሩ፤ የቤተ ክርስቲያን ራስ የእውነት አምላክ መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ በብፁዕ አቡነ ናትናኤል አድሮ «እስካሁን ድረስ የተሳሳትነው ይበቃል፤ ቅዱስ ብለን ሹመን፤ ቅዱስ እያልን አብረናቸው የኖርነውን ቅዱስ አባታችንን ቅዱስ ባልንበት እንደበታችን ርኩስ እንልም፤ በሌላቸው ወንጀልም አናወግዝም» በማለት እውነት አናገራቸው። ብፁዕ አቡነ ናትናኤል በተናገሩት እውነተኛ ኃይስ ቃል መሠረት የቅዱስ ፓትርያርኩ መወገዝ ቀረ። ከሥልጣናቸው እንደወረዱም ሳይገለጥ በሥልጣን ላይ እንዳሉ ሁነው ይኸው ሕገ ወጥ ሲኖሩበት ያለምንም አልባት ሊበተን ሊል አባ ጢሞቴዎስ ተነስተው «አባቶች እናንተ እኮ ፓትርያርክ ስትመርጡና ስትሾሙ መንግሥት ማየት ይፈልጋል ለዚህ ምን መልስ አንስጥ» የሚል ሐሳብ አቀረቡ።

መንግሥት ፓትርያርክ እንድንሾምለት ከፈለገና ግድ ከሆነ የፈለገውን ፓትርያርክ እንሹምለት በሚለው ሐሳብ ተስማምተው ቅዱስ ፓትርያርኩን ሳያወገዙና ሳያወርዱ ለወያኔ መንግሥት ደስ ይበሰው ሲባል ብቻ እንሹምለት አሉ።

3. በመረጃ ቦታው ላይ መፈንቅለ ሲኖሩበት ያደረጉትን ጳጳሳት ስም ዝርዝር ይመልከቱ

3. 4 የሕገ ወጡ ሲኖዶስ ትርምስ

ከዚህ በላይ በዘረዘርነው መሠረት በዘጠኙ አማጽያን ጳጳሳት የተጀመረው የአመጽ ሂደት አድጎ በሕገ ወጥነት ሲኖዶስ ሁኖአል፤ በዚህ ሕገ ወጥ ሲኖዶስ ውስጥ ያሉ አባላት ብዙዎቹ የተናደዱ፤ ያዘኑና የተበላጩ ነበሩ። በዚህም መሠረት በሆነው ባልሆነው ጡብ ይነሣ ነበር። በተለይ ሁለት ጊዜ በመካከላቸው ተነሥቶ የነበረው ጡብ ሲኖዶሳቸውን አፍርሶት እንደ ነበረ የሚታወስ ነው።

1ኛው፡ በአባ ገብርኤልና በብፁዕ አቡነ ዘካርያስ መካከል ተነስቶ የነበረው ብጥብጥ ነበር። ነገሩ የተነሣው ወይም ለጠቡ መንሥኤ ምክንያት የነበሩት አባ ገብርኤል ነበሩ። ብዙ ጊዜ አንደበታቸውን መቆጣጠር የማይችሉት አባ ገብርኤል ብፁዕ አቡነ ዘካርያስ ስለ መፈንቅለ ሲኖዶሱና አሁን ስላለው ሲኖዶስ ለመረዳት ፈልገው ጥያቄ ያቀርባሉ ለጥያቄው መልስ አየጠበቁ ሳስ አባ ገብርኤል በመካከል ይጮሃሉ። ብፁዕ አቡነ ዘካርያስም አንድ ጊዜ አስቲ አናዳምጥ ዝም በሉ ይላሉ። አባ ገብርኤልም በተለመደው ስድ አንደበታቸው አፍ እላፊ ይናገሩአቸውል።

በዚህ ጊዜ ብፁዕ አቡነ ዘካርያስ «አንተ መናፍቅ ቤተ ክርስቲያንን የምታጠፋ ዱርየ ዝም በል» ይላሉ በዚህን ጊዜ ሌላው ዱርዬ፤ አባ ጤምቴዎስ ለአባ ገብርኤል ረድቶ ብፁዕ አቡነ ዘካርያስን ለማንቅ ፈረጅያውን አውልቆ ይነሣል። ይህ ሁኔታ ጳጳሳቱን ወገን ከወገን አለያይቶ ሲያፋጃቸው ሲል አዲሱ ሕገ ወጥ ዓቃቤ መንበር ሰብሰባውን በትነው ሥልጣኔን ለቅቁለሁ ብለው ወጥተው ይሄዳሉ።

ይህ መርዶ ለወያኔ ሲነገረው ሁለት ኤርትራውያን ዶክተሮችን መድቦ ሕገ ወጡን ዓቃቤ መንበር አባ ያዕቆብን ወደ ሥራቸው እንዲመለሱ አድርገው ጳጳሳቱንም እንደ ሕፃናት ተቆጥተው እን

ዲህ ዓይነት ሁኔታ እንዳይፈጠር መክረውና መመሪያ ሰጥተው ሲኖዶሳቸውን ከመፍረስ አድነውታል።

2ኛ፡ ሁለተኛው የመፍረስ አደጋ ደርሶ የነበረው በአባ ገብረ መድኅንና በብፁዕ አቡነ ይስሐቅ ምክንያት ነበር። ነገሩ የተነሣው ሰላምና ይቅርታ ሳይኖራቸው የይለሙላ ይቅርታ ለመጠየቅ በተነሡት በአባ ገብረ መድኅን ምክንያት ነበር።

አባ ገብር መድኅን አሜሪካ በነበሩበት ጊዜ ከሠሩዋቸው በደሎች እንዲሁ ብፁዕ አቡነ ይስሐቅን ሰላም መንሳት ነበር። ይኸው በብፁዕ አቡነ ይስሐቅ ላይ የሠሩት በደል ዕረፍት ስለ ነሣቸው እባክዎ ይቅር እንባባል ይላሉ፤ ብፁዕ አቡነ ይስሐቅም «መቼ ወደ እምነት ተመለሱና ከእኔ ጋር ይቅር ይባባሉ? ለሠሩት በደልና ኃጢአት ንስሐ ገብተው ንስሐዎትን ጨርሰው ነው? ወይስ ይህ ሲኖዶስ ማለት የዱሪዬ መስብስቢያ ነው?» በማለትከዛሬ ጀምሮ አንተ ያለህበት ሲኖዶስ ሲኖዶስ አይደለም እኔ አልሳተፍበትም ይሉና ሰብስባውን አረግጠው ይወጣሉ። ሲኸኝ ጢስ ወጋኝ ብዙ ጳጳሳትም በውስጣቸው የተናደዱ ስለነበሩ አብረው ረገጠው ይወጣሉ። በዚያ ጊዜ ግን ከአሁን ቀደም ያደረጉት ትምህርት ስለሆናቸው ሰብሰቢው ብቻ ልብ ገዝተው ከመስብስቢያው ቦታ ብቻቸውን ቀሩ።

ይህን የተፈጠረውን አደጋ ሰብሰቢው ለወያኔ ሪፖርት አቀረቡ። ከመጀመሪያው አደጋ ይልቅ ሁለተኛው የአሁኑ አደጋ ወያኔን ከፋኛ አስደንግጦት ነበር። ምክንያቱም ለፓትረያርክነት ያሰባቸው ሰው ገና ቦታውን ሳይዙት ጉዳቸው ከተጋጠጠ ቦታውን ለአርሳቸው ለመስጠት መሰናክል ይሆንበት ስለነበር ነው።

ለወያኔ የሥነ ምግባር ጉድለት ያለባቸው ሰዎች አያስጨንቁትም። ወያኔ የሚቸገረውና አብሮ መሥራትም የማይችለው እውነተኛ ቁም ነገርና ሥነ ምግባር ካላቸው ሰዎች ጋር ነው። አንደ አባ ገብረ መድኅን ያሉ ከሀዲዎችና ምግባረ ብልሹዎች ግን ይጠቅሙ

ታላ ይሰማሙታልም የእሱም ባሕርይ ይኸው ሰለሆነ። ሰለዚህ አባ ገብረ መድኅን ወያኔ ስሥልጣን የሚያበቃቸውን መመዘኛ ስለ እሟሉለት የፓትርያርክነቱ ሥልጣን ከእርሳቸው እንዳይወጣ ይፈልግ ስለነበር፤ የብፁዕ አቡነ ይሰሐቅ የአባ ገብረ መድኅንን ጉድ መጉልጉል አስደንጋጭ ነበር። እንግዲህ አዲስ አበባ አራት ኪሎ ያለው የአካ ለባ ገብረ መድኅን ሕገ ወጥ ሲኖሩበት ቤተ ክርስቲያንን እወክላለሁ የሚለው ይህንን ሁሉ ጉድ አስቀምጦ ነው።

ይህን ሐሳብ ሰናጠቃልለው ከዚህ የሚከተሉትን ነጥቦች ማሰጫ በጥ እንፈልጋለን፤
1ኛ፡ ወያኔ ሕጋዊውን ቅዱስ ሲኖሶስ አፍርሶ የራሱን ሕገ ወጥ ሲኖሶስ አቋቁሞአል። ይህ የወያኔ ሲኖሶስም ወያኔን እንጂ ቤተ ክርስቲያንን አይወክልም።

2ኛ፡ ወያኔ ያቋቋመው ሲኖሶስ ሕገ ወጥ በመሆኑና የሚመራበትን የቤተ ክርስቲያኒቱን ሕግ ቀኖናውን ሰላፈረለው የሚመራበት ሕግ የለውም። የሚመራበት ሕግ ስለሌለውም ነው በየጊዜው የሚፈርስውና የሚሠራው። እንደ ቋሚ ሕግ የሚመራበት የወያኔን ትእዛዝ መፈጸም ብቻ ነው።

3ኛ፡ ቅዱስ ፓትርያርኩን ሰማውረድ በሕገ መንግሥትም በቀኖና ቤተ ክርስቲያንም ሰላልቻለ አላወረዳቸውም። የሚወርዱበት የሃይማኖትም፣ የምግባርም ሕጻጽ አልተገኘባቸውም። ስለሆነም እውነተኛውና ሕጋዊው ፓትርያርክ አሁንም ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ ናቸው። ምክንያቱም በሕግ የተሾመ የሚወርደውም በሕግ እንጂ በኃይል አይደለምና። ሕግ ግን በቅዱስነታቸው ላይ ወንጀል ስላላገኘ ሲያወርዳቸው አልቻለም።

4ኛ፡ እውነተኛውና ሕጋዊው ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ ከሆኑ አባገብረ መድኅን ሕገ ወጥ የሐሰት ፓትርያርክ ናቸው። ሹመታቸውም የተከናወነው በወያኔ የጦር መሣሪያ ሕግ

ግ እንጂ በቤተ ክርስቲያን ሕግ አይደለም። ስዚህም ነው ኢትዮጵያ ፓትርያርክ የሰም የምንለው። ፓትርያርክ ከሌለም ሲኖሶስ ሲኖር አይችልም። በአንጻሩ ደግሞ ሕጋዊ ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ ከሆኑ እርሳቸው ካሉበት ቦታ በእርሳቸው የሚመራ ሕጋዊ ሲኖሶስ አለ።

እውነቱ ይህ ነው፤ ከዚህ እውነት ሌላ ሦስተኛ መንገድ ሲኖር ፈጽሞ አይችልም። አስ ከተባለ ደግሞ የሕገ ወጥ ሕገ ወጥ፣ የ ሰሕተት ሰሕተት፣ የድፍረት ድፍረት፣ የወያኔና ሥልጣን የቀረባቸው ጥቂት የመሀል እገር አማርኛ ተናጋሪ ጳጳሳትና ጡረተኛ መኳንንት ማጭበርበሪያ ስልት ነው።

ከዚህ በላይ በተገለጠው መወረት ቅዱስ ፓትርያርኩን ያሳሉትን፣ ያልተናገሩትን፣ ያልሆኑትን ሥልጣናቸውን በፈቃዳቸው በቀዋል፤ መንጋውን ትተው ተሰደዋል እየተባለ የሚነዛው ሐሠተኛ ወሬ ሁሉ፤ ምንጩ ከሐሠት አባት ከወያኔና የወያኔን ዓላማ ከሚያራምዱ በጣት ከሚቆጠሩ የሥልጣን ሰብኞችና አደገኛ ዘረኞች ከእነ አባ ቀውስጦስና መስሎቻቸው መሆኑ ሊታወቅ ይገባል።

ክፍል አራት

ወያኔ አዲሱን ሕገ ወጥ ቢኖሩበት ፓትረያርክ እንዲመርጥ አዘዘው

እስከ አሁን ወያኔ ቤተ ክርስቲያኒቱንም ለማጥፋትና ለዚሁ ስጥፋቱ ቁጥጥሩ እንዲያመቸው የቤተ ክርስቲያኒቱን ሥልጣን በእጁ ለማሰገበት የተጓዘበትንና ያገኘውንም ውጤት ተመልክተናል። በዚህም የጥፋት ተባትፎ ማን ምን እንደሠራ መጠነኛ ግንዛቤን እስቀምጠናል።

ወያኔ ይህንን ሁሉ ግፍ በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ የፈጸመው ለእርሱ የሚታዘዝ እሱ እንደ ፈለገው የሚሆንለት ሕገ ወጥ ፓትረያርክ ለማስቀመጥ እንደሆነ መጠነኛ የሆነ ማብራሪያ ሰጥተናል። ይህ ሁሉ ሁኖና ተደርጎ የተገኘው ውጤት ሕገ ወጡን አባ ገብረ መድኅንን በቦታው ለማስቀመጥ መሆኑንም እስከ አሁን የገለጽናቸው ማብራሪያዎች ማረጋገጫዎች ናቸው። ወያኔ ይህንን ሁሉ አሳፋሪ ደባ የፈጸመው ከተማ ከገባ በኋላ በድንገት ያሰበው ሳይሆን አስቀድሞ ገና በሸፍትነት በረሃ ሳለ መሆኑን ለዚህ በተሰጠው ክፍል ላይ በመጠኑ ለማስጨበጥ ሞክረናል።

ይህን ሁሉ ተጨባጭ የታሪክ ማሰረጃ ስናየውና ስንመረምረው። ወያኔ እንደ ሕግ የተጠቀመበት ግፊት አንባ ገንንቱን እንጂ ሕገ መንግሥቱንም ሕገ ቤተ ክርስቲያኒቱንም መሠረት አድርጎ አልነበረም። አሁንም ይህንኑ አንባ ገንንቱንና አንቢተኝነቱን እንደ ሕግ ተጠቅሞ ያካሄደውን የምርጫ ድራማ በዚህ ክፍል ላይ ለመግለጥ እንሞክራለን።

4. 1 የምርጫው ድራማ

ከላይ በዘረዘርናቸው ነጥቦች ላይ እንደተገለጠው ዘጠኙ አማጽያን ጳጳሳት መፈንቅለ ቢኖሩበት ቢያደርጉ ሁሉም ፓትረያርክ እንሆኑ

ናለን የሚል ተስፋና ምኞት ነበራቸው። ምኞቱና ተስፋው በጣም ጎልቶና ጸንቶባቸው የነበረው አባ መቃርዮስና አባ ማቴዎስ ነበሩ። እነዚህ ሁለት ጳጳሳት ለሥልጣን ሲሉ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ በጨካኛ በደርግ እርምጃ እንዲወሰድባቸው ከፈረሙት ጳጳሳት ውስጥ ዋነኞቹ ነበሩ።⁴

መፈንቅሉ ቢካሄድ አባ መቃርዮስ ዓቃቤ መንበር እንዲሆኑ ሲጠየቁ «እኔማ ለትልቁ አሆናችኋለሁ» በማለት አራባቸው አራባቸውን ለቦታው አጭተውት ነበር። በሌላ መልኩ ደግሞ የፓትረያርክነቱ ሥልጣን ከደብረቢባኖስ ገዳም አይወጣም ከሚሉት ሰፊውን የሸዋን ሕዝብ የማይወክሉና በሸዋ ሕዝብ ስም የሚነግዱ እጅግ በጣም ጥቂት ከሆኑ የሸዋ ጎጠኞች መካከል እንዲሁም ከመሆን አልፎ ለኢትዮጵያ ፓትረያርክ እንድሆን ትንቢት ተነግሮልኛል የሚለውን እምነት ጨምረውበት ስለ ነበር ይገባኛልነቱ በአባ ማቴዎስ ላይ በጣም ጎልቶ ታይቶ ነበር።

ከዚህ በተጨማሪም አባ ሰላማ አውነተኛ ሐቀኛ አባት እኔ ነኝ በማለት የራሳቸውን ቡድን ይዘው ይሯሯጡ ነበር። አባ ተክለ ሃይማኖት በበኩላቸው «እናትና ልጁ አደራ ጥለውበኛል» በማለት መንደር ለመንደር ለሚያካሂዱት ሐሰተኛ ስብከት ብዙ የዋሃን መኳንንትና ወይዛዜዎችን በመቀስቀስ በዙሪያቸው አለባሰበው ነበር። እንደ አስመታደልሆኖ እነዚህ ሁሉ ለወያኔ ጠቅመው እነርሱ ግን የተመኙትን ሳያገኙ ሞቱ።

አባ ቀውስጦስ ደግሞ በሐሠተኛው ባሕታዊ በገብረ መስቀል «እርሶም ከዓለት ድንጋይ ላይ ቆመው ሕዝቡን ሲባርኩ እይቸዎታለሁና ፓትረያርክ የሚሆኑት እርሶም ነዎት» እየተባሉ ይሰበክላቸው ስለ ነበር አርሳቸውም አራባቸውን ለቦታው ተገቢ አድርገው አቅርበው ነበር።

⁴ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ላይ የተፈራረሙበትን ሰነድ ይመልከቱ

ይህ በዚህ እንዳለ የነ አባ ጢሞቴዎስ ቡድን አባ ማትያስን ለቦታው አዘጋጅቶ ነበር። እነ አባ ገብርኤልም ብፁዕ አቡነ ሳሙኤልን ለማስመረጥ ትልቅ ተስፋ ነበራቸው። ከነዚህ አማጽያን መካከል አንዳቸውም እንኳን አባ ገብረ መድኅንን ይሆናሉ ብሎ የገመተ አልነበረም። ለዚህም በቂ ምክንያት ነበራቸው። ምክንያታቸው፡ አንደኛ አባ ገብረመድኅን ከጽጵስናቸው ሹመት ጀምሮ ችግር የነበረባቸው ሰው ስለ ነበሩ። ሁለተኛ የቅዱስ ሲኖዶስ አባል ሆነው ስለአልኖሩና ሲኖዶሱንም ከድተው ስለ ነበር ይወዳደራሉ ብሎ የገመተ ጳጳስ ከመካከላቸው አልነበረም። የአባ ገብረ መድኅን አጩነት ይታወቅበባቸው ያውም በታላቅ ምስጢር በወያኔ ልብ ውስጥ ብቻ ነበር።

ከዚህ በላይ በተዘረዘረው ውጥንቅጥ ባሕርያቸው ላይ እያሉ ነበር ፓትርያርክ እንዲመርጡ በወያኔ የታዘዙት። ወያኔ ጳጳሳቱን ይዘዝ አንጂ ምርጫው ከመካሄዱ በፊት በእርስ በርስ አተካራ ሲኖዶሱ እንዳይፈርሰበት ከፍተኛ ጥንቃቄ ያደርግ ነበር። በመሆኑም ከላይ እንደተባለው ሕገ ወጡን ዓቃቤ መንበር እንዲያማክሩ ሁለት ኢርትራውያን ይክተሮች ከመመደባቸው በተጨማሪ በቁርስና በምላ ከእቶ መለስ ጋር እየተገናኙ በቀንና በሌሊት የሚከናወኑትን ያጠኑ ነበር። በጥናቱ ላይ እያንዳንዱ ጳጳስ በሰብሰባው ላይ ከሚሰጠው ሐሳብ በመነሣት ያለው አመለካከት ይጠና ነበር። ዓቃቤ መንበሩ ሰብሰባ ሲጀመር ከእነ አቶ መለስ ጋር አብረው እንደ አረፈዱ፡ ለምሳም እንደሚሄዱ ይገልጻሉ። አንዳንድ ጊዜም ዘግይተው ይገቡና «ይቅርታ ከቤተ መንግሥት ሰብሰባ ስለነበረኝ ነው» በማለት ጳጳሳቱን ያስጨንቋቸው ነበር። ከዚህ በመነሣት ጳጳሳቱ ከመንግሥት ትእዛዝ ውጭ በራሳቸው አሰበው ምንም ነገር መሥራት እንደማይችሉ እየተረዱ ሄዱ። ከዚህ በኋላ ምርጫው በወያኔ ቀጥተኛ ትእዛዝ እንጂ በሲኖዶላቸው ዓላማና አቅድ እንደማይሆን አረጋግጠው ነበር። ይህን የምርጫ ድራማ ሕጋዊ ለማስመሰል ወያኔየተጠቀመበትን ዘዴ ከዚህ በሚከተሉት ነጥቦች እንመለከታለን።

4. 2 የድራማው ሂደት

ወያኔ የምርጫውን ድራማ ሕጋዊ ለማስመሰል ብዙ የማጭበርበሪያ ዘዴዎችን ተጠቅሟል። ከማጭበርበሪያ ዘዴዎቹም እንዱ የምርጫ ደንብ ማውጣት ነበር፤ ነገር ግን ከዚህ ቀደም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ ያወጣው የምርጫ ሕግ ነበር። ያሕግ በሥራ ላይ የሚውለው ፓትርያርክ ሲሞት ብቻ ነው። ፓትርያርክ እያለ ፓትርያርክ ሲመረጥ ስለማይችል ፓትርያርክ እያለ የምርጫ ደንብ አስፈላጊ አይደለም። ስለዚህ የምርጫ ደንቡ መነሻው የፓትርያርኩ የዕረፍት ሞት ቀን ሁኖ መድረሻው ስልሳ ቀን ይሆናል ይላል። ይህ በቤተ ክርስቲያን ኒቱ የሚሠራበት ቀዋሚ ደንብ ነበር። የወያኔ የማጭበርበሪያ የምርጫ ደንብ ግን በመግቢያው ላይ «የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ ከግንቦት ሦስት ቀን 1984 ዓ.ም ጀምሮ የዘግ ሰብሰባ በማድረግ በአንዳንድ የቤተ ክርስቲያን ጉዳይና ሥረዓት ሲወያይ ሰንብቶ በስላምስተኛው ፓትርያርክ ምርጫ እፈጸጸም ሥነ ሥርዓት የሚከተለውን ደንብ አውጥቶአል» ይላል። ይህ የማጭበርበሪያ ደንብ ሁለት ዋና ዋና ችግሮች አሉበት፡

አንደኛ፡ ፓትርያርክ የሚመረጥበት ምክንያት አልተገለጠም። ምክንያቱ ያልተገለጠው ቅዱስ ፓትርያርኩ ከሥልጣን ሰላወረዱና የሚወርዱበትም ምክንያት ስለ ታጣ ነው። የሚወርዱበት በቂ ምክንያት ቢኖር ኑሮ ወያኔ እንኳን እንደ ፓራግራፍ አሥር ገጽ ም መጻፍ በቻለ ነበር።

ሁለተኛ፡ ትክክለኛ ሲኖዶሱ ያመነበት ደንብ ቢሆን ኑሮ በሰማን ያ ዓመተ ምሕረት የወጣው ደንብ በዚህ ደንብ መሻሩን ወይም መሻሻሉን ይገልጥ ነበር። ነገር ግን ለማጭበርበሪያ ብቻ የተዘጋጀ ደንብ ነውና በደፈናው የምርጫ ደንብ ይላል። ሕገ ወጡ ሲ

ኖይስ በዚህ ወቅት ነፍስ የተሰየው በድን በመሆኑ። ይህን ያህል አስተውሎ የመሥራት ጸጋ የሌለው ባዶ ቀፎ ነበር።

በአጠቃላይ የምርጫው ደንብ ከምርጫው በኋላ የወጣ ደንብ ነው የሚመስለው። ወያኔ የዚህ ዓይነት ወደ ኋላ ሂደት ባለፈ ጊዜ ላይ የሚፈርድ ሕግ የማውጣት ተከህኖ አለው። ለምሳሌ የሚጠላቸውን ሰዎች አሰር ቤት ያስገባና አስረኞቹን የሚጎዳበት ሕግ ከሌለው (ወይም ካላገኘ) አሉ ወንጀለኛ ናቸው የሚላቸውን ሰዎች የሚጎዳበት ሕግ ያወጣል። ይህም የወያኔ አሳፋሪ ታሪክ በፖለቲካ አስረኞች ላይ በተደጋጋሚ የታየ ሐቅ ነው። በሰዚህ ነው የምርጫውን ደንብ ካስመረጠ በኋላ አውጥቶታል የምንለው።

በኋላም ይሁን በፊት በወጣ ራሱን በራሱ የሚቃረን ደንብ በውስጡ ችግሮች አሉበት። በውስጡ ካሉበት ችግሮች መካከልም። የአስመራጭ ኮሚቴዎቹ አመራረጥና እጃቸውን ሁኔታ ነው። በአባልነት አምስት ሊቃነ ጳጳሳት አሉበት አሥሩ ግን ከየትና ምን እንደሚወክሉ ግልጽ ማብራሪያ አልተሰጠም። ይህ ማለት አሥሩ የኮሚቴ አባላት ወያኔ የፈለጋቸው የተሰዩ ሰዎች ናቸው ማለት ነው። በዚያም ተባለ በዚያ የወያኔ ዓላማ በማጭበርበር እንዲሳካ ለት ትልቅ መሣሪያ ሁኔታዎች።

እንደዚህ በብዙ ማጭበርበሪያ ስልት ቢጠበብም እንኳ ወያኔ አባ ገብረ መድኅንን ለማስቀመጥ ከችግር አልዳነም ነበር። የችግሩ መንሥኤ የነበረው በወያኔ ልብ በምሥጢር ተይዞ የነበረው የአባ ገብረ መድኅንን እጩ ተወዳዳሪ ሁኖ መቅረብ ነበር። ወያኔ የአባ ገብረ መድኅንን ጉዳይ በልቡ ይዞ ውስጥ ለውስጥ የልብ ሰሚላቸው ለአስመራጭ ኮሚቴዎች ሲያስጠና ቆይቶ ለአስመራጭ ኮሚቴዎቹ በሚቀርቡ ጊዜ በምሥጢር በብዙጥንቃቄ ተጠብቀው የነበሩ አባ ገብረ መድኅንን ከእጩ ተወዳዳሪዎቹ አንዱ ሁኔታ ብቅ አሉ።

የአሳቸው እጩ ተወዳዳሪ ሁኖ መቅረብ ከኮሚቴው ውስጥ ለነበሩት ሊቃነ ጳጳሳት ዱብ እዳ ነበር። ዱብ እዳነቱም ዝም ብሎ አልነበረም። ግዙፍ ምክንያቶች ነበሩ። ከምክንያቶቹ ዋና ዋናዎቹ፡

1ኛ አባ ገብረ መድኅንን አሜሪካን አገር ባሉ ቤተ ክርስቲያኒቱን መከዳታቸው።

2ኛ ፍርድ ቤት የፈረደባቸው ወንጀለኛ መሆናቸው።

3ኛ ከቤተ ክርስቲያኒቱ የአብነት ትምህርቶች በአንዱም እንኳን ብቁ አለመሆናቸው።

4ኛ አሜሪካን አገር በነበሩ ጊዜ ቤተ ክርስቲያኒቱንና ምእመናንን በመከፋፈል

በለፈጸሙት በደል ሪፖርት በለቀረበባቸው

5ኛ በሲኖዶሱ የሚታወቅ ሀገረ ቡብከት ወይም ቋሚ ሥራ ሰላል ነበራቸው ነበር።

በእነዚህ አምስት ምክንያቶች አባ ገብረ መድኅንን እንኳን ለታለቁ የቤተ ክርስቲያኒቱ ፓትርያርክነት ሥልጣን ይቅርና የሲኖዶሱ አባል ለመሆን እንኳ ብቁ ሊሆኑ አይችሉም። በመሆኑም ጳጳሳቱ ከዚህ በላይ የተዘረዘሩትን ምክንያቶች መሠረት በማድረግ ሰው ድድር መቅረብ አይችሉም ብለው ተቃወሙ። በዚህ ጊዜ ወያኔ የመደባቸው ሌሎች የኮሚቴ አባላት መቅረብ አሰባቸው በማለት ሸንገው ገትረው ተከራክሩ።

ችግሩ መቅረብ አለባቸው የሚሉት በወያኔ የተመደቡት የአስመራጭ ኮሚቴ አባላት አባ ገብረ መድኅንን እጩ አድርጎ ለማቅረብ እንድንደም እንኳን ያሟላሉ የሚሉት ተጨባጭ መመዘኛ ማጣታቸው ነው። እነዚሁ ተከራካሪ ምድብተኞች ይገባቸዋል ብለው እንደ ዋና መመዘኛ አድርገው ያቀረቡት የውጭ ቋንቋ መማራቸውን ነበር። ጳጳሳቱ ግን «እንግሊዘኛ የኢትዮጵያን ቤተክርስቲያን ለመምራት መመዘኛ ሁኖ መቅረብ አይችልም» በማለት ውድቅ አደረጉት።

የወያኔ ልሁክ መሆን ሁል ጊዜም አስቸጋሪነቱ አንደዚህ ባለ ጊዜ ነው። ምክንያቱም ወያኔ ከሕግ ጋር ስለሚጣሳ ማንኛውንም ነገር ሕግን ተመርኩዞ በአሳማኝ ነጥብ ማሸነፍ አይችልም። ምኞቱን መመሪያ ጉልበቱንም ሕግ አድርጎ መጠቀም ብቻ ነው የሚያዋጣው። በመሆኑም አስመራጭ ኮሚቴው በሕግ መሥራት ስለአልቻለ ፈረሰ። የአስመራጭ ኮሚቴውንም መፍረስ አቡነ መርሐ ክርስቶስ ለሕገ ወጡ ዓቃቤ መንበር ለአባ ያዕቆብ አረዱ።

መቼም ቢሆን ወያኔ አባ ገብረ መድኅንን ፓትርያርክ ለማድረግ የከፈለው አልክ አስጨራሽ ተጋድሎ ደርግን ለመጣል ካደረገው ተጋድሎ የሚተናነስ አልነበረም። ምክንያቱም ወያኔ አንዳንድ ጊዜ በባሕርይ የሌለውን ሕጋዊ አሆኖለሁ ማለቱ ነበር። ስለሆነም አንዳንድ ጊዜ በሚሞክራቸው ሕጋዊ የመሆን ሙከራው አስቀድሞ ቤሕን ወጥነት የገነባው ሁሉ ይፈራርስበታል። በዚህ ሕጋዊ መስል የማጭበርበሪያ አስመራጭ ኮሚቴም የተከሰተው ይህ ሐቅ ነው።

ስለሆነም ወያኔ ተመልሶ ወደ ለመደው አንባ ገንንነቱ ይመለሳል። ይህም ከዚህ ቀጥሎበተከናወነው ታሪካዊ ክስተት ተገልጧል። ሕገ ወጡ ዓቃቤ መንበር መርዶውን እንደ ሰሙ እንደ ተለመደው ወደ ቤተ መንግሥት ለምሳ ከመሄዳቸው በተጨማሪ ለአራት ምመሄድ ግድ ሆነባቸው። ከአራት ቢመለሱ ለጳጳሳቱ በሙሉ ከሸግግር መንግሥቱ ፕሬዝዳንት ከአቶ መለስ ዜናዊ ለመንግሥቱ ጧት ለሰብሰባ እንደሚፈለጉ ጥሪ ይዘው ተመልሰው ለጳጳሳቱ በሙሉ አርሳቸውም በበኩላቸው አረዱ።

ይህ ጊዜ ጳጳሳቱ ሞታቸውን የተመኙበት የውርደታቸው ቀን ነበር። በተለይም ሥልጣን እናገኛለን በሚል ተስፋ ቢንሰፈሱና የነበሩ ጳጳሳት ለመጨረሻ ጊዜ ተስፋ የቆረጡበት ቀን ነበር። ይህን ያህል ተስፋ የቆረጡበትም ምክንያት የአቶ መለስን ቀጭን ትእዛዝ ስለ ሰሙ ነበር።

አቶ መለስ ጳጳሳቱን ለየአንዳንዳቸው ምን ዓይነት ሰዎች እንደሆኑና ማን ምን እንደሚሠሩ በሚያስፈራና በሚያስጨንቅ ንግግር ያወርዱባቸው ጀመር። አቶ መለስ በንግግራቸው «አኛ እኮ የፓትርያርክነቱን ምርጫ ለአናንተ የሰጠናችሁ ለቤተ ክርስቲያን አበበ ን እንጂ እኛ በዲሞክራሲያዊ መብታችን ፓትርያርክ መምረጥ አቅቶን አይደለም፤ ከአሁን በኋላ የደርግና የቀድሞ ገዥዎች፤ ርዝራዦች ትምክህተኝነት በኢሕአዴግ አይሠራም፤ ያዘዝናችሁንና ያልናችሁን ማድረግ ብቻ ነው። ከእንግዲህ ወዲህ አናንተ ባታደርጉት እኛ እናደርገዋለን» በማለት ቀጭን አንባ ገንናዊ ትእዛዝ አዝዘውና አስጠንቅቀው አሰናበቷቸው።

በዚህ ጊዜ ነበር ጳጳሳቱ አባ ያዕቆብ ስቁርሰና ለምባ ቤተ መንግሥት በየቀኑ የሚሄዱበትን ምሥጢር የተረዱት። አባ ያዕቆብ እያንዳንዱ ጳጳስ የት አካባቢ እንደ ተወለደ ምን እንደሚሠሩ ምን እንደሚያሰብ ምን ዓይነት ዝንባሌና ዓላማ አንዳለው ለወያኔ አስጠንቀቀው ስለነበር፤ አቶ መለስ በዚህ ጥናት ላይ ተመሥርተው ነበር በጳጳሳቱ ላይ ያዥጉደጉዱባቸው።

ከዚህ ቀን በኋላ ማንም የቢኖዶስ አባል በምርጫ ባይሰማምም አንኳ አባ ያዕቆብ ብቻቸውን ምርጫውን ማሰፈጸም አስከሟት። ድረስ ሙሉ ሥልጣን ከአቶ መለስ ተሰጥቶአቸው ነበር። እንግዲህ እነ አባ ገብረ መድኅን በሕግ ተመርጠናልና ሕጋውን ነን የሚሉት እንደዚህ ባለ የፖለቲካ አንባ ገንናዊ ትእዛዝ የተካሄደውን ምርጫ ምርጫ ብለው ነው።

በትክክለኛ አእምሮ የሚያሰብ ሰው ይህ ዓይነት አሠራር አሳፋሪ በታሪክም አስነዋሪ ድርጊት መሆኑን ማመን ነበረበት። እነ አባ ገብረ መድኅን ግን አእምሮአቸው እውነትን የሚቀበልበት ዓቅም ስለሌለው ይህን ሐቅ በየጊዜው ሲክዱት ይገኛሉ።

እውነቱ ግን አሁንም ከላይ እንደ ተገለጸው ነው። አባ ገብረ መድኅን በሐሰት፣ በጉልበት፣ በፖለቲካ፣ በውንብድና የተቀመጡ

ሕገ ወጥ የወያኔ ፓትረያርክ ናቸው። ይህን ውንብድና በአቶ መለስ ቀጭን ትእዛዝ አማካይነት እንደ ገና ያው ፈርሶ የነበረው እስመራጭ ኮሚቴ ሥራውን እንዲቀጥል ተደርጎ ሌሎችም የማጭበርበሪያ ቀጣይ ሥራዎች ተሠርተዋል።

4. 3 መራጩና ተመራጮች

ከዚህ በላይ እንደገለጥነው አስመራጭ ኮሚቴው በአባ ገብረ መድሃኒን ምክንያት ፈርሶነበር። አሁን ግን በአቶ መለስ ቀጭን ትእዛዝ ጳጳሳቱ የአቶ መለስን ትእዛዝ ከመፈጸም ውጭ ሌላ መሥራት እንደ ሌላባቸው ከብርቱ ማስጠንቀቂያ ጋር ወደሥራቸው ተመልሰዋል። ፈርሶ የነበረው አስመራጭ ኮሚቴም እንደገና ሥራውን እንዲጀምር ተደርጓል።

ጳጳሳቱ በሙሉ ከአቶ መለስ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶአቸው ከተመለሱ በኋላ አንድ ነገር ብቻ መሥራት እንዳለባቸው ነበር የተገነዘቡት፤ ይኸውም አባ ገብረ መድሃኒን በአቶ መለስ ትእዛዝ መሠረት ዝም ጭጭ ብሎ ከቦታው ማስቀመጥ። ሁኖም ግን አሁንም አንባ ገንናዊ ትእዛዙ ሕጋዊና ሥነ ሥርዓትን የተከተለ እንዲመስል እንዳንድ ማስመለያ ነገሮች ተደርገዋል። ግን ለማስመለያ የተደረጉት ሕጋዊ የሚመስሉ ማደናገሪያ ነገሮች ወያኔን በይበልጥ አጋልጠውታል።

ከእነዚህ አጋላጭ ነገሮችም አንደኛው የመራጩ ሕዝብ ሁኔታ ነበር። ለማጭበርበሪያነት በተጠቀሙበት የምርጫ ደንብ አንቀጽ ሦስት ከዚህ የሚከተሉትን አካላት በመራጭነት ያስቀምጣል።

«የቅዱስ ሲኖዶስ አባላት በሙሉ፤
የጠቅላይ ቤተክህነት ሠራተኞች፤
የአየ ሀገረ ሰብኩቱ ሊቃነ ካህናት
የካህናት ተወካዮች

የምዕመናን ተወካዮች

የሰንበት ትምህርት ቤት ተወካዮች

ቀደምት የአንድነት ገዳማትና አድባራት ይሆናሉ።» ይላል

5

በዚህ የምርጫ ደንብ መሠረት ከሄድን መራጩ የቁጥር አሐዝ የለውም። ለምሳሌ የጠቅላይ ቤተ ክህነት ሠራተኞች ይላል። ነገር ግን ሰንቶቹ ናቸው በምርጫው የሚሳተፉት፤ በሙሉ ከሆኑ (ከመረጡ) የጠቅላይ ቤተ ክህነት ሠራተኞች ብዛት ከ 100 እስከ 200 ሊሆን ይችላል። መራጮች በተባለው ለምዝርዝር ላይ ደግሞ «የጠቅላይ ቤተ ክህነት መምሪያ ኃሳፊዎችና ሠራተኞች» ይላል። ነገር ግን አሁንም ምን ያህሉ እንደ መረጡ በክፍልም ይሁን በሙሉ የቁጥር አሐዝ የላቸውም።

ከጳጳሳትም አርባ መረጡ ይላል እንጂ በዚያ ወቅት ከነበሩት ጳጳሳት አስሩ በምርጫው አልተሳተፉም። ለምሳሌ ያህል እነዚህን ጠቀሰን እንጂ የካህናት፤ የምእመናን፤ የሰንበት ትምህርት ቤት ገዳማት፤ የአድባራት ተወካይ በሚሰውም ግልጽ ማጭበርበር ተደርጓል። ይህ የሆነበት ምክንያት በተወካዮች ስም የፈለጉትን ሰው የፈለጉትን ያህል እያፈሉ ለማስገባት እንዲመቻቸው ያደረጉት የማጭበርበሪያ ዘዴ ነው።

ለዚህም ተጨማሪ ማሰራጫ የሁለት ሀገረ ሰብኩቶችን የመራጮች ብዛት፤ ምን ያህል ምርጫው የተጭበረበረ እንደ ነበር እናሳያለን። ለምሳሌ ሰሜን ጉንደር ሀገረ ሰብኩት በአስመራጭ ኮሚቴው የተመደበለት የመራጭ ቁጥር አስራ ስድስት እንደሆነ የተጻፈለት የምርጫ ጥሪ ደብዳቤ ያስረዳል። በምርጫ መጽሔቱ ላይ መረጡ የተባሉት የሰሜን ጉንደር መራጮች 24 ናቸው ይላል ለምንቱ ከየት መጡ። ከዚህ ያለፈው እውነተኛው ታሪክ ግን የሰሜን ጉንደር ሀገረ ሰብኩት የአምስተኛውን ሕገ ወጥ የፓትረያርክ

⁵ ዚና መዋዕል ዘብፀፅ ወቅዱስ እቡን ዳውሎስ ቀዳማዊ። ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት እንደ ኢትዮጵያ አቆጣጠር 1989 ዓ.ም. ኢ.አ. ገጽ 97

ምርጫ ተቃውሞ መግለጫ አውጥቷል በምርጫውም አልተሳተፈም።

በትግራይ ሀገረ ስብከትም እንደዚሁ ግልጽ ማጭበርበር ተደርጓል። ለምሳሌ እንዲመርጥ የተመደበበት የመራጭ ብዛት 35 ነበር። መረጠ ተብሎ በመጽሔቱ የወጣው ከተመደበበትም አንሶ 22 ሲሆን በእውነት የመረጠው የሰው ብዛት ግን 60 እንደ ነበር የወቅቱ የአስመራጭ ኮሚቴ ቆጠራ እረጋግጦአል።⁶

በአጠቃላይ በመራጩና በተመራጩ የነበረው ልዩነት ሌሎች ተወዳዳሪዎች የቀረቡትን ስም ያህል እንጂ ከአቶ መለስ ማለጠን ቀቂያ በኋላ በተለይ ጳጳሳቱ አባ ገብረ መድኅን በወያኔ የተመደቡ ለመሆናቸው ቅንጣት ያህል ጥርጥር የላቸውም ነበር።

አባ ገብረ መድኅንና የአራት ኪሎው የወያኔ ሲኖዶስ እውነት ለማስመስል ሲቀላምዱ የሚሰሙት ይህን ሁሉ ጉድ ሰው የማያውቀው መስሎአቸው ነው። መራጩ ለይምስልበምርጫ መጽሔቱ ከተዘረዘረው ውጭ ወያኔ መጀመሪያ ቤተ ክህነቱን ሲያፈርስ በተካቸው የወያኔ የአስተዳደር ሠራተኞች ልዩ ጥሪ እየተደረገለት ከሁለት መቶ በላይ መራጭ መጥቶ አስመራጭ ኮሚቴው የምርጫ ካርድ አስኪያገሰው ድረስ ቤተ ክህነቱ በሐሰተኛ መራጮች ተጥለቅልቆ ነበር።

ከዚህ በተጨማሪ ሳይወሳ የማይታሰፈውና ታሪክ ሊረሳው የማይችለው። መራጭ በተባለው ሕዝብ ላይ የነበረው ተጽእኖ ነው። የምርጫው ዋዜማ ቀን የተመራጩ የሕይወት ታሪክ ሳይታደል ማን ምን መሆኑ ሳይታወቅ የአስመራጭ ኮሚቴ አባላት የነበሩት ግለሰቦች እየተነሡ «ምንም ዓይነት ጥያቄና አስተያየት የለም፤ ሁሉም ነገር በትክክል ስለተሠራ የአስተያየትና የጥያቄ ቦታ የለንም» በማለት ያስፈራሩ ነበር። ከዚህ በተጨማሪ ወያኔ እያንዳንዱ መራጭ ባረፈበት ክፍል ሁሉ ሰላዮች አለማርቶ ስለ ነበር።

⁶ የአባ ገብረ መድኅን የፓትርያርክነት ምርጫ መጽሔት ልዩ አትም 1ኛ ዓመት

ተመራጩ የታወቁ ሲሆንም እንኳ የመራጩ ጭንቀት ከፍተኛ ነበር።

4. 4 ምርጫውና ተመራጩ

ለሰከሁን ለማስጨበጥ የሞከርነው የታሪክ ይዘት ወያኔ እንዳንድ ጊዜ ሕጋዊ በመለስ የማጭበርበሪያ ዘዴ፤ ብዙ ጊዜ ግን በለየለት አንባ ገንናዊ ውሳኔና ትእዛዝ ለአሥራ ሦስት ወራት ቤተክርስቲያኒቱንና በውስጧ የሚያገለግሉ ንጹሐን አባቶችን ሲያምላቸው የከረመው ከዚህ ቀንና ከዚህ ግብ ለመድረስ ነበር።

ከመፈንቅለ ሲኖዶሱ ሂደትና ከግልበጣው ቀን ጀምሮ አቶ መለስ ሰጳጳሳቱ ማንን ማስቀመጥ እንዳስባቸው ከባዱን ማስጠንቀቂያና ትእዛዝ ለስከ ስጡበት የመርዶ ቀን ድረስ። እማጽያኑና ሲኖዶስ ገልባጭ ጳጳሳት እኔ አሆናለሁ ወይም የእኔ ወገን ይሆናል የሚለው ተስፋ በሁላቸውም ልብ ውስጥ ነበር። የአቶ መለስ ማስጠንቀቂያ ቀን ግን የነበራቸውን ተስፋ ሁሉ አሟጦት ነበር። በመሆኑም የምርጫው ቀን ከሚያጥር ይልቅ ቢራዘምላቸው የሚፈልጉ ብዙዎች ነበሩ።

የሰሜን ጉንደር ሀገረ ስብከት ከምርጫው ቀን ቀደም ብሎ የአምስተኛውን ፓትርያርክ ምርጫ በመቃወም ከሕገ ቤተ ክርስቲያን አንጻር «ፓትርያርክ እያለ ፓትርያርክ አይመረጥም» በማለት የምርጫውን ሕገ ወጥነት አውግዞ መግለጫ አውጥቶ ነበር። የሰሜን ጉንደር ሀገረ ስብከት መግለጫ በመገናኛ ብዙኃን ሲነገር ጳጳሳቱ ምርጫውን ለማዘግየት እንደ ምክንያት ተጠቅመውበት ነበር።

ከሥልጣን ፈላጊዎቹ አንዱ የነበሩት አባ መቃርዮስ «ጉንደርን ያህል አገር ከምርጫ አንሳተፍም ብሎ አንዴት ምርጫ ይካሄዳል ትላላችሁ» በማለት ዓቃቤ መንበሩን በጥያቄ አፋጥጠዋቸው

ነበር። ያንኑ ዕለት ማታ በዚሁ ምክንያት ሕገ ወጡ ሲኖሩስ ከሦስት ተከፈለ።

አንደኛው ቡድን ከአሁን በኋላ መንግሥት ያዘዘውን ከመፈጸም ውጭ ሌላ አማራጭ ሊኖረን አይችልም፤ መጀመሪያውኑ ወድዶ ን የገባንበት ነው። ወደ ኋላ ማለት ከምንችልበት ደረጃ ላይ አይደለንም አለ። ይህን ያለው ቡድን በአባ ያዕቆብ የሚመራ ሲሆን በመንግሥት ዘንድ ተደማጭነት አለኝ ብሎ ስለሚያምን መዘግየት አለበት የሚለውን ክፍል በሰድብ ጭምር አወገዘው።

ሁለተኛው ቡድን የሰሜን ጉንደርን ተቃውሞ መግለጫ ምክንያት ያደረገ በአባ መቃርዮስ የሚመራ ቡድን ነበር። ይህ ቡድን ተቃውሞውን ምክንያት አድርጎ ይዘግይ ያለው። ከአሁኑ ጀምሮ እንደዚህ ያለ ተቃውሞ ካለ ለወደፊቱ ቤተክርስቲያኒቱ ትከፋፈል ብናለች የሚል ጭብጥ በማቅረብ ምክንያት ፈጥሮ የሟገት ነበር።

ሦስተኛው ቡድን የአነ አባ ገብርኤል ቡድን ሲሆን በብዛት አማርኛ ተናጋሪ ጳጳሳትን ያቀፈ ቡድን ነበር። ይህ ቡድን አራሱን እንደ ሽማግሌ በመቁጠር በመሐል ሠፋሪነት የሚዋልል ቡድን ነበር። መቼም ቢሆን አባ ገብርኤል ያሉበት ቡድን አቋም አለው ተብሎ አይታመንምና። እነዚህ ሁሉ ቡድኖች ሰኔ 28 ቀን 1984 በምንም ይሁን በምን ተደናቅፎ የምርጫው ቀን ሳልታወቀ ጊዜ እንዲተላለፍላቸው ይፈልጉ ነበር። በእነሱ አመለካከት ይህ ምርጫ ለሌላ ጊዜ ቢተላለፍ የአባ ገብረ መድኅን ጉድ በብዛት ይወጣል፤ ወያኔ ይደነግጣል፤ ለአኛ የመመረጥ አድል ሊኖረን ይችላል የሚል ከንቱ ምኞት ስለነበራቸው ነበር።

ሁኖም ግን ወያኔ ይህችን የምርጫ ቀን ከበረሃ ጀምሮ ያስበባት፤ የተቀመረችና የታወቀች የወር መጨረሻ፤ የሕገ ወጥ ዓላማ የመደምደሚያ ቀን ነበረች። ለዚች ቀን ወያኔ ብዙ ሕገ ወጥ ዋጋ ከፍሏል። ስለሆነም በምንም ዓይነት ምክንያት፤ በምንም ዓይነት

ታምር ይች ቀን አታልፍም። ቀኒቱ ወያኔ ለባሕርይ የሚሰማሙትን ለረዥም ጊዜ መርጦ ያዘጋጃቸውን አባ ገብረ መድኅንን የዕወቁልኝ የማስተዋወቂያ ቀን ናት። ስለዚህ አታልፍም ነበር። በመሆኑም እነ አባ መቃርዮስ እንደ ልማዳቸው በወያኔ ተገሥጸውና ተወቅሰው በወያኔ የምርጫ ቀን እንዲሰማሙ ተደረገ።

ያ ቀን የወያኔ የደስታ ቀን ነበር። በፍቅረ ሢመት ሲቃጠሉ ለነበሩት ጳጳሳትና ደጋፊዎቻቸው ደግሞ የንዴት፤ የብስጭት፤ የጸጸትና የቀቢጸ ተስፋ ቀን ነበር። በቤተክርስቲያን ታሪክም ፍትሕ የጠፋበት፤ አመጽ የነገሠበት፤ ሐሠተኞች አውነተኞችን ያባደዱበት፤ አውነት በእርጥብ ቁርበት ተጠቅልሎ ገደል የተጣለበት፤ በቤተ ክርስቲያን ርእሰ መንበር ላይ የዘርና የቋንቋ ጣዖት የቆመበት ቀን ነበር።

በዚሁ በምርጫ ቀን ጧት። ዕውቅና ሰጮች (መራጮች) ለማረፊያ ከተዘጋጀላቸው ከሰድስትኪሎ ዩኒቨርሲቲ ግቢ ተነሥተው ወደ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ተጓዙ። ቀጥሎ የይስሙላ ጸሎት ተደረገ። ከዚያም ወደ ጠቅላይ ቤተ ክህነት የመስብሰቢያ አዳራሽ ተጓዙ፤ አስመራጭ ኮሚቴ ተብለው ከተሰየሙ ግለሰቦች ስለምርጫው ገለግ ተሰጠ። ተወዳዳሪ ተብለው ስለተቀመጡት ዕጩዎች ማብራሪያ ተሰጠ «የምትመርጡትን ታውቃላችሁ» የሚል ሰም ለበሰ ዓረፍተ ነገር አልፎ አልፎ ከአስመራጮቹ ጣል ጣል ይደረግ ነበር።

ከአስመራጮቹ አንደኛው ጳጳስ ብፁዕ አቡነ መርሐ ክርስቶስ ግን ገልጠውና አረጋግጠው «ያለንበት ዘመን ልዩ ልዩ የቋንቋ እውቀትን የሚጠይቅ ዘመን ነው። በተለይም ቤተ ክርስቲያኒቱ በአሁኑ ጊዜ ዓለም አቀፋዊ አገልግሎቷ አየሰፋ በለ ሄደ ዓለም አቀፋዊ አባት ያስፈልጋታል» አሉ። በዚህ ጊዜ አዳራሹ በጭብጫ ነጉደ። ይህ የሆነበት ምክንያት በጠቅላይ ቤተ ክህነት የአስተዳደር መምሪያ ስም፤ ነገር ግን የጠቅላይ ቤተክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅነቱን ተክቶ በሚሠራው በአለቃ መኮንን ልዩ ደብዳቤ ተጠ

ርቶ አዳራሹን በሞላው የሐሰት መራጭ አማካይነት የተደረገ የ አድማ ጭብጨባ ነበር።

አስመራጮቹ ግራ የመጋባትና የመረበሽ የደነገጠ ፊትም ይታይባቸው ነበር። ይመረጣል ከተባለውና ሊመርጥ የመጣው የመራጩ ቁጥር ከመጠን በላይ ሆኖ ሰለአገኙት ለማስተናገድ ተቸግረው ነበር። በዚህ ምስቅልቅል ሁኔታ ላይ እንዳለ የመምረጫው ቦታ የት እንደሆነ መራጮቹን ማን እንደሚያስተናግድ ማብራሪያ ተሰጠ።

የምርጫው ቦታ ከቅዱስ ሲኖዶስና ከቅዱስ ፓትርያርኩ ጽሕፈት ቤት ሕንጻ ውስጥ ነበር። መራጩ ተሰብስቦበት ከነበረው አዳራሽ አስከ መምረጫው ቦታ የተወሰነ ርቀት አለ። መካከል ላይ አስመራጭ ኮሚቴዎች ለመራጩ የመምርጫውን ካርድ የሚሰጡበት ቦታ አዘጋጅተዋል መራጩ ሲመርጥ ሲነሣ ቁጥር ስለሌለው ማንንና ምንን እንደወከለ አይታወቅም፤ ሲገባም አይታወቅም በገፍ ገብቷል፤ ሲወጣም እንዲሁ በገፍ ይወጣል መምረጫ ካርዱም በገፍ ይታደል ነበር።

መራጩ ካርዱን ከተቀበለ በኋላ ከአስመራጭ ኮሚቴዎቹ አንዱ ምልክቱን አሳይቶ ይሸኘዋል ከመምረጫው ሕንጻ ሲደርስ በር የሚከፍት ወያኔ አሰ «እንኳን ደህና መጡ ማንን እንደሚመርጡ ያውቃሉ አይደል?» ብሎ ወደ ሚቀጥለው ክፍል ያስገባዋል። መጀመሪያ የገባው አስከሚወጣ ይጠብቅና መራጩ ተራውን ጠብቆ ይገባል። በስተ ግራ በኩል ተመራጭ አጩ የተባሉት ፎቶ ግራፎች አስከ ክፍሉ መጨረሻ ተደርድረዋል። በስተቀኝ በኩል በጥበቃ ስም የወያኔ ሰላይ ተቀምጦአል። አሚገርመው ነገር ይህን ሁሉ ተጠብቦ ወያኔ ራሱን ማመን አቅቶት ከውጭ በኩል በግር ግዳው መስታወት እያዘነዘነውን መራጭ ፎቶግራፍ የሚያነሡ ሰላዮች በአን አቶ ጸጋዬ በርሄ ተመድበው ነበር። ከዚህ ሁሉ ጭንቀት በኋላ የምርጫው ድራማ አስቀ ተባለ።

ወያኔ ለዓመታት የፀነሰውን ጉዳን ወስደው፤ አዲሱ ሕገ ወጥ ሲኖዶስም ወያኔ ያዘዘውን ፈጽመ። ወያኔ ልቡ አረፈለት የረዥም ጊዜ የልቡ ሐሣብ ተፈጽመለት። የሲኖዶሱ አባላት በቤተክርስቲያናቸው ላይ ታሪክ ይቅር የማይለውን አባራሪውን ሕገ ወጥ የመሠረት ደንጊያ አኖሩ። በዚህ ጊዜ ቅዱስ ፓትርያርኩ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ የተጣሰባቸውን አደራ ጠብቀው በወያኔ ሰላዮች ኢላማ ውስጥ አዲስ አበባ ይኖሩ ነበር።

መራጩ ከመረጠ በኋላ ወደ መስብስቢያ አዳራሹ ተመለሰ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ «ቆጠራው አስከሚያልቅ ድረስ ወደ እምትፈልጉበት ሂዳና ከዘጠኝ ሰዓት ጀምሮ በዩኒቨርሲቲው አዳራሽ እንድትገኙ ውጤቱ በዚያ ይነገራችኋል» ተባለ። ሁሉም ሰው እንደተባለ ቀድሞ የታወቀውን የምርጫ ውጤት ለመስማትና ወያኔን እንኳን ደስ ያለህ ለማለት ወደ ተባለው ቦታ ለመስብስብ ተሰማምቶ ተበተነ።

ገና ቀድሞ የታወቀው የምርጫ ውጤት ባይነገር። ስሙ ያልታወቀ ቡድን ምርጫው ሕገ ወጥ ነው በማለት በአዲስ አበባ ከተማ ወረቀት በተነ። ስሙ ያልታወቀው ይኸው ተቃዋሚ ቡድን የሰሜን ጉንደሩን የተቃውሞ መግስጫ በዋቢነት ጠቅሶ አብሮ በትኖት ነበር። በዚህ ሁኔታ ነበር የምርጫው ውጤት የተነገረው። ከእንግዲህ ወዲያ እንኳን በአዲስ አበባ በጠቅላላው ዓለም ከተሞች የተቃውሞ ወረቀት ቢበተን ወያኔ ግድ የለውም። «ቁጭ ብሎ የሰቀሉትን ቁም ለማውረድ ይቸግራል» ይሏችኋል ይህ ነው።

4. 5 የምርጫው ውጤት

ምርጫው ከተደረገበት ቦታ ከመንበረ ፓትርያርክ ግቢ መራጩን ወደ የፈለጉበት ቦታሂደው፤ ያኑ አስቀድሞ የታወቀውን የምርጫ ውጤት ለመስማት ቀጠሮ ወደ ተያዘበት ወደ ዩኒቨርሲቲው ግቢ ከሰዓቱ መድረስ ቀደም ብሎ መራጩን መስባሰብ ጀመሩ።

ወያኔና ደጋፊዎቹ ተደስተዋል። በተለይም በአስመራጭ ኮሚቴነትና በአስተባባሪነት የተመደቡት ወያኔዎች ፊታቸው በደስታ ፈክቷል። ሁሉም ነገር እንደጠበቁት እንደ አለሙትና እንዳሰቡት ሆኖላቸዋል። ምንም እንኳን የሚጠበቅ አዲስ ነገር አለ ብለው ባያምኑም። ሰዓቱ ደርሶ ውጤቱ አስቲንገር ቋምጠው ነበር። እንዳንድ የዋሃን መራጮች በወያኔ ካድሬዎች አባ ገብረ መድኅንን እንዲመርጡ ሲሰበኩ ሌላ ተወዳዳሪ ያለ መስሎአቸው በውጤቱ ለውጥ ይመጣል ብለው አርሶ በርላቸው ይሾካሾኩ ነበር። ቀድሞ ያልታወቀው ግን የአባ ገብረ መድኅን መመረጥ ሳይሆን የአባ ገብረመድኅን ጥርት ያሰየወያኔ ታጋይና አታጋይ ካድሬ መሆናቸው ነው።

ወያኔም ይህን ያህል ዋጋ የከፈለውና ዓስም አስቲታዘብ ድረስ እንባ ገንንነቱን በቤተክርስቲያኒቱ ላይ በገህድ ያሳየው አኒህን ውድ ታጋይ አባሉን በሚፈልገው ቦታ ላይ ለማስቀመጥ ነበር።

በዚህ ነበር ይህ የምርጫ ቀን ለተመራጩ ሰው ሳይሆን ሲኖዶሱ ይፈርሳል ብሎ ሲጨነቅ ሲጠበብ፤ ሲያፈርስ ሲጠግን የባጀው። ከአሁን በኋላ የሚመጣው ውጤት ሳይታወቅ የታወቀ፤ ሳይገለጥ የተገለጠ ስለ ሆነ ወያኔ በዚህ ወቅት ደስተኛ ነበር። ጳጳሳቱ አስመራጭና መራጮቹ ቦታ ቦታቸውን ይዘዋል። የአስመራጭ ኮሚቴው ጸሐፊ አቶ ሳሙኤል ዓለማየሁ ተነሥተው የመናገሪያ ቦታቸውን ያዙ። እንደ ተለመደው የአፍሪካ ምርጫ ውጤት የተፈለጉትና የተመረጡት ሰው «ዘጠና በመቶ የሚሆነውን ድምፅ አግኝተው ብፁዕ አቡን ጳውሎስ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን አምስተኛው ፓትርያርክ ሁነው ተመርጠዋል» ብሎ ተናገረ። ከምርጫው የመሰብሰቢያ አዳራሽ ውስጥ ተስተጋብቶ የነበረው የሐሠተኛ መራጮች የጭብጨባ ድምፅ በተመሳሳይ ብዛትናመጠን በዚህ ሰዓትም ተደገመ።

ቀድመው ተዘጋጅተው የነበሩት አባ መንግሥተ አብ የተባሉት መቋሚያ ያዥ ፈጠን ብለው የአዲሱን ሕገ ወጥ ተመራጭ መቋ

ሚያ ይዘው ከኋላቸው ቆሙ። ሥነ ሥርዓቱ ቀጠለ። የአስመራጭ ኮሚቴው ሊቀ መንበር አባ ገረማ ስለ ምርጫው ንግግር አደረጉ። በንግግራቸው ላይ ስለ ዕጩዎቹ መመዘኛ ሲገልጡ እንዲህ አሉ።

«አጩዎች በሀገረ ስብከታቸው በአመራርና በአስተዳደር ከትልቁም ከትንሹም ጋር ያላቸው የቸር ጠባቂ ግንኙነት፤ በአባትነታቸው ከምእመናን ያላቸው አክብሮት፤ ለቤተክርስቲያን ራሳቸውንና ሕይወታቸውን አባልፈው መስጠታቸው በዕጩዎች ምርጫ ጊዜ ግምት ውስጥ አስገብተናል»⁷ ሲሉ ውሸታቸውን ለቀቁት። ነገር ግን ይህን ሁሉ አሟሉ የተባሉትና ያለምንም የመንግሥትና የፖለቲካ ተጽእኖ ተመረጡ የተባሉት ዕጩ፤ ሀገረሰብነት የሌላቸው፤ የሲኖዶስ አባል ያልነበሩ፤ ቤተ ክርስቲያኒቱን የከዱ፤ በፍርድ ቤት ተከሰው የተፈረደባቸው፤ በፖለቲካኝነታቸውና በዘረኝነታቸው ምእመናንን የከፋፈሉ፤ የወያኔ ምርጥ ታጋይ አባ ገብረ መድኅን ናቸው። የምርጫው ወጤትም እርሳቸው ናቸው። ስለ እርሳቸው ብዙ ተደስኮረ።

ቀጣዩ ተናጋሪ አባ ያዕቆብ ነበሩ። አባ ያዕቆብ ከመጀመሪያዎቹ ዘጠኝ አማጽያን ሲኖዶስ ገልባጭ ጳጳሳት አንዱ ናቸው። ዓቃቤ መንበር ለመሆን ያበቃቸው መመዘኛ ለረጅም ጊዜ የሻለቢያ አባል መሆናቸው ነበር። ወያኔ አዲስ አበባ ከመግባቱ አስቀድሞ ጉንደርን ይዞ ባለ እርሳቸው በዚያ ወቅት የሰሜን ጉንደር ሀገረ ስብከት ሊቀጳጳስ ነበሩ። ያ ጊዜ ስለ ወያኔ ረዥም ቤተ ክርስቲያኒቱን የማፍረስ አቅድና ዓላማ ዝርዝር ሁኔታውን እንዲያውቁ ረድቶአቸው ስለ ነበር፤ ይህንን የምርጫ ሁኔታ ከእርሳቸው የበለጠ ከግቡ የሚያደርስ አልነበረም።

በሌላ መልኩ ነባሩና የሻቢያው መሥራች ኢሳይያስ አፈወርቂ አሳምኖ ያጠመቃቸው ሻቢያው አባ ያዕቆብ፤ የወያኔው መሥራች አቶ መስሰ ዜናዊ አሳምኖ ያጠመቃቸውን አባ ገብረ መድኅንን የ

⁷ ዜና መዋዕል ገጽ 109

ኢትዮጵያ ፓትርያርክ አስደርገው አስመረጡ። አባ ያዕቆብ በንግግራቸው «እንድጠብቅ የተረከብኩትን መንበር እንዲረከቡኝ በትሕትና አጠይቃለሁ»፤ አሉ። እውነትም ወያኔ ከሕጋዊው ፓትርያርክ ከብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ በኃይል ነጥቆ ያሰረከባቸውን መንበር ለወያኔ ታማኝ የቁፎጥ ቀን ልጅ ስለባ ገብረ መድኅን አሰረከቡ። ወያኔ ፈነደቀ። የፈለገው፣ የተመኘው፣ ያለበው፣ ያቀደው ሁሉ በሚፈልገው መሥመር ሄደለት። በዚህ ጊዜ ጭብጨባው ነጐደ።

በዚህ ቀጥሎ የወያኔ ምርጥ ልጅ አዲሱ ሕገ ወጥ ፓትርያርክ አባ ገብረ መድኅን ንግግር አደረጉ። በንግግራቸው «ከዚህ ቀን ለመድረስ ብዙ መሥዋዕትነት ተከፍሎአል ትግሉ የጠየቀው በሀገር ውስጥ ያሉትን ብቻ አልነበረም። ሁሉም ባለበት ሆኖ ታግሏል። ማንም የትም ሆኖ አገሩን የረሳ የለም፤ የተሰደዱት ካልተሰደዱት፣ የታሰሩት ካልታሰሩት፣ እኩል ተሰቃይተዋል። ነጻነታቸውን ላሰማሰደፈር መሥዋዕትነት ከፍለዋል» በማለት ከሀገር አጥፊው ከወያኔ ጋር አብረው አገር ያጠፉ እንደ ነበር በመግለጥ በመንፈሳዊ ካባ ተሸፍኖ የነበረውን ወያኔነታቸውን ይፋ አደረጉት። ምርጫውና የምርጫው ውጤት እኒህን የመሰሉ ምርጥ ታጋይ ለወያኔ ሲያበረክት። ለቤተ ክርስቲያኒቱ ግን ውርደትን፣ መከፋፈልን፣ ሕገ ወጥነትን፣ አመጸኝነትን፣ ሐሰትንና ነፍስ ገዳይነትን በግዴታ ተቀብላ አንድነቱን አደረገ።

ወያኔ ይህን ያህል የደከመላቸው፣ የጥፋት ሥራውን ሙሉ በሙሉ ይሠሩልኛል ብሎ አምነቱን የጣለባቸው በቤተ ክርስቲያኒቱ መንበር ላይ በሕገ ወጥነት ያሰቀመጣቸው አባ ገብረ መድኅን ማን ናቸው? ቀጣዩ ክፍል ስለ አርሳቸው ማንነት እና ምንነት የሚያብራራ ይሆናል።

ክፍል አምስት፤

አባ ገብረ መድኅን (አባ ጳውሎስ) ማን ናቸው?

5.1 ትውልድ፣ ዕድገት፣ ትምህርት፤

በክፍል አራት ላይ በተዘረዘረው መልክ የተካሄደው ሕገ ወጥና የተጭበረበረ ምርጫ በሕገ ወጥነት በቅዱሱ መንበር ላይ እንዲቀመጡ የተደረጉት አባ ገብረ መድኅን (አባ ጳውሎስ) ማን ናቸው?

ምንም እንኳን አጠር አጠር እያደረግን ከላይ የገለጥነው ቢሆንም አባ ገብረ መድኅን ማን እንደሆኑና ምን እንደሠሩ እውነት የሆነውን ማንነታቸውን ሰፋ አድርጎ ሲሕዝብ ማሳወቅ ይገባል። ሕዝቡም እውነተኛውን ማንነታቸውን እውቆ የራሱን ፍርድና አስተያየት እንዲሰጥ ያስፈልጋል።

አባ ገብረ መድኅን በትግራይ ክፍለ ሀገር፣ በአድዋ አውራጃ፣ ልዩ ስሙ እንዳባ ገረማ ከተባለው ቦታ፣ ከአባታቸው ከቄስ ገብረ ዮሐንስና ከእናታቸው ከወይዘሮ አርአደች ተድላ ጥቅምት 25 ቀን 1928 ዓ/ም ተወለዱ።

በዚሁ ገዳም በቤተ ክርስቲያናችን ሰማንም ኢትዮጵያዊ ሕፃን የሚሰጠውን የመጀመሪያ ደረጃ የንባብ፣ የዳዊት፣ የበዓታት፣ የቅዱሴ ትምህርት እየተማሩ አድገዋል።

ለማጭበርበሪያ እንዲያገለግል ተብሎ «ዜና መዋዕል ዘብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ ቀዳማዊ» በሚል ርእሰ በታተመው የሐሰት ጽሑፍ ላይ የሚከተለው ሠፍሯል።

«በሰሆነም ሳገኙት ትሩፋትና በረከት እየተመሩ ትምህርታቸውን በበለጠ ለማስፋፋት በጭክና በአባ ሐደራ ገዳማት፤ ባጠቃላይ በሦስቱም ገዳማት እየተዘዋወሩ፤

1. ከመምህር ወልደ ሐዋርያት ክፍለ ማርያም፤
2. ከመምህር ገብረ አግዚአብሔር፤
3. ከመምህር ኪዳነ ማርያም፤
4. ከመምህር ጳውሎስ ተድላ፤
5. ከመምህር አምባሉ፤

6. ከመምህር ገብረ ማርያም ዘንድ ጥንታዊውን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶቤተ ክርስቲያን ትምህርት ማለትም፤ ዜማን፤ መዝገብ ቅዳሴን፤ የግዕዝ ስዋሰውን ከነቅጌው ደረጃ በደረጃ ጠንቅቀው ከተማሩ በኋላ»⁹ ይላል።

ይህን የአባ ገብረ መድኅንን ምሁርነት ለመግለጽ የተሰጠውን ሐተታ ትኩረት ሰጥተን በአውነት ከተመለከትነው ከዚህ የሚከተሉት ዐበይት ችግሮች ይገኙበታል።

1ኛ. ከቁጥር አንድ እስከ ቁጥር ሰድስት የተዘረዘሩት መምህራን የትኛው የዜማየትኛው የቅኔ፤ የትኛው የቅዳሴ መምህራን እንደሆኑ ለሰማይታወቁ፤ አባ ገብረ መድኅን ከየትኛው ዜማን፤ ከየትኛውስ ቅኔን፤ ከየትኛውስ መዝገብ ቅዳሴን እንደተማሩ አይገልጽም።

2ኛ. ሰድስቱ መምህራን ማን ከየትኛው ገዳም እንደሚያስተምር ለሰማይታወቅ አባ ገብረ መድኅን ከየትኛው ገዳምና መምህር ምን እንደተማሩ አይታወቅም።

3ኛ. ከአንድ እስከ ሰድስት የተዘረዘሩት መምህራን ማን፤ ምን እንደሚያስተምር ያለመታወቁን ያህል፤ በምን ዘመን እንደነበሩም ለሰማይታወቅ፤ አባ ገብረ መድኅን ከእነዚህመምህራን ለሰመማራቸው ማሳመኛ ነጥብ የሰም። ሲጠቃለል አባ ገብረ መድኅን ተማ

ሩት ተብሎ ለምሁርነታቸው ማስረጃ የተጻፈው ጽሑፍ ሐሰት ነው።

አውነቱ ግን አባ ገብረ መድኅን በጥንታዊ የአብነት ትምህርት ቤቶች፤ የሚሰጡትን የዜማ፤ የቅኔ፤ የአቋቋምና የትርጓሜ መጻሕፍት ትምህርቶችን አንኳን ሊማሯቸው፤ ከትምህርት ቤቶቹም በአንግድነት አድረውባቸው አያውቁም። ስለዚህ አባ ገብረ መድኅን የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ትምህርት ተምረዋል ብሎ መጻፍ የሐሰት ምስክርነት ነው። ሕገ ወጡ አስመራጭ ኮሚቴም እርሳቸውን ስውድድር ለማቅረብ እጅግ ተቸግሮ የነበረው ከቤተ ክርስቲያኒቱ የአብነት ትምህርቶች አንድም አንኳን ይዘው ባለመገኘታቸው ነበር።

ይሁን እንጂ ወደ አዲስ አበባ በመምጣት በቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ኮሌጅ ዘመናዊ ትምህርት ተምረዋል። በትምህርት ላይም አያሉ፤ አንድ ጥቁር አሜሪካዊ፤ ኢትዮጵያን ሊገበኝ መጥቶ ሳለ፤ ለብዙ ኢትዮጵያውያን ነጻ የትምህርት ዕድል አስጣለሁ ብሎ ለመንበረ ፓትርያርክ ጽ/ቤት ጥያቄ በማቅረቡ ከአሥራ ሦስት ያላነሱ ወጣቶች በዚያ ሰው ምክንያት ወደ አሜሪካን ከወጡት መካከል አባ ሳለክ ማርያም ማንደፍሮ (አቡነ ይበሐቅና) አባ ገብረ መድኅን ገብረ ዮሐንስ (የአሁኑ ሕገ ወጥ ፓትርያርክ) ዋና ዋናዎቹ ነበሩ። እነዚህ ሁለቱ መነኮሳት ሲሆኑ፤ ሌሎቹ ግን መጠነኛ የቤተ ክርስቲያን ትምህርት ያላቸው ነበሩ።

ነጻ ትምህርት አስተምራለሁ ብሎ ያወጣቸው ጥቁር አሜሪካዊ ግን የተናገረውን ለማድረግ እቅም የሌለው በመሆኑ ገና ከጉዞ ጀምሮ ብዙ ችግር ገጥሟቸው እንደነበር አብረው የነበሩ ጓደኞቻቸው መስክረዋል። በመጨረሻ ከብዙ እንግልት በኋላ ሁለቱ መነኮሳት አባ ሳለክ ማርያም ማንደፍሮ (አቡነ ይበሐቅ) እና አባ ገብረ መድኅን ገብረ ዮሐንስ (ሕገ ወጥ ፓትርያርክ) በቅዱስ ቫላድ መር መንፈሳዊ ኮሌጅ ገብተው እንዲማሩ ዕድል ሰላገኙ የመጀመሪያ የቲኦሎጂ ዲፕሎማቸውን በዚሁ ትምህርት ቤት አግኝተ

⁹ ዜና መዋዕል ገጽ 43

ዋል። በመቀጠልም በተሰያዩ የአሜሪካ ት/ቤቶች ገብተው የተሰያዩ የቴክኖሎጂ ዲግሪዎች እንዳገኙ ይነገርላቸዋል።

ትምህርት ከጨረሱ በኋላም ወደ ኢትዮጵያ ተመልሰው በልዩ ልዩ የሥራ ቦታዎች ተመድበው እንደሠሩ ይነገርላቸዋል። ይህ ሁሉ ግን አባ ገብረ መድኅንን አሁን ላሉበት ቦታ ብቁ አያደርጋቸውም። በእርግጥ ወያኔ የመደባቸው አስመራጭ ኮሚቴዎች እርሳቸውን ስለጩኔነት በሚያቀርቡበት ጊዜ እንደመመዘኛ አድርገው ያቀረቡላቸው እውቀትን ገዳማዊ ሕይወትንና መልካም ሥነ ምግባርን ሳይሆን የእንግሊዝኛ ቋንቋ ችሎታን ብቻ ነበር። ሁኖም ግን የእንግሊዝኛ ቋንቋ ችሎታ ብቻውን ፓትርያርክ ለመሆን ይቅርና የእምነቱ ተከታይ ለመሆን የሚያበቃ መመዘኛ እንኳን ሊሆን አይችልም። ኮሚኒስቶችም፣ የፖለቲካ ሰዎችም፣ እነ አቶ መስለም ሳይቀር የእንግሊዝኛ ቋንቋ ይችላሉና። ከዚህም ጋር አባ ገብረ መድኅን ተማሩት ከተባለው ትምህርት አንጻር ሲታዩ ማስተዋል የጎደላቸው፣ መሰማትና ማዳመጥ የማይችሉ የራሳቸውን ሐሳብ ብቻ በአንባባ ገነንነት ከማሸከም ውጭ የሰውን ሐሳብ መቀበል የማይፈልጉ ሰው ናቸው። እንደዚህ ዓይነት ሰው ደግሞ እንኳን ለመሪነት ለክርስትናው አባልነትም የሚበጅ አይደለም።

በጠቅላላው አባ ገብረ መድኅን ከተማሩት የውጭ ሀገር ትምህርት አንጻር ሠሩት የተባለው ሥራ ሁሉ ጠንካራ ጎነና ደካማ ጎኑ ሲገመገም፤ ደካማ ጎናቸው በእጅጉ ለመዝናኛ እንደሚገኝ ይሠሩት የነበረውና አሁንም ለየሠሩት ያለው መጥፎ ሥራቸውና ታሪካቸው ያሰረዳል።

አባ ገብረ መድኅንን ከትውልዳቸው ጀምሮ የሚያውቋቸው ሰዎች እንደሚያሰረዱት በእልክኝነትና በግልፍተኝነት የሚታወቁ እንደሆኑ ጊዜም የአለም መታወክ ችግር ያለባቸው ሰው እንደሆኑ መሰከረዋል። ይህ የአለም መታወክም ከወላጅ ለባታቸው በዘር የተወረሰ እንደሆነ የአለም መታወክ ችግር የነበረበትን ወንድማቸውን በማሰረጃነት ያቀርባሉ። የነገሩን እውነተኛነት ለማረጋገጥ

ገጥ የኖሩበትንና የሠሩበትን ቦታ መመልከት በቂ ነው። አሁን ካሉበት ሕገ ወጥ የሥልጣን ደረጃ ጀምሮ፣ ተራ ተማሪና ሰሞንኛ አሰከ ነበሩበት ድረስ፣ በማሰመሰል ካልሆነ በቀር በእውነት መንፈሳዊና ሰላማዊ ሰው ሁነው ታይተው አያውቁም። ይህም ማለት እውቀትም ሥነ ምግባርም መንፈሳዊ ሕይወትም የሌላቸው ግብዝ የፖለቲካ ሰው ብቻ ናቸው ማለት ነው።

ስለ አባ ገብረ መድኅን ማንነት እያጠናን ሰንሄድ እርሳቸውን ለማምገስ ተብሎ፣ በተጻፈው ጽሑፍ ሳይጻፉ ያህል እድርባዮችና ሐሰተኞች እንደሆኑ ማረጋገጥ እንችላለን። ጽሑፉ አባ ገብረ መድኅንን ትልቅ ሰው ለማድረግ ሲል አባ ገብረ መድኅን የነበሩበትን ገዳም ታላቅነት ሲገልጽ «ሰላም የሰፈነበት፣ ልጆች የሆኑ ተማሪዎች ሳይጋፋና ሳይገላመጡ በእኩልነት ምግብ ሲቀርብላቸው ያየንበት አኩሪና በረከት ያልተሰየው ታላቅ ገዳም መሆኑን ተመልከተን ቤተ ክርቲያንን የሚያኮራ ሁኖ አግኝተነዋል። በሌሎች ቦታዎች አንዳንድ ጊዜ እንደሚደረገው በምግብ ጊዜ ልጆች ውጡ፣ ራቁ፣ ተብለው ሳይገፉ የፍቅር አቀባበል ሲደረግ ላቸውም አይተናል»¹⁰ ይላል።

ይህ ጽሑፍ ምን ያህል ሐሰትን ለመግለጽ የተካኑ ሰዎች እንደጻፉት ለመረዳት እንችላለን። ጽሑፍቱ፣ ጽሑፍት ፈረሳውያን በመሆናቸው ከእውነት ርቀው አባ ገብረ መድኅንን ለማሰደስት ብቻ ስለጻፉት፣ በሌላው የኢትዮጵያ ገዳማት ትምህርት ቤቶች የሌለ ትሕትናና ፍቅር ቢጽ ከዚያ ገዳም ብቻ እንደሚገኝ መጻፍ ሐሰተኝነት ብቻም ሳይሆን ዘረኝነትንም፣ ከፋይነትንም፣ አንዱን ከሌላው ዝቅ አድርጎ ማየትንም የሚሰብክ ጽሑፍነው።

በዚህ ጽሑፍ መሠረት ገዳሙ አባ ገብረ መድኅን ስለነበሩበት ብቻ የእርሳቸው ረድኢትና በረከት ሰላልተሰየው አሁን የሚማሩትን ሕፃናት ከሌሎቹ ገዳማት ሕፃናት የተለዩ መላእክት አስመስሎ፣ ለማቅረብ የተደረገ የግብዝነት ጽሑፍ ነው። ምክንያቱ አባ ገብ

¹⁰ ዜና መዋዕል ገጽ 46

ረ መድኅን የነበሩበትና አሁንም ያሉበት ሁሉ አስከ ደም መፍሰስ ድረስ ሰላም የሰሸ ነውና።

ይኸው ጽሑፍ የአባ ገብረ መድኅንን ሥርዓተ ምንኩስና ሲያትት «ዲያቆን ገብረ መድኅን ገብረ ዮሐንስ ከሕፃንነታቸው ጀምረው ያደጉበትን ገዳማዊ ኦሮ ለመቀጠል ባላቸውጽኦላ መንፈሳዊ ዓላማ መሠረት፤ ትሕትና እየፈጸሙ ለእባቶች እየታዘዙ ባደጉበት በእንዳባ ገራማ ገዳም በመምህር ገብረ መድኅን (የገዳሙ አበምኔት) በነበሩ እጅ መዐርገ ምንኩስና ተቀብለው ገዳማዊ ኦሮን መከተል ጀመሩ» ይላል።

የአባ ገብረ መድኅንን የምንኩስና ታሪክ የሚያውቁ አብሮ አደጎቻቸው የሚተርኩት ግን ከዚህ እጅግ የተለየ ነው። እንደሚታወቀው የትግራይ ገዳማት የሚተዳደሩት በሀገሪቱ በሚገኘው ለእርሻ እገልግሎት በሚውለው መሬት ነው። በመሆኑም በግብርና የሚተዳደረው ኅብረተ ሰብ መሬቱን የሚያገኘው ከገዳሙ ተጠምኖ ነው። ይህ ሥርዓት እንደ እነ አባ ገብረ መድኅን ያሉ ጮሌ የስም መነኮሳት እንዲመነኩሱ የሚያደርጋቸውበገዳሙ ስም መሬትና ጥቅም ለማግኘት ነው። በዚህ መሠረት አብሮ አደጎቻቸው እንደተናገሩት አባ ገብረ መድኅን የመነኮሱት የገዳሙን የመሬት ጥቅም ለማግኘት እንጂለምናኔ አይደለም። በመሆኑም ስምንና ያልመነኮሱት አባ ገብረ መድኅን ገዳሙንም ምንናውንም ትተው አዲስ አበባ ከተማ ገቡ።

ይህ ማለት ግን ከትግራይም ሆነ ከሌሎቹ የኢትዮጵያ ገዳማት እውነተኛ መናንያን የሉም ማለታችን አይደለም። ለማለት የፈለግን ውያን ጊዜም ሆነ አሁንም በአስመሳይ ምንኩስናቸው ቤተክርስቲያንን ያሳፈሯትን የአባ ገብረ መድኅንን ባሕርይ ለመግለጽ ብቻ ነው። በእጠቃላይ ስለ አባ ገብረ መድኅን ሊቅነት፤ ሠራተኛነትና ታታሪነት ሐሰት መሆኑን ለማረጋገጫ ይህንን ዘንድ፤ ሁለት ማስረጃዎችን እቅርብን ይህን አሳብ እንደመድመዋለን።

አንደኛው ስለምሁርነታቸው የተሰጠው የሐሰት ምስክርነት ነው። የኸው የሐሰት መጽሐፍ ያስተማራቸውን ሐሳብ ጠቅሶ እንደሚከተለው አስቀምጦታል። «ሰሜ መምህር ጳውሎስ ተድላ ይባላል። ዕድሜዬ ፹፯ (87) ዓመት ነው። ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ መዝገብ ቅዳሴ ተምረው በመምህርነት የተመረቁት ከአኔ ነው»¹¹ ይላል።

ይህንን ሐሳብ እውነት አድረጎ ለመቀበል ሁለት ችግሮች ይታዩበታል። አንደኛ መምህር ጳውሎስ ራሳቸው አባ ገብረ መድኅንን የቅዳሴ መምህር እድርጎ ለመመረቅ መብትየላቸውም። እንደ ተማሪ የቅዳሴ መምህር ለመባል ደብረ ዓባይ ሂደ ከሁለት ዓመት ያላነሰ ጊዜ በመኖር የእውቀት ብቃቱ ሲረጋገጥለት በዋናው የደብረ ዓባይ መምህር ሲመስክርለትና የምስክር ወረቀት ሲሰጠው ብቻ ነው፤ በመምህርነት ተመረቀ የሚባለው እንጂ፤ እንደነ መምህር ጳውሎስ የሕፃናት አስተማሪ መርቂአለሁ ቢል ጨዋታ እንጂ እውነት ሊሆን አይችልም።

ሁለተኛው የሁለቱ የዕድሜ መቀራረብ ችግር ነው። መምህር ጳውሎስ ተድላ ይህን ምስክርነት ሲሰጡ፤ ፹፯ (87) ዓመታቸው ነው። የአባ ገብረ መድኅን ደግሞ ፸፫ (73) ዓመታቸው ነው። በሁለቱ መካከል ያለው የዕድሜ ልዩነት (1፬) አሥራ አራት ዓመት ብቻ ነው። መምህር ጳውሎስ አባ ገብረ መድኅንን በቅዳሴ መምህርነት ሲመርቁ የለንት ዓመት ልጅ ቢሆኑ ነው? ከዚህም በመነሣት በትግራይም በአዲስ አበባም ተማሩት የተባለው የአብነት ትምህርት ሁሉ እንደዚሁ ውሸት ነው።

ከውጭ ሀገር ተመልሰው ሠሩት የተባለውም ሁሉ እንደዚሁ ብዙ ችግር አለበት። ለምሳሌ አንዱን አንጥቀለ፤ «ለአባ ገብረ መድኅን ገብረ ዮሐንስ አዲስ አበባ፤ በኢትዮጵያኦርቶዶክስ ተዋሕዶ

¹¹ ዚና መዋዕል ፲፮ 44

ቤተክርስቲያን ምክትል ሥራ አስኪያጅ ሁነው አንዲሠሩ እናስታውቃለን። ፊርማ አባ ቴዎፍሎስ»¹² ይላል።

ይህንን ደብዳቤ በእውነት ላስተዋለው ሰው፤ ምን ያህል የአጭብ ርባሪነት ሥራ እንደተሠራበት መረዳት ይቻላል። ጠቅላይ ባለሙያዎች ስማቸው ምስት ጥያቄዎችን ያስነሣል። አንደኛ የምን ዓይነት ምክትል ሥራ አስኪያጅነት? ሁለተኛ ከየትኛው የሥራ ምድብ ተነሥተው ወይም ጨምረው ይህን የሥራ ምደባ አገኙ? ሦስተኛ አቡነ ቴዎፍሎስ ይህን ሥልጣን ለመስጠት መብት ነበራቸው ወይ? በመጨረሻም ስለባ ገብረ መድኅን የተጻፉት ደብዳቤዎች በሙሉ አውነተኛ ስለ መሆናቸው የቤተ ክርስቲያኒቱ ዓርማ፤ ማኅተም፤ የመዳቢውን ባለሥልጣን ማንነቱን የሚያረጋግጥ የእጅ ማኅተምና ፊርማ ስለሌለበት አባ ገብረ መድኅን ሠሩትና ተመደቡበት ተብሎ ስመረጃነት የቀረበው ደብዳቤ ሁሉ ለማስመሰያና ለማጭበርበሪያ አንዲያገለግል አሁን የተሠራ ልብ ወለድ አንጂ አውነተኛ ማስረጃ ሊሆን አይችልም። ወያኔ እንኳን አዲስ የውሸት ደብዳቤ መሥራት ይቅርና ሕግን አፍርሶ የአገርን ዳር ደንበር ቆርሶ ለባዕድ ሲሰጥና አገርንም ያለ ባሕር በር ሲያስቀር ቅር አላለውም።

ትውልድ፤ አድገት፤ ትምህርት በሚል ነጥብ ተነሥተን ስለ አባ ገብረ መድኅን ማንነትባጭሩ የገለጥነው ይህንን ይመስላል። ከዚህ ቀጥሎ ስለ ጽሑፍናቸው ሹመትና ከጽሑፍ በኋላ ስለ ሠሩት ባጭር ባጭሩ እንገልጻለን።

¹² ዜና መዋዕል ገጽ 57

5. 2 የጽሑፍ ሹመት፤

መቼም አንድ ሰው ስጉድ ከተፈጠረ የሚሠራቸው ሥራዎች ሁሉ አንዲሁ የሚያስገርሙ ናቸው። ይህም ጉድ በመልካም ወይም በመጥፎ ጎን ሊሆን ይችላል። የአባ ገብረመድኅንን ታሪክ ስናጠና አስከ አሁን ያየነው ብዙ የሐሰት አስገራሚነት እየደነቀን ላለበጽሁና ሹመታቸው ደግሞ ይበልጥ አስገራሚና አስደናቂ የማጭበርበር ታሪካዊ የሆነሥራ ይታይበታል።

ይኸው የአባ ገብረ መድኅን የማጭበርበሪያ የሐሰት ዜና መዋዕል የአባ ገብረ መድኅንን ሹመት አስመልክቶ የሚከተለውን አስፍሮ አል። ጽሑፉ መስከረም 12 ቀን 1968 ዓ/ም ስለተደረገው የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ ይገልጻል፤ ጠቅላላ ስለጉባኤውና ስለተሰበሰቡ ዎቹ ሰገልጽ፤

«የኢትዮጵያ ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ በተቀመጡበት፤

ብፁዕ አቡነ ያዕቆብ፤

ብፁዕ አቡነ ጢሞቴዎስ፤

ብፁዕ አቡነ ሉቃስ፤

ብፁዕ አቡነ አብርሃም፤

ብፁዕ አቡነ መቃርዮስ ሰብሰባ አድርገዋል።

የሰብሰባው ምክንያት ስለ ኢጲስ ቆጶስ ምርጫ ጉዳይ የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ በሰፊው ተነጋግሮበታል። በተደረገውም ንግግር ሰውጭ አገር አብያተ ክርስቲያናት ግንኙነትና የማኅበራዊ ኑሮ አገልግሎት አንድ ኢጲስ ቆጶስ መርጦ መሾም አስፈላጊ በመሆኑ በግብረ ገብነታቸውና በትምህርታቸው ከታወቁት መነኮሳት መካከል አባ ገብረ መድኅን ገብረ ዮሐንስ ስዚሁ ስታሰበው የኢጲስ ቆጶስነት ሹመት ብቁ ሁነው ስለተገኙ በቅዱስ ሲኖዶስ መራጭነት አንዲሾሙ ወስኗል። የጉባኤው አባላት ፊርማ»¹³ ይላል።

¹³ ዜና መዋዕል ገጽ 64

ቤተክርስቲያን ምክትል ሥራ አስኪያጅ ሁነው አንዲሠሩ እናስታውቃለን። ፊርማ አባ ቴዎፍሎስ»¹² ይላል።

ይህንን ደብዳቤ በእውነት ባስተዋለው ሰው፤ ምን ያህል የአጭብ ርባሪነት ሥራ አንደተሠራበት መረጃት ይቻላል። ጠቅላይ ባለ መልኩ ሰማባየት ሦስት ጥያቄዎችን ያስነሣል። አንደኛ የምን ዓ ይነት ምክትል ሥራ አስኪያጅነት? ሁለተኛ ከየትኛው የሥራ ምድብ ተነሥተው ወይም ጨምረው ይህን የሥራ ምደባ አገኙ? ሦስተኛ አቡነ ቴዎፍሎስ ይህን ሥልጣን ለመስጠት መብት ነበራቸው ወይ? በመጨረሻም ለአባ ገብረ መድኅን የተጻፉት ደብዳቤዎች በሙሉ እውነተኛ ስለ መሆናቸው የቤተ ክርስቲያኔቱ ዓርማ፣ ማኅተም፣ የመዳቢውን ባለሥልጣን ማንነቱን የሚያረጋግጥ የአጅ ማኅተምና ፊርማ ስለሌለበት አባ ገብረ መድኅን ሠሩትና ተመደቡበት ተብሎ ለመረጃነት የቀረበው ደብዳቤ ሁሉ ለማስመሰያና ለማጭበርበሪያ አንዲያገለግል አሁን የተሠራ ልብ ወለድ እንጂ እውነተኛ ማስረጃ ሊሆን አይችልም። ወያኔ አንኳን አዲስ የውሸት ደብዳቤ መሥራት ይቅርና ሕግን አፍርሶ የአገርን ዳር ደንበር ቆርሶ ለባዕድ ሲሰጥና አገርንም ያለ ባሕር በር ሲያስቀር ቅር አላለውም።

ትውልድ፣ አድገት፣ ትምህርት በሚል ነጥብ ተነሥተን ስለ አባ ገብረ መድኅን ማንነትባጭሩ የገለጥነው ይህንን ይመስላል። ከዚህ ቀጥሎ ስለ ጽጽብናቸው ሹመትና ከጽጽብና በኋላ ስለ ሠሩት ባጭር ባጭሩ አንገልጽለን።

¹² ዚና መዋዕል 78 57

5. 2 የጽጽብና ሹመት፤

መቼም አንድ ሰው ስጉድ ከተፈጠረ የሚሠራቸው ሥራዎች ሁሉ አንዲሁ የሚያስገርሙ ናቸው። ይህም ጉድ በመልካም ወይም በመጥፎ ጎን ሲሆን ይችላል። የአባ ገብረመድኅንን ታሪክ ስናጠና እስከ አሁን ያየነው ብዙ የሐሰት አስገራሚነት አየደነቀን ባለበጽጽብና ሹመታቸው ደግሞ ይበልጥ አስገራሚና አስደናቂ የማጭበርበር ታሪካዊ የሆነሥራ ይታይበታል።

ይኸው የአባ ገብረ መድኅን የማጭበርበሪያ የሐሰት ዜና መዋዕል የአባ ገብረ መድኅንሹመት አስመልክቶ የሚከተለውን አስፍሮ አል። ጽሑፉ መስከረም 12 ቀን 1968 ዓ/ምስለተደረገው የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ ይገልጻል፤ ጠቅላላ ስለጉባኤውና ስለተሰባሳቢዎቹሲገልጽ፤

«የኢትዮጵያ ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ በተቀመጡበት፤

ብፁዕ አቡነ ያዕቆብ፤

ብፁዕ አቡነ ጢሞቴዎስ፤

ብፁዕ አቡነ ሉቃስ፤

ብፁዕ አቡነ አብርሃም፤

ብፁዕ አቡነ መቃርዮስ ስብሰባ አድርገዋል።

የሰብሰባው ምክንያት ስለ ኢጲስ ቆጶስ ምርጫ ጉዳይ የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ በስፊው ተነጋግሮበታል። በተደረገውም ንግግር ሰውጭ አገር አብያተ ክርስቲያናት ግንኙነትና የማኅበራዊ ኑሮ አገልግሎት አንድ ኢጲስ ቆጶስ መርጦ መሆኑን ለመሆኑ በግብረ ገብነታቸውና በትምህርታቸው ከታወቁት መነኩሳት መካከል አባ ገብረ መድኅን ገብረ ዮሐንስ ስዚሁ ስታሰበው የኢጲስ ቆጶስነት ሹመት ብቁ ሁነው ስለተገኙ በቅዱስ ሲኖዶስ መራጭነት አንዲሾሙ ወሰኗል። የጉባኤው አባላት ፊርማ»¹³ ይላል።

¹³ ዚና መዋዕል 78 64

ይሕ በቃሰ ጉባኤ ስም የተሠራ ጽሑፍ በደንብ ለተመለከተው አ ጅግ በጣም ብዙ ችግሮች አሉበት።

1ኛ. የኢትዮጵያ ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ በ ተቀመጡበት ይላል። ይሕ እጻጻፍ ሐሠተኛ ጽሑፍ ስመሆኑ የጉባ ኤውን እጅግ ዓላማ መጀመሪያ አስማስቀመጡ፤ የቅዱስ ፓት ሮያርኩን ሙሉ የማዕረግ ስምና የሰብሳቢነት ሥልጣን በትክክል ባስማስቀመጡ። ጸሐፊው በጊዜው ከቦታው ያልነበረ፤ ከልቡ አ ፍልቆ ያልተደረገውን በሐሠት ድርሰት አባ ገብረ መድኅንን ሕጋ ዊ ለማድረግ የተሠራ የሐሠት ምስክርነት መሆኑን ጽሑፉ ያረጋግ ጣል።

2ኛ. ይኸው ሐሠተኛ ጽሑፍ፤ በጉባኤው አባልነት ያስቀመጣቸው ን ጸጳሳት ስም ዝርዝር፤ ሀገረ ሰብክታቸውን ሰላልጠቀሰ ጸሐፊ ው በኋላ ከሰው ስምቶ በዘመኑ የነበሩትን ጸጳሳት ስም በከፊል አፋ እንዳመጣሰት የጸፋቸው እንጂ በሰብስባውና በቦታው ስመኖ ሬቸው ማረጋገጫ የለም። ስለዚህ በአባ ገብረ መድኅን የኢጲስ ቆጶስነት ሹመት እነዚህ ጸጳሳት ተሰማምተዋል ብሎ መጻፍ ዓይን ያወጣ ሐሠት ነው። እነዚህ ጸጳሳት እንደጸሐፊው አባባል፤ ተሰ ማምተዋል ብንል እንኳን በዚያ ጊዜ ከአሥራ በድስት በላይ ከነ በሩት ጸጳሳት ተለይተው የአምስቱ ጸጳሳት ብቻ ስም የተመዘገበ ው በምን ምክንያት ነው? ይህ ከሆነ ጉባኤው የተካሄደው አሥራ አንዱ የሲኖዶስ አባላት በሌሉበት ነው ማለት ነው። ስለሆነም የአባ ገብረ መድኅን የጽሑፍ ሹመት የተካሄደው ያስ ቅዱስ ሲ ኖዶስ ፈቃድ ነው ማለት ነው። ነገር ግን በኋላ ዜና መዋዕሉን የጻፈው ሐሰተኛ ጸሐፊ የአባ ገብረ መድኅንን የጽሑፍ ሹመት ቅዱስ ሲኖዶስ የተሰማማበት ስማስመስመሰል ያዘጋጀው ልቦ ወለ ድ ድርሰት ነው።

3ኛ. የሰብስባውን ምክንያት በሰ ኢጲስ ቆጶስ ምርጫ ጉዳይ ሲገ ልጽ «በሰ ኢጲስ ቆጶስ ምርጫ ጉዳይ ይላል»። ዝቅ ብሎ «እን ድ ኢጲስ ቆጶስ መርጦ መሾም አስፈላጊ በመሆኑ» ይላል። ነገር

ግን በአጩነት የቀረቡ ሌሎች ሁለት ቆሞባት ነበሩ። የአባ ገብ ረ መድኅን ለአጩነት መቅረብ፤ እውነት ቢሆንና የቅዱስ ሲኖዶ ሰ ጉባኤ የተወያየበት ቢሆንና፤ ቃሰ ጉባኤውን የጻፈው ሰው በቦ ታው ተገኝቶ እውነተኛ ቃሰ ጉባኤ ሠርቶ ቢሆን ኑሮ፤ የሦስቱን ም ቆሞላት የሰም ዝርዝር አብሮ ያቀርብ ነበር።

ሁኖም ጸሐፊው ሐሠተኛ ስለሆነና ያላየውንና ያልተደረገ ታሪክ ሰለጸፈ፤ እውነተኛቸን ሁለቱን አጩዎች በቃሰ ጉባኤው አብሮ አ ልጸፋቸውም። ስማስመስል በተዘጋጀው የሐሰት ቃሰ ጉባኤ ላይ «በቅዱስ ሲኖዶስ መራጭነት» አባ ገብረ መድኅን እንዲሾሙ ወስኗል፤ ይላል። ይህ ማለት ሲኖዶሉ እንደመረጣቸው ስማስመስ ል የተጻፈ እንጂ፤ እውነተኛ በወቅቱ የነበረው የሲኖዶስ ወላኔ አ ይደሰም። በአጠቃላይ አባ ገብረመድኅን በሲኖዶስ ምርጫ ተሹ መዋል ብሎ ቃሰ ጉባኤ መሥራት እንደሌላው የሐሠት ታሪካቸ ው ሁሉ ይሕም ሐሰት ነው።

እውነተኛውና መሠረታዊ የሆነው የጽሑፍ ሹመታቸው ታሪክ ግ ን በወቅቱ ከነበሩት የሲኖዶስ አባላት የተገኘው መረጃ የሚከተለ ው ነው።

1ኛ. አባ ገብረ መድኅን ለኢጲስ ቆጶስነት ሹመት በቅዱስ ፓትር ያርኩ በአቡነ ቴዎፍሎስ ለአጩነት ተጠቁመው እንደ ነበር እው ነት ነው ብስዋል፤ ባስታረኩቹ። ሁኖም ግን በሦስት ምክንያቶች አባ ገብረ መድኅን ለአጩነት ባያልፉ ቀርተዋል። ከአጩነት እን ዲወድቁ ያደረጓቸው ሦስቱ ምክንያቶችም፤ አባ ገብረ መድኅን በኦሯቸውና በሕይወታቸው የሚያባዩላቸው አፍአዊ ባሕርያት ሰ ውስጣዊ መንፈሳዊነታቸውና አባታዊ ብቃታቸው አጠራጣሪ ሰላደ ረጓቸው እነዚያን አፍአዊ ባሕርያት አስከሚያስተካክሎ ድረስ ለ ሹመቱ ብቁ አይደሉም ተብሰው ነበር። እነዚህም ውስጣዊ ማንነ ታቸውን ጥርጣሬ ላይ የጣሉላቸው አፍአዊ ባሕርያቶቻቸው

ሀ. አባ ገብረ መድሃኑን ቆባቸውን ጥለው በምትኩ የሕንዶችን እ ለላም መስል አባና (ኮ ፍያ፣ኩፍታ) ያደርጉ ስለነበር።

ለ. ቀሚሳቸውን ጥለው በምትኩ መኳንንት ለመምሰል የመኳንን ቱን ካፖርት ይለብሱ ስለነበር ይህም የአለባበስ ሥርዓት ቆባ ቸውን የጣሉ መነኮሳት የሚያሳዩት የአለባበ ለና የኑሮ ስልት ስለሆነ።

ሐ. እውነተኛ መነኮሳትና ገዳማውያን የቤተክርስቲያን አባቶች ከሚኖሩበት ክልል ወ ጥተው፤ በቡና ቤት ይኖሩ ስለነበር።

ከቡና ቤት አምጥተው ሾሙ አንባልም በማለት የአባ ገብረ መድ ሃኑን የጽጽብና የአጩነት ጥቆማ የቅዱስ ሲኖዶስ አባላት ላይቀበ ሉት ቀርተዋል። በዚህም ምክንያት ስለ አባ ገብረ መድሃኑን የጽ ጽብና ሹመት በቤተ ክህነት መዝገብ ቤት ፋይል ሁኖ አልተገኘ ም ነበር። ምክንያቱም የኢጲስ ቆጶስነት ሹመታቸውን ቅዱስ ሲ ኖዶስ ሰላልተቀበለው ታሪካቸው ተመዝግቦ አልተገኘም።

በዚያ ወቅት በአየውሩ አየታተመ ይወጣ የነበረው ድምፅ ተዋሕዶ ጋዜጣ የሁለቱን ተሟላ አጩዎች አባቶች ታሪክ በአትሙ ሲያ ወጣ፤ የአባ ገብረ መድሃኑን ስምና ታሪክ በአትሙ አሳወጣም። ምክንያቱም ሲኖዶሱ ሰላልተቀበላቸውና በመመዘኛው ተመዝነው ስለ ወደቁ ነበር። ጥያቄው ሲኖዶሱ ካላጸደቀ መመዘኛውንም ከላለፉ አንዴት ሊሾሙ ችሉ? ጉድ ነው! ያልነውም ለዚህ ነው። ጉድ! የተባለበት ምክንያትም አባ ገብረመድሃኑ ከላይ በተዘረዘሩ ት ምክንያቶች ለኢጲስ ቆጶስነት ብቁ አለመሆናቸውና መውደቃ ቸው ሲነገራቸው አንድ አደገኛ የሆነ የማጭበርበሪያ ዘዴ ሠርተ ዋል። ይህን የማጭበርበር ዘዴ የታሪኩ ምንጮቻችን በሁለት መንገድ ገልጸውታል።

አንደኛው መንገድ አባ ገብረ መድሃኑን አደረጉ የተባሉት ከሹመ ቱ ቀደም ባሉት ሁለትቀናት ለኢጲስ ቆጶስነት አጩ ሁነው እን ደቀረቡ በማስመሰል በቅዱስ ፓትርያርኩ ግቢቢታዩ ውሰው አድ ረዋል። ይህንን መሠረት አድርገው በሹመቱ ቀን ከእውነተኛቸ

ተሟላዎች ቀድመው በቦታው በመገኘት የመካከለኛውን ወንበር ይዘው ተቀምጠው ተገኝተዋል ያሉ ባለታሪኮች አሉ።

ሁለተኛዎቹ ባለታሪኮች ግን አባ ገብረ መድሃኑን በተለመደው እስ መላይነታቸው ተጠቅመው የሥነ ሥርዓቱን ዝግጅት ኃሳፊነት ከ ቅዱስ ፓትርያርኩ የተቀበሉ መሰለው ቀደም ብለው ከቦታው በ መገኘት ለሦስት ተሟላዎች ሦስት ወንበሮች አስደርድረው አርሳ ቸው የመካከለኛዋን ይዘው ዝግጅቱን የሚቆጣጠሩ በመምሰል ተ ቀምጠው አየተጠባበቁተገኝተዋል። ይህን ማጭበርበር ሰማድረግ ም «የገበያ ግርግር ለቀጣፊ በጀው» እንደ ተባለው ወቅቱ የግርግ ር እና የሸግግር ወቅት በመሆኑ የቦታው ባዶነት ማጭበርበሩን ለ ማድረግ ረድቷቸዋል።¹⁴

ከዚህ ለየት ያለው ምክንያት ግን ሲኖዶሱ አባ ገብረ መድሃኑን ሲጥላቸው፤ ቅዱስ ፓትርያርኩ በግላቸው በሹመቱ ቀን ቀድመው ከቦታው አንዲገኙ ነግረዋቸው የመካከለኛውን ቦታ/ወንበር ይዘ ው ተቀምጠው ተገኝተዋል።

አንደኛው ቀድሞ ደርግ ቅዱስ ፓትርያርኩ ኢጲስ ቆጶስነትን እንዳ ይሾሙ አግዶአቸው ነበር። ሁኖም ግን ቅዱስ ፓትርያርኩ አቡነ ቴዎፍሎስ በራሳቸው ፈቃድ ኢጲስ ቆጶስነቱን ሹመዋል። በዚህ ጊዜ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ያለ ደርግ ፈቃድ ኢጲስ ቆ ጶስነትን በመሾማቸው ከደርግ ጋር ተጣልተዋል። ያለ ሲኖዶሱ ፈ ቃድ አባ ገብረ መድሃኑን በመሾማቸው ደግሞ ለሲኖዶሱ የማይ ታዘዙ አንባገንን ተብለው ከሲኖዶሱ አባላት ጋር ከፍተኛ የሆነ ልዩነት ተፈጥሯል። ይህም ሁኔታ ለመታሰራቸው ከምክንያቶች አንዱ ምክንያት ነበር በማለት ባለታሪኮቹ አስምረውበታል። በዚ ህም ተባለ በዚያ አባ ገብረ መድሃኑን የኢጲስ ቆጶስነቱን መዐርግ በቅዱስ ሲኖዶሱ ሕጋዊ ፈቃድ ሳያሆን በግል ፈቃድ ተሹመውታ ል።

¹⁴ በሞት የተሰዩት በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ላይም የፈረመት መረጋገጥ ሲኖዶም ካካሄዱት አንዱ የነበሩት አቡነ መቃርብ በወትሮ ለብዴሊ ወትዳስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ሁኔታ የበጡት መረጃ

በዚህ ጊዜ ደርግ ይህንን የኢ.ጲ.ሰ ቆጶሳቱን ሹመት ምክንያት አድርጎ፤ ሻሚውን ቅዱስ ፓትርያርኩንና ተሻሻላቸውን ኢ.ጲ.ሰ ቆጶሳት ሁሉንም አስር ቤት ወርውሯቸዋል። ከዓመታት በኋላም ኢ.ጲ.ሰ ቆጶሳቱ ከአስራት ሲፈቱ ቅዱስ ፓትርያርኩ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነቴዎፍሎስ ግን በግፈኛውና በአረመኔው በደርግ በግፍ አንደታ ሰሩ በግፍ ተገድለዋል።

ሦስቱ አስረኞች ኢ.ጲ.ሰ ቆጶሳት፤ ማለትም ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ፤ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስና አባ ጳውሎስ (የአሁኑ ሕገ ወጥ ፓትርያርክ አባ ገብረ መድኅን) ከአስራት ሲፈቱ ከደርግ መንግሥት የተሰጣቸውን የመፈቻ ደብዳቤ ዜና መዋዕላቸው ሲገልጥ፤ «ብፁዕ አቡነ ጳውሎስና ሌሎችም ሲቃን ጳጳሳት፤ ከአስራት ሲፈቱ፤ የተሰጣቸው ደብዳቤ በጥርጣሬ ተይዘው በቁጥጥር ሥር ከቆዩ በኋላ በነጻ ተሰቀዋል የሚል ነበር» ይላል።

በዚና መዋዕላቸው አስከ አሁን ካየነውና ከተደረተው ሁሉ «በጥርጣሬ ተይዘው በነጻ ተሰቀዋል»¹⁵ የምትሰው ዐረፍተ ነገር ብቻ አውነት ናት። ደርግና ወያኔ ሁለታቸውም በፍርሃት የተሞሉ የነፍስ ገዳይ ቡድኖች ስለሆኑ የጠረጠሩትን ሁሉ በማሰርና በመግደል የታወቁ ናቸው። ከአስር ቤት ከወጡ በኋላም ቀጣዩን ሕይወታቸውን ይኸው ዜና መዋዕል አንዲህ በማለት ገልጾታል።

«የብፁዕነታቸው ስም (ጳውሎስ) አንዳይጠራ ሲደረግ ቆይቶ፤ ለስም ያህል የትንሣኤ ማተሚያ ቤት የበላይ ኃላፊ፤ ቀጥሎም በተጨማሪ የቅዱስ ጳውሎስ ከፍተኛ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት ዲን ሁነው አንዲሠሩ በቁም አስራት ከቆዩ በኋላ፤ በደርግ ውስጣዊ መልአክተኞች በጡረታ አንዲገሰሉ ተደረገ» ይላል።

አጭበርባሪውና አድርባዩ ጸሐፊ ለአባ ገብረ መድኅን ሲባል ከሰማይ ልዩ ሥራ ይወርድላቸው ይመስል የሁለት መምሪያዎች ኃላፊ ሁኖ ከመመደብ ሌላ የተነፈጋቸው የላቀ ሥራ ያለ ይመስል ለይምስል የሁለት ድርጅቶች ኃላፊ ሁነው ተመደቡ ይላል። የአ

¹⁵ ዜና መዋዕል ገጽ 72

ባ ገብረ መድኅንን ምግባረ ብልሹነት ለመሸፈን የተጻፈ አሻጥረኛ የፖለቲካ ጽሑፍ ነው።

ሁኖም ግን አድር ባይ ጸሐፊዎች የቆሙለትን የሐሠት ዓላማ፤ ይደግፍልናል ብለው በሚያግቡበት የሐሠት ጽሑፍ ውስጥ ሳያስቡት አነ አርሱን የሚያጋልጥ አውነት ጣልቃ ገብቶ ይገኛል። በዚህ የአባ ገብረ መድኅንን የሌላቸውን ትልቅ ሰውነት ሰጥቶ ለመካብ ሲባል በተጻፈው ጽሑፍ ላይም የሐሠት ጸሐፊውን አምልጦ የገባ አውነት ተገኝቷል። አርሱም «ጳውሎስ» የሚለው ስም አንዳይጠራ ተጽእኖ አንደነበረባቸው ነው። ስምን ለሚለው ጥያቄ የአባ ገብረ መድኅን የጽሑፍ ሹመት አውነተኛ ታሪክ የሚገለጠው ከዚህ ላይ ነው።

የዚህ ታሪክ ምንጮች አንዳስቀመጡት አባ ገብረ መድኅንን «ጳውሎስ» በማለት ፈንታ አባ ገብረ መድኅን ብለው የጠሩለቸው በዚያ ወቅት መጋቢ ካህናት የነበሩት መጋቢ ካህናት ብርሃኑ መኮንን ነበሩ። ሁኔታው ሲከሰት የቻለው አባ ገብረ መድኅንና ሁሉም ኢ.ጲ.ሰ ቆጶሳት ከአስር ቤት አንደወጡ ሥራ ለመመደብና ቦታ ለመስጠት መጋቢ ካህናቱ ለጠቅላይ ቤተ ክህነት የማሳሰቢያ ደብዳቤ ሲጽፉ አባ ጳውሎስ በሚለው ስምፈንታ አባ ገብረ መድኅን ብለው ጽፉ። ጠቅላይ ቤተ ክህነቱም ምክንያቱን ሳይጠይቅ አባ ገብረ መድኅን ብሎ ጻፈላቸው። ስምን ተብሎ ሲጠየቅ መጋቢ ካህናቱ አባ ገብረ መድኅን በሚሾሙበት ጊዜ ከተሻሻላቸው ዝርዝር ውስጥ አንዳልነበሩና ከላይ አንደ ተባለው በግል ፈቃድ አንጂ በሲኖዶሉ ፈቃድ በሕጋዊ መንገድ አንዳልተሾሙና ሕጋዊ ጽሑፍም አንደሌላቸው አስረዱ።

ይህ ሁኔታ ለብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ቀረበ፤ ቅዱስ ፓትርያርኩም ጉዳዩን ሲያጣሩ አነ አባ ገብረ መድኅን ሲሾሙ የነበሩት የሲኖዶሉ አባላት ጉድ! የተባለውንነገር በተጨማሪ ማለረጃ አስረድተው ምስክርነታቸውን ሰጡ። የመሰበሩት አውነትም አባ ገብረ መድኅን በቅዱስ ፓትርያርኩ በአቡነ ቴዎፍሎስ

ሁለተኛ ሲኖዶሱ ባይቀበላቸውና ሕጋዊ ባያደርጋቸው ኦሮ ውጭ ሀገር ወጥቶ የማጭበርበር ዕድሉን ለማግኘት የኢሚግሬሽኑን በር ማለፍ ባልቻሉም ነበር።

ሦስተኛ ሲኖዶሱ ባይቀበላቸው ኦሮ ውጭ ሀገር ወጥተው ከወያኔ ጋር ተወደጅተው፤ ቤተ ክርስቲያኒቱን ለማፍረስ ቃል ገብተው አሁን በሕገ ወጥ መንገድ የያዙትን ሥልጣን ከወያኔ ለማግኘት የመወዳደር ዕድሉን ባላገኙትም ነበር። በጠቅላላ ከዚህ በላይ የዘረዘርናቸውንና ሌሎቹንም በጽጽብናቸው ተጠቅመው ያገኛቸውን ዕድሎች ሁሉ ማግኘት ባልተቻላቸውም ነበር።

በሰሆነም ሥልጣኑንም፤ ዕድሉንም የሰጣቸው አባ ገብረ መድኅን «የደርግ ሲኖዶስ» የሚሉት ከሆነ እርሳቸውም ራሳቸው የደርግ ሲኖዶስ አባል መሆናቸውን ሊያውቁት ይገባል። እርሳቸው ከህዲ በሰሆኑ ቢዘዱትም እውነተኛው ታሪክ እንዲህ ያጋልጣቸዋል። ለዚህም ነው አባ ገብረ መድኅን ከህዲ ናቸው የምንለው።

አዲስ አበባ አራት ኪሎ ያለውን ሲኖዶስም ሕገ ወጥ ነህ፤ ልታስር ልትፈታ ሥልጣንም መብትም የለህም የምንለው በሕገ ወጥ መንገድ አስቃ አድርገህ ያስቀመጥከው ሰው ሲጀመር ጀምሮ ሕገ ወጥና ከህዲ በሰሆነ ነው።

የአባ ገብረ መድኅን ዜና መዋዕል ጸሐፊም የአስቃህ የአባ ገብረ መድኅን ታሪክ እንዲህ የተበላሸ ነውና በጸፍከው ልብ ወለድ ሐሰተኛ ታሪክ ልታፍር ይገባሃል። እውነተኛ ታሪክ ብትጽፍ ኦሮ፤ ለምስክርነት ያቀረብከውን ደብዳቤ ሁሉ፤ ዋናውን ቅጅ ታቀርበው ነበር። ችግሩ እውነት አይሰረቅም። በሰሆነም ሰው ይቀበልልኛል መለሱህ አባ ገብረ መድኅንን ሲወስዱ ጀምሮ የሌላቸውን የውሸት ታሪክ ደርድረኩል። ይህ የሐሠት ታሪክ የአባ ገብረ መድኅንን ማንነት ሲለውጥ አይችልም። እውነተኛ ታሪካቸው እንዲህ የተባለሽ ነውና።

5. 3 አባ ገብረ መድኅን በኢሜሪካ፤

የአባ ገብረ መድኅን ማንነት ይበልጥ እያጠናን በሄድን ቁጥር በእርሳቸው፤ የዜና መዋዕላቸው ጸሐፊ የጻፈው ታሪካቸውና እውነተኛው ማንነታቸው፤ እጅግ የተራራቀ ሁኖ እናገኘዋለን። ይህ የታሪክ እና የማንነት ልዩነት በኢሜሪካ አወጣጣቸውና ኦሮአቸውም ባይ ጎልቶ ታይቷል።

ሀ. አወጣጣቸው

አድር ባዩ የዜና መዋዕል ጸሐፊያቸው «ሐዋርያዊ ተግባር በውጭ አገር» በሚል ርዕስ ከዚህ የሚከተለውን በመግቢያው ላይ ሲገልጽ «ብፁዕ አቡነ ጳውሎስ ከብዙ ስቃይናመክራ በኋላ ሰለም ያህል ከአስራት ቢፈቱም በዓይነ ቁራኛ እየተጠበቁ በማንኛውም የቤተ ክርስቲያኒቱ መንፈሳዊና ማህበራዊ አገልግሎት እንዳይሳተፉ ውስጣዊ ቁጥጥር ይደረግባቸው ነበር» ይላል።¹⁶

በዚህ ጸሐፊ ሐሰተኛ ዘገባ መሠረት አባ ገብረ መድኅን ሰውን ሲጎዳ የሚችል እደገኛ የአእምሮ መታወክ ያለባቸው ሰው ናቸው። መሆናቸውን ከሚያረጋግጡት ዐረፍተ ነገሮች ሁለቱን እንጥቀስ። «በዓይነ ቁራኛ እየተጠበቁ በማንኛውም የቤተ ክርስቲያኒቱ መንፈሳዊና ማህበራዊ አገልግሎት እንዳይሳተፉ» ይላል።

ይህ ማለት ቤተ ክርስቲያንን አይሳለሙም፤ አያስቀድሱም፤ አይቀድሱም፤ አይባርኩም፤ አይሰብኩም፤ ጸሎት አይጸልዩም፤ አያሳርጉም፤ ጠቅላላ ባለ መልኩ ከሰው ጋር አይገናኙም ነበር ማለት ነው።

¹⁶ ዜና መዋዕል ገጽ 73

ው። በዚህ ሁኔታ ላይ የነበረና ያለ ሰው ጤናማ አእምሮ ነበረው ብሎ ማመን ፈጽሞ ያስቸግራል። ይኸው ጸሐፊ «ውስጣዊ ቁጥጥር ይደረግባቸው ነበር» ይላል። ይህ አባባል ደግሞ እንድ ከባድ የፖለቲካ ወንጀል የፈጸመ፤ (በሀገር ከህደት ወንጀል እጁን ያስገባ) ሰው ላይ የሚደረግ ቁጥጥር ነው። ነገር ግን ጸሐፊው «በጥርጣሬ ተይዘው በነጻ ተለቅቀዋል» ብሎ ጽፎ ነበር። አሁን ያን በነጻ ተለቅቀዋል የሚለውን ረስቶ፤ ከላይ እንደገለጥነው የሁለት ታላላቅ ድርጅቶች ኃላፊ ሁነው እንዲሠሩ ከተመደቡ በኋላ መሥራትና ማበራት ያቃታቸውን ሰው ጤናማ አእምሮ የነበራቸው አስመስሎ መጻፍ ሐሰተኛ ምስክርነት ነው።

ይኸው የዜና መዋዕል ጸሐፊ ስለ አባ ገብረ መድሃኑ በአገር ውስጥ ስለደረሰባቸው ችግር ካብራራ በኋላ፤ የቅዱስ ጳውሎስን መልእክት ጠቅሶ እንዲህ ይላል። «ጳውሎስ እንደተናገረው ሁሉ መክራውን እንደ ደሰታ፤ እበራቱን እንደ ከብር እየቆጠሩና እየታገሡ በሰደትና መክራ ወደ ሚገኙት ወገኖቻችን እርሳቸውም ተሰድው ለእነዚያም ለሕይወት የሚሆን፤ የሕይወት መጣላ ሊሆኑ ወሰኑ»¹⁷ ይላል። በዚህ ምክንያት ወደ አሜሪካ እንደ ተሰደዱ ያብራራል።

በጸሐፊው አባባል ወደ አሜሪካ የወጡት በሰደት ምክንያት ሰደተኛውን ሕዝብ በሐዋርያዊ ተግባር ለማገልገል መሆኑ ነው። ይህ ማለት ደግሞ አባ ገብረ መድሃኑ ወደ አሜሪካ ሲወጡ ወይ እንደ ሰደተኛው ሕዝብ በጎረቤት እገሮች በእግራቸው በረሃውን አቋርጠው ወጥተዋል። ወይም ጸሐፊዎቻቸው በተለመደው ውሸታቸው በደመና ተነጥቀው ወጡ ካላሉን በስተቀር እንደ እርሳቸው ያለ በዓየነ ቁራኛ ከፍተኛ ክትትል የሚደረግበትን ሰው በዚያ ወቅት በቦሌ ዓለም አቀፍ አውሮፕላን ማረፊያ ይወጣል ሲሉን አይችሉም። ስለዚህ ስለ አባ ገብረ መድሃኑ ወደ አሜሪካ አወጣጥና ኑሮ የዜና መዋዕላቸው ጸሐፊዎች የቀባጠሩትና እውነተኛው ታሪ

ካቸው ከላይ እንዳልነው ፍጹም የተሰያየ ስለሆነ የዜና መዋዕል ጸሐፊዎቻቸው የጻፉት ሁሉ ውሸት ነው።

እውነተኛው ታሪካቸው ግን አባ ገብረ መድሃኑ ከእስር ቤት እንደ ወጡ አብረዋቸው ታሰረው እንደ ነበሩት እንደ ሁለቱ ሌጁስ ቆጶላት እንደ ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስና እንደ ብፁዕ አቡነ ባበልዮስ እርሳቸውም የሲኖዶስ አባል ሁነው ካንድም ሁለት ሥራ ተመድበው ለሁለት ዓመታት ያህል በሥራ ላይ ቆይተው ከላይ እንደ ገለጽነው በጠባዩ ብልሹነት ምክንያት አብሮ መሥራት አቅቶአቸው በራሳቸው ጥያቄ ሥራ አቁመው፤ ነገር ግን ቀሰብ እያገኙ በነጻነት ይኖሩ ነበር።

በዚህ ሁኔታ ላይ እንዳሉ ነጻ የትምህርት ዕድል አሜሪካን አገር በላገኘሁ ይፈቀድልኝ ብለው ለደርግ መንግሥት ጥያቄ አቀረቡ። የደርግ ባለሥልጣናትም የቤተ ክህነትን ሰዎች ወደ ውጭ ሀገር እንዲወጡ መፍቀድ ያለበት ቤተ ክህነት በመሆኑ ቤተክህነቱን ይጠይቁ የሚል መልስ ተሰጣቸው። ከነገረ ሰሪነት ተቆጥበው የማያውቁት አባ ገብረ መድሃኑ ግን፤ ዛሬ ጠላቱ ለሚሉት ወዳጃቸው ደርግ ቤተ ክህነቱ ተጣልቶኛል፤ አይበደኝምና ወይ እናንተ ውላኩኝ፤ ወይም ለቤተ ክህነት ይነገርልኝ ይላሉ።

አባ ገብረ መድሃኑ በተፈጥሮአቸው አመጸኛ፤ ተንኮለኛ፤ በቀለኛ በመሆናቸው መሥራት ያላስቻላቸውን በውስጣቸው ያለውን ከፋ ጠባያቸውን ቤተ ክህነት ይጠላኛል በማለት፤ ቤተ ክህነት መጥሳት አለመጥላቱን ጠይቀው ሳይረዱ፤ ይጠላኛል በማለት የራሳቸውን ጥላቻ ገለጡ።

ሁኖም ግን ይጠላኛል ብለው ለወዳጃቸው ለደርግ ነገር የሠሩበት ቤተ ክህነት ለትምህርት ወደ አሜሪካ እንዲሄዱ ፈቃደኛ ስለመሆኑ ሲጠየቅ ሙሉ ፈቃደኛ መሆኑን ብቻ ሳይሆን የሚያስፈልጋቸውን ማንኛውንም ነገር እንደሚተባበራቸው ገለጠ። ስለሆነም አባ ገብረ መድሃኑ ወደ አሜሪካ ሲወጡ ሐሠተኛው የዜና መዋ

¹⁷ ዜና መዋዕል ገጽ 73

ዕል ጸሐፊያቸው አንደ ቀበጠረው በግፍ ተሰደው ሳይሆን የመጓጓዣ ተከፍሎላቸው፤ የመንገደኛ ወጪ የኪስ ገንዘብ ተሰጥቷቸው፤ ትምህርት እስከሚጀምሩ ድረስ የምዕራብ ሀገሮች ሀገረ ስብከት እንዲቀበላቸውና ማረፊያም እንዲሰጣቸው ደብዳቤ ተጽፎላቸው፤ በውጭ ግንኙነት መምሪያ በኩል ውጭ ሂዶ ስሚማር ለማንኛውም የቤተ ክርስቲያኒቱ ልጆች የሚደረገው ሁሉ ተሟልቶላቸው በወግ በማዕረግ በክብር ነው የወጡት። ስለዚህ ተሰድደው ነው የወጡት የሚለው የዜና መዋዕል ጸሐፊዎቻቸው ምስክርነት ሙሉ በሙሉ፤ ሐሳብ ነው።

ከሳይ በገለጥነው መሠረት አባ ገብረ መድኅን ወደ አሜሪካ የወጡት በስደትም አይደለም፤ በአገልግሎትም አይደለም። ለትምህርት ነው። አንደ ተባስውም የምሥራብ ሀገሮች ሀገረ ስብከት ተቀብሎ፤ ማረፊያ ሰጥቶ፤ ትምህርት እስከ ሚጀምሩ ድረስ በሚገባ እንዳስተናገዳቸው፤ በወቅቱ የነበሩት የምዕራብ ሀገሮች ሊቀጳጳስ ምስክርነታቸውን ሰጥተዋል። ይህንን ሐቅ ሊያስሰውጥ የሚችል በአባ ገብረ መድኅን ሳይ የተፈጸመ ግፍም ሆነ በደል ምንም የለም።

ሲጀመር ጀምሮ በአጭበርባሪነት እና በሕገ ወጥነት የጽጽሰና ሹመት ያገኙት አባ ገብረመድኅን መጀመሪያውን ሹመቱን ሲቀበሉት ስግል ጥቅማቸውና ስግል ክብራቸው አንጂ ለአግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ክብርና አገልግሎት አልነበረም። በመሆኑም ስራሳቸው ጥቅምና ክብር ካልሆነ በቀር ምንም ነገር አያደርጉም፤ ከምንም ከማንም አይተባበሩም። በዚያ ወቅት ከሀገረ ስብከቱ ሊቀ ጳጳስ ከብፁዕ አቡነ ይስሐቅ ጋርም በኒውዮርክና በአካባቢው ከሚኖሩ ምላመናን ጋርም ለጥቅማቸው ሲሉ አብረው ያገለግሉ ነበር። ለሚጠይቁአቸው ሁሉ ቤተ ክህነት እና የደርግ መንግሥት ታላቅ ውስታ አንደ ዋሉላቸው ሳይታክቱ ይመስክሩ ነበር።

በዚያ ወቅት ኒውዮርክ የሚገኘው የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጽሕፈት ቤት ሠራተኞች መታሰራቸውን ምክንያት አድርገው በእ

ስር ቤት ስለደረሰባቸው ችግርና በሌሎችም ኢትዮጵያውያን የፖለቲካ አስረኞች ላይ ደርግ ስለሚያደርሰው የጭካኔ ሥራ እንዲገልጹና ደርግ በዓለም አደባባይ በጳጳስ ስም እንዲጋለጥ ቢጠየቁ ደርግ አርሳቸውን ያስራቸው ለሕይወታቸው ጥበቃ እንዲደረግላቸው እንጂ ለጉዳት እንዳልሆነ አስረድተው ጥያቄውን ሳይቀበሉት ቀርተው ነበር።

ከዚህ በመነሣት የኢትዮጵያ የፖለቲካ አስረኞች አስር ቤት ያሉት ሰደገንነታቸው ሲባል እንጂ ከውጭ እንደሚወራው የጭካኔ ሥራ አይፈጸምባቸውም በማለት ደርግን ደግፈው ይናገሩ ስለነበር በወቅቱ በተባበሩት መንግሥታት የኢትዮጵያ ቋሚ መልእክተኛ ጽ/ቤት ሠራተኞች ጋር ታማኝ በመምሰል አብረው ይሠሩ ነበር።

ስለታማኝነታቸውም የቋሚ መልእክተኛ ጽ/ቤት ሠራተኞች አባ ገብረ መድኅን (አባ ጳውሎስ) ከአነርሱ ጋር ስለሚሠሩና የአነርሱ ደጋፊ ስለሆኑ ሲመሰገኑ እንደሚገባቸው ይመስክሩላቸው ነበር። በሌላ መልኩ ደግሞ አባ ገብረ መድኅን የደርግን መንግሥት የማይቃወሙበት ምክንያት አርሳቸው የፖለቲካ ሰው ባለመሆናቸውና የሃይማኖት ሰው በመሆናቸው እንደሆነ ስብዙ ሰዎች ይናገሩ ነበር። በአገልግሎታቸው ግን ሁሉንም ኢትዮጵያውያን በእኩልነት እንደሚያገለግሉ ይገልጡ ነበር።

ይህ አስስታዊ ባሕርያቸው ስንጹሐን ኢትዮጵያውያን መልካም የሚመስለውን ባሕርያቸውን እንጂ የበግ ለምድ የሰበሉ ውስጠ ተኩሳ መሆናቸውን አሳወቁትም ነበር። አባ ገብረ መድኅን ምንደኛ ስለሆኑ ለበገቹም ስለማይገዳቸው የአውሬነት ባሕርያቸው በተገለጠ ጊዜ በአርሳቸው ምክንያት ተሰናክለው የሚወድቁት ምላመናን ሕይወት አያሳዝናቸውም ነበር።

ለአባ ገብረ መድኅን አስስታዊ ባሕርይ የሚሰማሙ በዚያ ወቅት በሰሜን አሜሪካ የተከሰቱ ሁኔታዎች ነበሩ። አነርሱም

1ኛ. በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ የምዕራብ ሀገሮች ሀገረ ለብክት ሊቀ ጳጳስ ተብለው የተመደቡት ብፁዕ አቡነ ይስሐቅ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን ወክለው በሰሜን አሜሪካ ተመድበው ይንቀሳቀሱ ነበር።

2ኛ. አባ ማትያስ ከቅድስት ሀገር ከኢየሩሳሌም ገዳም ሊቀ ጳጳስ ነታቸው ከድተው አሜሪካ ገብተው በወቅቱ የፖለቲካ ኃይል ከነበራቸው ከኢዲዩ ጋር ተቀላቀሉ። ከዚያም በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ለመጀመሪያ ጊዜ ከአናት ቤተ ክርስቲያን ተገንጥለው ሌላ ቤተ ክርስቲያን አቋቋሙ። ይህ ቤተ ክርስቲያን በወቅቱ የኢዲዩ ቤተ ክርስቲያን በሚል ስም ይታወቅ ነበር። አባ ማትያስም የለየላቸው የደርግ ተቃዋሚ በመሆን ና የሾሙአቸውን አባታቸውን ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለሃይማኖትን በመሳደብ ቀጥተኛ የፖለቲካ ሥራ ያራምዱ ነበር። ይህ ማለት ሁለት ተቃራኒ ጳጳሳት አቡነ ይስሐቅ የሀገረ ለብክቱ ሊቀ ጳጳስና የኢዲዩ ጳጳስ አባ ማትያስ በአሜሪካ ነበሩ ማለት ነው።

3ኛ. ከሁለቱ ጎልተው ይታዩ ከነበሩት ጳጳሳት መካከል ከሁሉም አይደለሁም የሚሉ ውስጥ ለውስጥ አንድ አባብ እየተሰለከለኩ የሚመርዙ አባ ገብረ መድኅን ተከሰቱ። የአባ ገብረ መድኅን አቅዋም ቅን ልብ ላላቸውና ጭቅጭቅ ለለለቻቸው ኢትዮጵያውያን ክርስቲያኖች ላይ ላዩን ሲያዩት መልካም መለሏቸው ነበር። በሌላ መልኩ ይኸው የአባ ገብረ መድኅን መርዛማ አቅዋም ለሻ ቢያና ለወያኔ ጥሩ አገጣሚ ሆኖላቸው ነበር። በዚህ ሁኔታ ነበር አባ ገብረ መድኅን የመከፋፈል ሥራቸውን የጀመሩት።

ለ. ከፋፋይነታቸው፤

ከላይ በገለጥነው መሠረት አባ ገብረ መድኅን መርዛቸውን በውስጣቸው ደብቀው በመካከለኛነት በመንቀሳቀስ ሕዝቡ በእርሳቸው ዙሪያ አንዲለባለብ ማድረግ ጀመሩ። በዚያ ወቅት በአካባቢው ይኖር የነበረው የኢትዮጵያውያን ማህበረ ሰብእ ብዙዎቹ የቀዳማ

ዊ ኃይስ ሥላሴ ባለሥልጣናት የነበሩ ሲሆን አንዳንዶቹ ከደርግ ሸሸተው የወጡ፤ አንዳንዶቹ ደርግን የሚጠሉ ነበሩ። ከዚህም ጋር እነዚህ ሰዎች የእንግሊዝኛ ቋንቋን አንድ አውቀትና አንድ ልዩ ችሎታ በመቁጠር የሚኩራሩ ነበሩ። አባ ገብረ መድኅንም የቋንቋ አክባሪ ወገብ ነጭ ስለሆኑ ለዚህ የእንግሊዝኛ ቋንቋ አምላኪ ማህበረ ሰብእ ተሰማሚ ኛቸው።

በመሆኑም አባ ገብረ መድኅን በአፈ ጮሌነታቸውና በተለመደው በአጭበርባሪነታቸው ተጠቅመው የመጀመሪያውን የመከፋፈል ሥራ ሲጀምሩ በመሀል አገር አማርኛ ተናጋሪ የቀዳማዊ ኃይስ ሥላሴ ባለሥልጣናት አስተባባሪነት የትንሣኤን በዓል እናክብር በሚል ምክንያት ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ውጭ ሌላ ቦታ በመከራየት አገልግሎት ጀመሩ። ለተወሰኑ ጊዜያት አቡነ ይስሐቅንም ከእርሶዎ ጋር ነው የምሠራው በማለት አታስሉአቸው።

ቆይተው ግን የፈጸሙት ጥፋት፤ አብሮ አደጋቸው የነበሩትን፤ አብረዋቸው የተማሩትን፤ የትምህርት ቤት ጓደኛቸው የነበሩትን፤ ሲመጡ በአንግድነትም በወንድምነትም የተቀበሏቸውን የሀገረ ሰብክቱ ሊቀ ጳጳስ የነበሩትን ብፁዕ አቡነ ይስሐቅንም፤ ቤተ ክርስቲያንንም ከድተው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የማታዝዝበት ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን የተሰዩ ቤተክርስቲያን አቋቋሙ። ይህ ቤተ ክርስቲያን ኒውዮርክ መድኃኔ ዓለም በሚል ስም የሚታወቅ ሲሆን፤ አባ ገብረ መድኅን ሕገ ወጥ ፓትርያርካዊ ጉብኝት ባደረጉ ጊዜ በገማ እንቁላል የተደበደቡበትና ነፍሳቸውን በፖሊስ ርብርብ ያተረፉበት ቤተ ክርስቲያን ነው። በአሁኑ ጊዜ ይህ ቤተ ክርስቲያን ከሁሉም አይደለም ከሚሉት ውስጠ ወያኔ መሀል በፋሪዎች አንዱ ነው።

ከዚህ በመነሣት አባ ገብረ መድኅን ለእርሳቸው ጥቅም የሚያገለግል፤ ምእመናንንም የሚያጭበረብርና የሚያታልል ላይ ላዩን ሲታይ የሚያስተባብር የሚመስል፤ ውስጠ ባሕርዩ ሲታይ ግን ምእመናንን የሚጎዳ ቤተ ክርስቲያንንም ለሺያጭ የሚያቀርብ የንግድ

ሥራ ይሠሩ ነበር። ይህ ሥራቸው በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን ዘንድ ትጉህና ንጹሕ እባት ሲያሰመሰላቸው በወያኔ ዘንድ ደግሞ ምስጢራዊ ታማኝ ወያኔ እድር ዓቸው ነበር።

አባ ገብረ መድሃኑ ለጥቅማቸው ሲሴሩ ራሳቸውን ያስተዋወቁባቸው ዘዴዎች ከዚህ የሚከተሉት ናቸው።

1ኛ. ደመዎዝ የለኝም ደመዎዝም አልፈልግም፤

በዚህ ዘዴ መሠረት አባ ገብረ መድሃኑ ከኮሚቴ በደመዎዝ መልክ ገንዘብ በእየወሩ አይቀበሉም ነበር። ነገር ግን የሰልካቸው፣ የቤት ኪራያቸው፣ የትራንስፖርታቸው፣ የምግባቸው፣ የጽዳታቸውና ሌሎች ጥቃቅን ወጪዎች ታሰቦ በእየወሩ እንዲሰጣቸው እስደርገው በየወሩ ከደመዎዝ በላይ የሆነ ደመዎዝ ይቀበሉ ነበር።

ከዚህ ሌላ አገልግሎት አስጥበታለሁ በሚሉት ቤተ ክርስቲያን ሁሉ በዓመት ሁለት ጊዜ የጳጳስ ምሳ የጳጳስ እራት በሚል ስም የታወቀ የገንዘብ መሰብሰቢያ (ፈንድ ሬዚንግ) ቀን ነበራቸው። በዚህ ቀን የሰበካው መእመናን በሙሉ በራሳቸው በአባ ገብረ መድሃኑ ጠሪነት ከሃምሳ ብር ጀምሮ እስከ ቻለ ድረስ እያንዳንዱ ምእመናን በነፍሰ ወክፍ እየያዘ ከምሳው ላይ መገኘት ነበረበት። መገኘት ያልቻለም ገንዘቡን መላክ አለበት። በዚህ ዓይነት በኒውዮርክ መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን ብቻ በአንድ የገንዘብ ማሰባሰቢያ ቀን ከሰልካ እስከ ሰባ ሺህ የአሜሪካን ዶላር የሚገኝ ሲሆን በሁለት የገንዘብ ማሰባሰቢያ ቀናት ሲታሰብ ከመቶ ህያ ሺህ እስከ መቶ አርባ ሺህ የአሜሪካ ዶላር ባመት ያገኙ ነበር። ይህ ገንዘብ ምንም ዓይነት ኮሚቴ የማያዝበት ለእርሳቸው በእጃቸው የሚሰጣቸው ነበር።

በዚህ መልክ ቀደም ብለው በብፁዕ እቡን ይስሐቅ ተቋቁመው አገልግሎት ይሰጡ በነበሩ በዚያ ወቅት ግን አባ ገብረ መድሃኑ ባሰከዱለቸው አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ የገንዘብ ማሰባሰቢያ ዘረፋ ይካሄድ ነበር። ሐሠተኞቹ የዜና መዋከል ጸሐፊዎቻቸው ይህ

ሁሉ የአባ ገብረ መድሃኑ ዘራፊነት የማይታወቅ መስሏቸው ነው ያን ያህል የቀባጠሩት።

2ኛ. ባህልን ማዳበር፤

አባ ገብረ መድሃኑ ጥቅም የሚያገኙበት ከመሰላቸውና ካመኑበት ነውር ከማድረግ እንኳ የሚያፍሩም ወደ ኋላ የሚሉም አይደሉም። በዚህም መሠረት በኒውዮርክና በአካባቢው ከላይ ከገሰጥነው የገንዘብ ማሰባሰቢያ ዘዴ በተጨማሪ ባህልን ማስተዋወቅ በሚል ርእሰ ክፍተኛ የሆነ ዝግጅት ለማድረግ ተነሣሱ። ይህን ባህልን ማስተዋወቅ በሚል ርእሰ የተሰየመ የባህል ማዳበሪያ መድረክ ይዘው ሲነሡ ከላይ እንደገሰጥነው በኒውዮርክና በአካባቢው የሚኖረው እንግሊዝኛ ተናጋሪ ምሁር ነኝ ባይ ዘመናዊ ኢትዮጵያዊ ማሕበረ ሰብእ፣ ባህልን ማስተዋወቅ የሚያመጣውን ጥቅምና የሚያስከትለውን ጉዳት ባያውቅና ባይረዳ ሆ ! ብሎ ተነሣላቸው። በዚህ ጊዜ መሠርዩ አባ ገብረ መድሃኑም ወጥመዳቸው ያዘላቸው።

በእቅዳቸው መሠረት እያንዳንዱን ግለሰብ የምጣይቅህን አስተዋጽኦ ማድረግ አስብህ በማለት፣ አሉ የተባሉ ግለሰቦችን ሁሉ አስባሰበው በኮሚቴ ካደራጁ በኋላ፣ በሰሜን አሜሪካ ይኖሩ የነበሩ ከመካከላቸው ከአንድ ሰው በስተቀር ከህጎች አንኳ የሌላቸው ደብተሮችን ሰብሰበው ያፊዳዊ ትርኢት አሳዩ።

ይህ ትርኢት ሲታይ፣ አስቀድመው ያሰለጠኑት ትንሽ ወንድማቸው በዘመናዊ ካሜራ በመቅረጽ እንዲያቀናብረው አደረጉት። ትርኢቱን ለማየት የተሰበሰበው ሕዝብ የመግቢያ ገንዘብ ከመክፈሉም በላይ ሺዲዮ ካሴቱንም በአጥፍ ገንዘብ እንደሚገዛው ቃል እየገባላቸው ሄደ። አንደ ተባለው ለረዥም ጊዜ የሺዲዮ ካሴት ሸያጭ ንግዱ ቢጣጣፍ ቆይቷል። የሺዲዮ ካሴት ሸያጩ የያሬድ የባሕል ማስተዋወቅ ሺዲዮ ካሴት ብቻ ባይሆን አባ ገብረ መድሃኑ በእየጊዜው የሚያደርጓት እያንዳንዱ እንቅስቃሴያቸው በወንድማቸው እየተቀረጸች ትሸጥም ትሰራጭም ነበር። ይህ የ

ቪዲዮ ካሴት ስርጭት ለገንዘብ ብቻም ሳይሆን ለእውቅናም፤ ለዝናም ትልቅ ጥቅም አግኝተውበት ነበር።

በዚህ ሁሉ እንቅስቃሴአቸው ሕዝቡን ለመከፋፈል ሁለት ዓይነት ጥቅም አግኝተውበት ነበር። ይኸውም ወያኔንና ሻሊያን በመደገፍ የሚያስደቡቱ ሲሆን፤ ሌላውን ኢትዮጵያዊ ግን በማስመሰል ያታልሉበት ነበር። በዚህ አባባዊ አካሄዳቸው እየተሰለከሰኩ ከህዲነታቸው ሳይታወቅባቸው ረዘም ላለ ጊዜ ቆይተዋል። ክረዥም ጊዜ ማታለል በኋላ ግን በሎስ አንጄሰስ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን በሠሩትና በፈጸሙት በደል ማንነታቸው ገህድ ሊወጣችሎአል።

የዜና መዋዕል ጸሐፊዎቻቸው በአሜሪካን አገር ሠሩት ስለተባለው ነገር ሲገልጡ «በስምንት ዓመታት ውስጥ ይሆናል ተብሎ በማይታሰብ አስገራሚ ሁኔታ በሀገረ ባዕድ የሚከተሉትን ሰባት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት አቋቁመዋል።

- 1ኛ. የመድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን በኒውዮርክ፤
- 2ኛ. የደብረ ምህረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ኮይን ስ ቴክሳስ፤
- 3ኛ. የደብረ ጽዮን ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን በሎስ አንጄሰስ ካሊፎርን ያ፤
- 4ኛ. የደብረ ሰላም ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን በባንዲያጎ ካሊፎርንያ፤
- 5ኛ. የኪዳነ ምህረት ቤተ ክርስቲያን በፊኒክስ አሪዞና፤
- 6ኛ. የቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን በታንፓ ፍሎሪዳ፤
- 7ኛ. የቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን በላስቬጋስ ኒቫዳ፤ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሕግና ሥርዓት መሠረት አቋቁመው ያለማቋረጥ መንፈሳዊ አገልግሎት እየተፈጸሙባቸው፤ የምስመናን ቁጥርም እየበዛ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት በሰፊው እየተሰበከ ይገኛል»¹⁸ ይላል።

ይህ ረዥም ሐተታ የተሰጠበት የውሸት ዘገባ ምን ያህል ሐሳት እንደሆነ ከዚህ ቀጥሎን እናስረዳለን።

1ኛ. አባ ገብረ መድኃኒን አቋቁመዋቸው በአገልግሎት ላይ አሉ የተባሉ የውሸት ቤተ ክርስቲያኖች በአሪዞና የኪዳነ ምሕረት የሚባል ቤተ ክርስቲያን የለም። ያለው ቅድስት ማርያም የምትባል ሲሆን፤ የተቋቋመችውም አባ ገብረ መድኃኒን ሕገ ወጥ ፓትርያርክ ከሆኑ ከአምስት ዓመት በኋላ ነው። አባ ገብረ መድኃኒን አሪዞናን ቦታውንም ረግጠውት አያውቁም።

2ኛ. የቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን በታምፓ ፍሎሪዳ፤ በዚህ ስም የሚጠራ በዚያ ቦታ የተቋቋመ ቤተ ክርስቲያን የለም።

3ኛ. የቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን በላስቬጋስ ኒቫዳ፤ በዚህ ስም የተቋቋመ ቤተ ክርስቲያን ያን ጊዜም አሁንም የለም፤ ውሸት ነው። በመሆኑም አባ ገብረመድኃኒን አቋቁመዋቸው ያለማቋረጥ መንፈሳዊ አገልግሎት እየተፈጸሙባቸው ይገኛል የሚለው የታሪክ ምስክርነት ሐሳት ነው፤ በዚህ አንጻር ሌላውም ሠሩት የተባሉት ሁሉ ውሸት ነው።

እውነቱ ግን አባ ገብረ መድኃኒን በኒውዮርክ፤ በሎስ አንጄሰስ፤ በባንዲያጎ፤ በዳላስ፤ ቀደም ብሎ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሥርተቋቁመው አገልግሎት ሲሰጡና አገልግሎት ሲካሄድባቸው የነበሩ አብያተ ክርስቲያናትን ነጥቀው ለራሳቸው የግል መጠቀሚያ አድርገዋቸዋል። እነዚህንም አብያተ ክርስቲያናት አስካሁንም ድረስ ከእናት ቤተ ክርስቲያን እንደ ከፈሏቸው ቀርተዋል።

አባ ገብረ መድኃኒን የመከፋፈሉን ሥራ ሲሠሩ የሀገረ ሰብክቱ ሊቀ ጳጳስ የነበሩትን ብፁዕ አቡነ ይስሐቅን የደርግ ጳጳስ ናቸው አሰኝተው፤ ሕዝቡን በምኝነት አቡነ ይስሐቅን እንዲጠላ አስድርገው፤ በአቡነ ይስሐቅ ስር የነበሩትን አብያተ ክርስቲያናት ገንጥለው፤ አቡነ ይስሐቅ እንዳያዝዙባቸው አስድርገው፤ የራሳቸው የፖለቲካ መጠቀሚያ የግል ንብረት አድርገዋቸዋል። በዚህ ድርጊ

¹⁸ ዜና መዋዕል 18፡ 76

ታቸው «ኤጲስ ቆጶስ ከንቱ ውዳሴን በመፈለግ ወደ ሌላው ሀገር ሰብከት ቢመጣ በደቱም ለሰተመቸው ብዙ ጊዜ በእርሰዋ ቢቆይ፤ የዚያም ሀገር ኤጲስ ቆጶስ ያልተማረ መሆኑን ቢያውቅ የሀገሩን ኤጲስ ቆጶስ ሊንቀውና ሊያቃልለው አይገባም። ከካህናትም ወገን ከሀገትን ለመቀበል ለሚፈልጉ ከሀገትን አይሰጥ፤ ሰዎቹ እንዳይንቁት ቡራኬው ለበለሰ መንበር ይሁን እንጂ» የሚለውን ሕገ ቤተ ክርስቲያን በግልጽ የጣሱ ቀማኛ ናቸው እንጂ ቤተ ክርስቲያንን ያቋቋሙና ያሰፋፉ፤ ያጠናከሩም አባት አይደሉም። ፍመ አንቀጽ 5 ቀ. 160

የአባ ገብረ መድኅን እውነተኛው ታሪካቸው ያን ጊዜም ሆነ አሁንም ቤተ ክርስቲያንን የከፋፈሉ፤ ያዳከሙ፤ ያሳፈሩ፤ ያጠፉ የጥፋት ልጅ አጥፊ ሰው ናቸው። እንዲህ ዓይነት አሳፋሪ ታሪክ ያላቸውን ሰው በፖለቲካና በጠብ መንጃ ኃይል ሥልጣን ስለ ያዙ ብቻ፤ ለቤተ ክርስቲያን የሠሩ የቤተክርስቲያኒቱ ባለ ውለታ አስመስሎ መጻፍ እንዲህ እውነቱ ሲገለጥ ያሳፍራል፤ ያሳዝናልም።

በተለይ በአሁኑ ጊዜ የሰዎች ታሪክና ማንነት ሊሰወር በማይችልበት በሠለጠነ ዘመን፤ አንድ ሰው ያልሠራውን ባጠገቡም ያላለፈበትን ሥራ ሠርቷል ብሎ በታሪክ ደረጃ ማስቀመጥ፤ ቤተክርስቲያን ኒቱንም ሐሳብና ማድረግ ነው። በመሆኑም የአባ ገብረ መድኅን የዜና መዋዕል ታሪክ ጸሐፊዎቻቸው እርሳቸውን ያሞገሱ መሰሏቸው፤ በአሜሪካ ሠሩት ብለው ከአወጣጣቸው ጀምሮ የጸፉላቸው ታሪክ በሙሉ ውሸት ስለሆነ ቤተክርስቲያንን የሚያስነቅፍ በመሆኑ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ ዜና መዋለል የተባለውን ሐሳብና መጽሐፍ እውነተኛ ነው ብሎ ሊቀበለው አይገባም። ባጠቃላይ የአባ ገብረ መድኅን ከፋፋይነት በአሜሪካን ሀገር አሁንም የሚካሄደው እርሳቸው ጀምረውት የነበረው የክፍፍል ሥራ ነው። ለሰዚህ አባ ገብረ መድኅን በአሜሪካን የሚታወቁት በከፋፋይነታቸው ነው።

ሐ. ከህደታቸው

ከህደት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተገለጠበት ዓይነቱ ብዙ ቢሆንም መሠረተ ሐሳቡ ግን አግዚአብሔርን ካወቁና በጸጋው ከተጠሩ በኋላ የተጠሩበትን ዓላማ ትቶ ጭልጥ ብሎ ወደ ዓለም መግባት ነው።

ከዚህ ቀጥሎ የምንመለከተው የአባ ገብረ መድኅን ከህደት ብዙ ዓይነት ባሕርይ ሰለለው ለማመን የሚከብድ ለመስማትም የሚያታክት በመሆኑ አንባብያን በትእግሥትና በማሰተዋል እንድታነቡት እናሳስባችኋለን።

አባ ገብረ መድኅን ለትምህርት (አስኮላርሺፕ) ከሀገር ሲወጡ ለምእመናን እንደ መንፈሳዊ አባት መሰለው። ለደርግ መንግሥት ደግሞ እንደ ዋና ሰላይ መሰለው። አሜሪካ ከገቡ በኋላ ደግሞ የወያኔ ቋሚ ሰላይ ሁነው። ለቅዱስ ሲኖዶስም እንደ አባል ሁነው ነበር የወጡት። ሁሉንም ከዚህ ቀጥሎ ባጭር ባጭሩ እንመለከታለን።

1. አባ ገብረ መድኅን እንደ መንፈሳዊ አባት

ከላይ ቤተክርስቲያን አቋቁሜአለሁ ብለው በዋሹበት ክፍል ላይ እንደተገለጸው በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ሥር የተቋቋሙትን አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናትን ከሀገረ ሰብከቱ ቀምተውና አስከድተው የራሳቸው መጠቀሚያ የግል ንብረት በማድረግ አባት ነኝ እያሉ ያታልሉአቸው ነበር።

ከማታለያ ዘዴያቸው ዋናው፤ እኔ ደርግንም ሌላውንም የፖለቲካ ድርጅት አቋም አልከተልም እኔ የሁሉም አባት ነኝ። በማለት ምእመናን እንዲያምኑአቸውና እንደ እውነተኛ አባት አድርገው

አንዲቀበሉላቸው በጽሑፍ ስም አታለባቸዋል። በዚህ አታላይነታቸው ምእመናንን ብቻ ሳይሆን ቤተ ክህነቱን ራሱን ስላታለሉት፤ አቡነ ይስሐቅን የሚረዱ ለቤተክርስቲያኒቱ የሚሠሩ መስለው ለብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ተክለሃይማኖት የሐውት ሪፖርት እያቀረቡ «ቅዱስ አባታችን ቡራኬዎ ይድረሰኝ እኔ እየሠራሁ ያለሁት ለቤተ ክርስቲያንና ለቅዱስነትም ነው» በማለት የሊቀጽጽሰና ማዕረግ አስኪጸፍላቸው ድረስ አጭበርብረዋል። ለዚህም በወቅቱ የነበሩት የሲኖዶስ አባላት መስክረዋል።

ለምእመናኑ ግን ከአዲስ አበባው «የደርግ ሲኖዶስ» ግንኙነት እንደ ሌላቸውና እንደ ማይተባበሩ ውስጥ ሰውስጥ አጥብቀው ይኖሩ ነበር። ጉዳቸው የተገለጠውና ማንነታቸው የታወቀው በእንድ ወቅት ብፁዕ አቡነ ዜና ማርቆስ አሜሪካን አገር ለጉብኝት በመጡ ጊዜ ነበር። በዚያወቅት ምእመናን ተሰብስበው ለብፁዕ አቡነ ዜና ማርቆስ መስተንግዶ ሲያደርጉ የአባ ገብረ መድኅን ጉዳይ ይነሳል። ብፁዕ አቡነ ዜና ማርቆስ በሚያውቁት መሠረት አባ ገብረ መድኅን ከኢትዮጵያ ቅዱስ ሲኖዶስ ጋር እንደሚሠሩና ቅዱስ ፓትረያርኩንም የሊቀ ጽሑፍ ማዕረግ እንዲሰጣቸው ጠይቀው በጠየቁት መሠረትም የሊቀ ጽሑፍ ማዕረግ መቀበላቸውን ለምእመናኑ ሲነግሩላቸው ብዙዎቹ ማመን እስኪለቅታቸው ድረስ ነገሩ እንግዳ ሁኖባቸው ተገርመው ነበር።

የነገሩ እንግዳነትም አባ ገብረ መድኅን ለምእመናን የሚነግሩላቸውና እርሳቸው የሚሠሩት ፈጽሞ የተሰያየ ሁኖ በመገኘቱ ነው። በሌላ አገላለጥ አባ ገብረ መድኅን በመንፈሳዊ አባታትነት የተሸፈኑ የሁሉም ያልሆኑ አስመሳይና አጭበርባሪ ናቸው።

ምክንያቱም ለምእመናኑ ከሁሉም አይደለሁም ይላሉ ግን ከቤተ ክህነት ጋር ሁነው ተገኙ። ለቤተ ክህነት ደግሞ ከቅዱስነትም ጋር ነኝ ይላሉ፤ ነገር ግን ከቤተ ክህነት ጋር አልነበሩም። ምክንያቱም የደርግ ሲኖዶስ ነው ብለው ከደዋልና።

አባ ገብረ መድኅን አጣብቂኝ ውስጥ የገቡትና ማንነታቸው እየታወቀ፤ የለበሱት መንፈሳዊ ካባ እየተገፈፈ፤ በውስጣቸው የተደበቀው ከህደት እየተጋለጠ የመጣው ምእመናን እውነቱን ለማወቅ ፈልገው ለብፁዕ አቡነ ዜና ማርቆስ ጥያቄ ያቀርባሉ። ጥያቄውም አባታችን አግዚአብሔር ካመጣዎት ዘንድ የኅዳር ጽዮን በዓለ ንግሥ ከኛ ጋር ይዋሉልን አሉዋቸው። እርሳቸውም እሸ፤ ግን ጳጳሱ ይጥሩኝ፤ እርሳቸው ከጠሩኝ መምጣት እችላለሁ አሉ።

ምእመናኑም የብፁዕ አቡነ ዜናን ፈቃድና መልስ ከሰሙ በኋላ ሂደው ብፁዕ አቡነ ዜናን ለበዓሉ እንዲጠሩላቸው ሰአባ ገብረ መድኅን ይነግሯቸዋል። በዚህ ጊዜ አባ ገብረ መድኅን በቁጣና በንዴት «እኔ ጽሕም የለኝምን? እኔ ቆብ የለኝምን? እኔ ቀሚስ የለኝምን? እኔ መቀለ የለኝምን? እኔ መቀደስ አልችልምን? እኔ መባረክ አልችልምን? ማስተማርስ አልችልምን? እኔ ሰአናንተ አንሳለሁን?» በማለት በምእመናኑ ፊት አበዱ።

በዚህ ጊዜ በቦታው የነበሩት ምእመናን ከልባቸው አዘኑ እኒህ ሰው በመንፈሳዊ ካባ የተሸፈኑ ወንበዴ ናቸው፤ ካህን የሚመስሉ አታላይ፤ አጭበርባሪ ናቸው። የሚሠሩት ከሚናገሩት የማይገናኝ የቀን ሰው ናቸው በማለት እዝነውና ተከዘው ለብፁዕ አቡነ ዜና ማርቆስ ከይቅርታ ጋር በአባ ገብረ መድኅን እብደት ምክንያት ፕሮግራሙን መሰረዛቸውን በኃዘን ገልጠውላቸዋል።

ከዚህ ቀን በኋላ አባ ገብረ መድኅን ማንነታቸው እየታወቀ ሲሄድ ምእመናንም ካደር አደር፤ ከጊዜ ወደ ጊዜ በእርሳቸው ሳይያለቸው ጥርጣሬ እየጠነከረ ሄደ። ሰውየው ለቤተ ክርስቲያን የማይጠቅሙ መንፈሳዊ ጸጋ የተሰያቸው አጭበርባሪ እንጂ እውነተኛ አባት እንዳልሆኑ ብዙኃኑ ምእመናን በብዙ መንገድ ተረድተዋቸው ነበር። ለሰዚህ አባ ገብረ መድኅን እንደ መንፈሳዊ አባት የሚመስሉ ግብዝ እንጅ እውነተኛ የቤተክርስቲያን አባት አልነበሩም። ዛሬም አይደሉም።